

VEČERNIK

POŠTNA PLACANA V GOTOVINI

Leto XV.
Štev. 38

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Frančiškova 6, tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3, telefon 280

Maribor, 15. in 16. februarja 1941

NAROCNINA NA MESEC
Prelema v upravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din.
POSTNI ČEKOVNI RACUN: 11,40c

Cena
din 1.—

Najnovejši dogodki na bojiščih

Na zahodu aktivnost letalstva in pomorske akcije na Atlantskem oceanu — V Albaniji se nadaljujejo boji in prehajajo Grki v novo ofenzivo — V severni Afriki nič novega, v vzhodni Afriki nadaljevanje bojev, zlasti v Somaliji

DOGODKI NA ZAHODU IN NA MORJU

BERLIN, 15. febr. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo: O priliki včerajšnjega napada nemških vojnih letal na sovražnikov konvoj v vodah Atlantskega oceana — o čemer govori včerajšnje vojno poročilo — je bila potopljena še ena oborožena trgovska ladja, tako da skupno število potopljenih ladij pri tem napadu znaša 14 z tonažo 82.000 ton. Nemške pomorske sile, ki nastopajo v Atlantskem oceanu in prekomorskih vodah, so na ta način potopile 670.000 ton sovražnikovih brodov, ali brodovja, ki je v sovražnikovi službi. Temu je treba dodati še izgube sovražnikovega brodovja, ki so nastale v prekomorskih vodah zaradi minskih eksplozij. Pri napadu na važne vojaške cilje na angleško otočje so nemška letala metala bombe na neko elektrolitsko tovarno pri Glasgowu kakor tudi na pristaniške naprave ob škotski in jugovzhodni angleški obali. Vzhodno od Peterheada je bil izveden uspešen napad na konvoj, ki je bil razpršen. Bombe so težko zedele šest ladij. Na dveh velikih trgovskih ladjah je izbruhnil požar. Vzhodno od Harwicha je neko bojno letalo v drznem nizkem poletu potopilo eno sovražnikovo 8000 tonsko ladjo-tank. Isto letalo je poleg tega vrglo bombe tudi na veliko trgovsko ladjo in na neko podmornico. Velike ladje so bile tako težko zadete, da jih lahko smatramo za izgubljene. Preteklo noč so nemške letalske sile učinkovito bombardirale letališča in industrijske naprave okoli Londona in na področju okoli izliva Temze. Sovražnikovi letalci niso leteli nad nemškim ozemljem. Nad Doverom je neko nemško lovsko letalo uničilo tri zaporne balone. Pomorska artilerija je sestrelila ob norveški obali eno sovražno letalo. En nemški aparat pogrešamo. Pri uspešnih napadih na obmorskem področju vzhodno od Harwicha so se na bojnem letalu, ki mu je poveljeval poročnik Baumbach, zlasti odlikovali podčastniki. Na področju Sredozemskega morja so skupine bojnih letal nemškega zrakoplovstva porušile včeraj in preteklo noč hangarje, poljska taborišča in sovražnikova letala, razvrščena na tleh v Cirenaiki. Uspešni podnevni napadi so bili izvedeni na Malto.

BERLIN, 15. febr. DNB. Nemška letala so sinoči neprestano napadala London. Razrušila so več vojaških naprav in se brez škode vračala.

BERLIN, 15. febr. DNB. Močnejše formacije angleških letal so v noči na 15. t. m. predrle v zahodno Nemčijo. Protiletalska obramba jim je preprečila, da bi bombardirale vojaške objekte. Bombe so padale brez cilja na stanovanjska poslopja, nastali so požari, ki so bili naglo pogášeni. Nikjer ni bilo škode v vojaškem ali gospodarskem pogledu. Ubitih je več civilnih oseb, mnogo je ranjenih.

LONDON, 15. febr. Reuter. Po vesteh iz Funchala na Madeiri so nemške pomorske enice napadle angleške ladje med Madeiro in Azori. Šest angleških parnikov je bilo potopjenih, blizu 100 brodolomcev se je izkrcalo na Madeiri.

DOGODKI NA ALBANSKEM BOJIŠČU

RIM, 15. febr. Stefani. Poročilo glavnega stana oz. Albanije se glasi: Grško bojišče: Udejstvovanje sovražnikovih patrol z zadovoljivim izidom za naše čete, ki so sovražniku zadale občutne izgube in ujele nekaj vojakov ter zasegle

nekaj orožja. Naša letala so bombardirala neko sovražnikovo pomorsko oporišče in z uspehom vrgla bombe, malega kalibra na zbirališča sovražnikovih čet. Naša lovka letala so sestrelila devet sovražnikovih, največ nad našimi bojnimi črtami. Eden od članov posadke je ujet.

ATENE, 15. febr. At. Ag. Uradno poročilo grškega poveljstva št. 111 javlja, da so bili vsi lokalni boji uspešno končani. Sovražniku smo prizadejali hude izgube, ujetih je 200 Italijanov, zaplenjena večja količina avtomatskega orožja in drugega vojnega materiala. Sovražna letala so vrgla bombe na neko pusto obalo Krete na polja Arte. Ljudskih žrtev ni bilo, škoda ni velika.

ATENE, 15. febr. Reuter. Reuterjev dopisnik javlja s fronte, da so grške čete po hudih bojih zasedle vas Manilo ob izviru skumbe. Vas je v strateškem pogledu zelo važna. Na tem odseku so bile dolgotrajne, ogorčene borbe. Na fronti med Trebešino in Muskopoljem je grški artiljerijski ogenj zelo živahen. Vreme je bilo včeraj zelo blačno, zato ni bilo večjih letalskih podvigov.

ATENE, 15. febr. AP. Grška ofenziva se

je začela po 48-urni topovski pripravi in z letalskim bombardiranjem.

KAHIRA, 15. febr. AP. Britanski bombniki so že tretjo noč zapored napadli oporišča na Dodekanezu.

ATENE, 15. febr. AP. Grška vlada je vpoklicala nekaj novih letnikov zaradi nevarnosti napade iz Bolgarije.

DOGODKI NA AFRISKIH BOJIŠČIH

RIM, 15. febr. Stefani. Italijansko glavno poveljstvo je včeraj poročalo iz Afrike: Italijanska in nemška letala so bombardirala letalska in pomorska oporišča na Malti. Nemška lovka letala so sestrelila štiri aparate vrste Hurricane. Letala nemškega letalskega zbora so živahno bombardirala sovražnikova letalska oporišča v Cirenaiki. Učinkovito so bili zadeti hangarji in druga poslopja, s strojnimi pa so letalci streljali na številna letala, ki so bila na tleh. Na Egejskem morju je bil v zaporednih valovih izveden napad na neko letalsko oporišče v okolici Cane. Na tleh so bila uničena štiri sovražnikova letala. V prvih jutranjih urah 13. t. m. so sovražnikovi letalci vrgli nekaj bomb na otok Rodos, — Vzhodna Afrika. Odbit je bil napad na odseku

pri Kerenu. V pokrajini onstran Džube naši neredni oddelki zadržujejo sovražni kovo prodiranje. Ena naših lovskih skupin je obšla s strojniškim ognjem čete na področju Kerena in je po srditem boju prepodila sovražnikova lovka letala. 13. t. m. zjutraj so sovražnikova letala izvedla napad na Massauo, dosegla pa so malo uspehov. Pomorska protiletalska artilerija je sestrelila dve letali. Posadki sta bili ujeti.

KAHIRA, 15. febr. AP. Britanske čete so predrle okoli 160 km globoko v notranjost italijanske Somalije ter zavzele poleg mesta Afmado še kraj Bullo Erillo.

NAIROBI, 15. febr. Reuter. Pri vkoračkanju v Afmado v Italijanski Somaliji so južnoafriške čete zajele mnogo vojnega materiala. Pet blindiranih avtomobilov so Italijani na umiku zažgali. Dne 13. februarja so angleške čete napadle Bardero na reki Džubi. Sovražnik je nudił močan odpor, nato se je pa umaknil. Tudi tu je bilo zaplenjenega mnogo vojnega materiala, med drugim štirje blindirani avtomobili. Južnoafriško letalstvo pri akcijah suhozemne vojske uspešno sodeluje.

Ni vzrokov za vznemirjanje v USA

Položaj na Daljnem vzhodu ni brezupen — Nadaljnji napor Zedinjenih držav za povečanje vojske in njene oborožitve

NI VZROKOV ZA VZNEMIRJANJE
WASHINGTON, 15. febr. Stefani. Zunanje ministrstvo je izdalo glede odnošajev z Japonsko izjavo, da ni nobenih vzrokov za razburjenje.

WASHINGTON, 15. febr. DNB. Republikanski senatorji so stavili predlog, naj bi zunanji minister Hull podal na tajni seji Senata najprej poročilo o položaju na Tihem oceanu, preden bi se pristopilo k končnemu glasovanju o pomoči Veliki Britaniji. Pomorski odbor je pa zaprosil poveljnika ameriškega ladjevja na Daljnem vzhodu, za pojasnilo zakaj je zgradil na otokih Samoa letalsko bazo, za katero je terjal kredit v znesku 8,1 milijona dolarjev.

STROŠKI ZA OBOROŽEVANJE

WASHINGTON, 15. febr. DNB. V debati o povečanju državnih dolgov na 65 milijard dolarjev je senator Taft dejal, da znašajo stroški za oboroževanje zdaj že štiri milijarde dolarjev. Demokratski senator Adams je pripomnil, da bo tolikšno povečanje dolgov lahko dovedlo do katastrofe.

WASHINGTON, 15. febr. Reuter. Senat je sprejel predlog o povečanju državnega dolga na 65 milijard dolarjev.

POVEČANJE VOJSKE NA 3 MILIJONE

WASHINGTON, 15. febr. Reuter. Vojno ministrstvo preučuje načrt, da dvigne kader vojakov na tri milijone mož. Po mestih že hodijo komisije, da bi se dobil prostor za vojake v vojašnicah ali bi se zgradile nove. V juniju bo moralo biti v vojašnicah 1.400.000 mož. To število naj bi se takoj podvojilo, če bi prilike to zahtevale.

OBOROŽITEV FILIPINOV

WASHINGTON, 15. febr. DNB. Pomorski odbor je soglasno sklenil, da se odstopi filipinski vladni vojni material ameriške mornarice. Ameriške ladjedelnice bodo izvrševale vsa popravila na

račun filipinskega ladjevja. Predvsem po trebujejo Filipini torpedovke in topovnjače.

BAZE USA V SAN DOMINGU

WASHINGTON, 15. febr. DNB. Vlada Dominikanske republike je dovolila ameriškim pomorskim edincem, da izkoriščajo njene luke in zalive, če jim je treba v njenih teritorialnih vodah pomoč. Prav tako se lahko letala USA ustavljajo na tleh republike, ne da bi za to imela posebno dovoljenja.

AMERIŠKE VOJAŠKE VAJE

WASHINGTON, 15. febr. Reuter. V USA se bodo vršili manevri, na katerih bo sodelovalo nad 300.000 mož.

POLET LETAL ČEZ MADŽARSKO

BUDIMPESTA, 15. febr. ZPV. Madžarsko je preletelo zopet okoli sto nemških letal, namenjenih v Romunijo.

SERRANO SUNER

zunanji minister republike Španije

HOPKINS NA PORTORIKI

SAN JUAN, 15. febr. Reuter. Posebni odposlanec Roosevelta Hopkins je dospel z letalom v San Juan na Portoriku.

Cvetković in Marković pri Hitlerju

BEOGRAD, 15. febr. AA. Iz Solnograda poročajo uradno: Vodja Nemčije in državni kancelar Hitler je sprejel v navzočnosti nemškega zunanjega ministra von Ribbentropa predsednika jugoslovanske vlade Dragišo Cvetkovića in jugosl. zun. ministra dr. Cincar-Markovića v Berghofu.

BERLIN, 15. febr. DNB. Včeraj je bilo izdano sledeče uradno poročilo: Vodja in državni kancelar Adolf Hitler je sprejel danes v navzočnosti zunanjega ministra von Ribbentropa v Berghofu jugoslovanskega ministrskega predst. Dragišo Cvetkovića in jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Cincar-Markovića. Razgovori o vprašanjih, ki v splošnem zanimajo obe državi, so potekali v duhu tradicionalnega prijateljstva obeh narodov.

BERLIN, 15. februarja DNB. Jugoslovanski ministrski predsednik Dragiša Cvetković in zunanji minister dr. Cincar-Marković sta prišla včeraj dopoldne z vlakom v Solnograd. Opoldne sta bila gosta zunanjega ministra von Ribbentropa v njegovem gradu Fuschlu. Po kratkem odmoru v hotelu »Avstrijski dvor« sta jugoslovanska gosta krenila v Berghof, kjer ju je ob 16.30 sprejel vodja Nemčije, ki ju je prirčno pričakal pred glavnimi vrati Berghofa. Čast juna je izkazal tudi oddelek SS-čet. Razgovori, ki so trajali nad tri ure, so bili prekinjeni samo ob času čajanke. Navzočen je bil poleg zunanjega ministra von Ribbentropa tudi poslanik dr. Schmidt kot tolmač. Ko je bil razgovor končan, sta jugoslovanska gosta ob 19.45 odšla z Berghofa ter odpoštovala preko Solnograda spet v Beograd.

Soglasnost Španije in Francije

Švicarske vesti o rezultatih posvetovanj generala Franca — Vesti trdijo, da se Španija in Francija ne bosta vmešali v sedanjo vojno - V Rimu pravijo, da bodo dogodki pokazali rezultate

CURIH, 15. febr. ZPV. Kakor poročajo švicarski listi iz Vichyja, je general na, da je njuna bodočnost odvisna od sponom izjavil, da bo Španija nadaljevala svojo dosedanje politiko in da bo ostala tudi še nadalje nevtralna. Isto stališče je zavzela tudi Francija, ki pod nobenim pogojem ne, da bi bila še kakorkoli potegnjena v sedanjo vojno. V tem oziru vlada med Madridom in Vichyjem popolno soglasje. Franco in Pétain sta razpravljala tudi o raznih možnostih po končani vojni in se dogovorila glede skupnega nastopanja pri obrambi španskih in francoskih interesov pri sklepanju miru, zlasti v primeru, ako bi v vojno stopile tudi Zedinjene države Severne Amerike in bi po eventualni zmagi hoteli diktirati ureditev miru. Tudi vesti iz drugih virov potrjujejo, da bosta Španija in Francija vztrajali na dosedanjem stališču. Španija bo ostala nevtralna, Francija pa se bo striktno držala pravic in dolžnosti pogodbe o premirju.

Rim, 15. febr. Stefani. Tisk vsega sveta komentira sestanek v Bordigheri med Mussolinijem in Francoskim in skuša razvozlati skrivnost tega sestanka. Vse do-

sedanje vesti ne temelje na nobenem pozitivnem elementu. »Giornale d'Italia« naglašja, da bo nagel potek razvoja kmalu sam pokazal, o čem sta govorila voditelja Italije in Španije. Sedaj preostaja samo to, da naglasimo važnost sestanka šefov dveh latinskih revolucij v zgodovinskem trenutku.

RIM, 15. febr. DNB. V dobro obveščenih krogih potrjujejo, da je sestanek

Italijani in Španci o položaju

RIM, 15. febr. Stefani. Italijanski listi prinašajo vesti o uničenju 19 sovražnih letal in velikih izgubah angleške trgovinske mornarice s strani nemške mornarice in letal. Na vidnem mestu prinaša italijanski tisk poročila o konferenci, ki jo je imel Hitler v Berghofu z jugoslovanskimi državniki ter naglašja duh tradicionalnega prijateljstva, v katerem so se posvetovanja izvršila. Sestanek v Bordigheri je prispeval k poglobljenemu sodelovanju med latinskima sestrama, Odnosaji med Sovjetsko Rusijo in Japonsko se izboljšujejo, položaj med Tokiom in Washingtonom postaja napet. V Bukare-

med Mussolinijem in Francoskim pripomogel k skupnim pogledom glede bodočega reda v Evropi. Oba naroda sta prepričana, da je njuna bodočnost odvisna od sodelovanja na skupni podlagi. Angleške intrige niso mogle omajati italijansko-španske solidarnosti.

MADRID, 15. febr. DNB. Franco in Suñer sta se vrnila sinoči ob 21.30 v Madrid.

Šti je bil na skrivnostnem način umorjen neki Romun.

MADRID, 15. febr. Stefani. Španski tisk komentira sestanek v Bordigheri in naglašja njegov pomen za sedanji položaj v Evropi. Na vidnem mestu prinašajo listi tudi posvetovanja Hitlerja z jugoslovanskimi državniki ter poudarjajo tradicionalno prijateljstvo, ki veže obe državi. Posvetovanja med nemškimi in jugoslovanskimi državniki so potekala v prijateljski atmosferi. Tisk dalje prinaša izgube, ki jih je utrpela angleška trgovinska mornarica in naglašja delo akcij sil osi, ki ograža dovoz v Anglijo.

Angleški padalci v južni Italiji

RIM, 14. febr. Stefani. Včeraj je bilo izdano sledeče poročilo: V noči od 10. na 11. februar je sovražnik na področju Kalabrije in Lucanie spustil s letal skupino padalcev, oboroženih s strojnimi, ročnimi bombami in eksplozivom, z nalogo, da pretrgajo in poškodujejo prometne zveze in vodne naprave v teh krajih. Po zaslugi hitrega nastopa naše nadzorniške službe so bili vsi sovražni padalci prijeti, preden so mogli povročiti težjo škodo, kar je bil njihov namen. Pri tem, ko so jih lovili, je prišlo do spopadov, pri katerih je bil ranjen en stražar in en civilist.

RIM, 15. febr. Associated Press. Italijansko vrhovno poveljstvo javlja, da je bila v južni Italiji zajeta skupina težko oboroženih britanskih padalcev, ki so se

v mesečini spustili na zemljo z nalogo, da z dinamitom razbijejo vodovodne naprave in prometni sistem. Spustili so se v ponedeljek ponoči in v torek v prvih jutranjih urah v provincah Kalabrije in Lukania, kjer je speljan apuljski vodovod, ki kot največji na svetu oskrbuje 2.677.000 ljudi z vodo. Vsi padalci so bili zajeti še preden so lahko naredili kakšno škodo. Ni bilo objavljeno, koliko so jih zajeli. Poročilo jih omenja kot »jedra padalcev«, oboroženih s strojnimi, ročnimi bombami in eksplozivom. Ob priliki zajetja nekega padalca je bil ubit neki italijanski policist.

LODON, 15. febr. AP. Britanski vojaški krogi ničesar ne vedo o nekem poizkusu nem napadu padalcev na južno Italijo.

Odnosaji Romunije in Anglije

BONDON, 15. febr. ZPV. Po prekinitvi diplomatskih stikov z Romunijo je angleška vlada uradno obvestila romunsko, da razteguje določila o blokadi sovražnih držav tudi na Romunijo. Romunski poslanik v Londonu, katerega je romunska vlada takoj po obvestilu s strani angleške vlade o prekinitvi diplomatskih stikov odpoklicala, je odpoklic odšel in odrekel nadaljnjo pokorščino sedanji romunski vladi, katere na smatra za vlado prostih rok. Prav tako so odrekli pokorščino tudi ne-

kateri drugi romunski diplomati v Angliji. V Romunijo odpotuje samo šest uradnikov poslaništva in konzulatov.

LONDON, 15. febr. Reuter. Biranu, trgovinski in finančni svetnik romunskega poslaništva v Londonu je sporočil bakaške vladi odstop s svojega mesta.

STOCKHOLM, 15. febr. DNB. Švedska vlada je na prošnjo bucareške vlade prevzela zaščito romunskih interesov v angleškem imperiju.

Govor lorda Aleksandra

LONDON, 15. febr. Reuter. Prvi lord angleške admiraltete, Alexander, je v svojem govoru naglasil, da se moč angleške vojne mornarice vsak dan veča, tako v defenzivnem kakor ofenzivnem smislu. Sovražnik je okuzil, kaj pomeni artilerijski ogenj angleških vojnih ladij. Britanska vojna mornarica je začela zdaj neposredno z udarci. Niti prvi niti drugi sovražnik se temu ne more izogniti. Francoska obala je ob vsej dolžini stalno bombardirana: sovražne tovarne in pristaniške naprave so pod ognjem topov in bomb. Vse to nam vliva vero v našo silo v dneh, ko bo nastopila največja nevarnost. Naš cilj v

sedanji vojni je obramba demokracije in svobode, vse pa naj bo izvedeno v duhu socialne varnosti. Do tega bo prišlo po zmagi v sedanji vojni. V nadaljnjem govoru je minister izrazil priznanje hrabrosti državljanom, ki zdaj po dovršenih pripravah lahko z zaupanjem gledajo v bodočnost. Glede invazije je minister pripomnil: »Zdaj razpolagamo z mnogo več piloti in letali. Vsi letalci so dobro izveščani in imajo izkušnje. Skupaj z ostalimi četami bodo dali vse iz sebe, obenem so pa pripravljani, da preidejo v odločni boj na sovražno ozemlje.

BARD KNOXOV NAMESTNIK

WASHINGTON, 15. febr. DNB. Roosevelt je imenoval člana republikanske stranke Barda za namestnika mornariškega ministra Knoxa. Bard je trgovec v Chicagu in dolgoletni prijatelj Knoxa.

PREKINJENA ZVEZA KONSTANCA—CARIGRAD

BUKARESTA, 15. febr. Stefani. Pomorska zveza Konstanca s Carigradom, ki je bila na zahtevo romunske vlade prekinjena, še ni upostavljena.

Stališče Turčije

CARIGRAD, 15. febr. AP. Turški tisk je včeraj objavil članke, v katerih je rečeno, da je Turčija pripravljena boriti se, kajti »Turčija ne more biti desintezirana, če bo tuja vojska šla skozi Bolgarijo«. Ti naročeni članki so dokaz, da je Turčija negativno odgovorila na vprašanje ozišča, če bo ostala nevtralna v primeru, če bi nemške čete vkorakale v Bolgarijo.

Populacijske skrbi Pétainove FRANCIJE

Maršal Pétain je na obisku kmetijske šole v Montpelieru minili četrtek naglasil, da se mora francoski narod po premirju povrniti h grudi. S tem je opozoril na problem, ki je bil v nemali meri tudi kriv, da je moral ponosni narod v sedanji vojni kloniti.

Ko je bila Francija močnejša od Nemčije, Italije in Anglije

Francija je bila še l. 1800 z nad 27 milijonov prebivalcev najobľudenejša država Evrope, če izločimo Rusijo. Nemčija je v mejah iz l. 1914 imela l. 1800 le 20, Italija nekaj nad 17, Velika Britanija z Irsko niti ne 16 milijonov duš. Medtem ko so se ostale države naglo dvigale, se je morala Francija v 140 letih nadaljnega razvoja zadovoljiti le s skromnim, zelo počasnim prirastkom duš. Odstotni letni prirastek je bil namreč v posameznih razdobjih naslednji:

	1800-70	1870-1910	1910-30
Italija	0.62	0.64	0.63
Nemčija	0.9	1.19	0.54
Anglija z Irsko	1.43	1.09	0.41
Francija	0.39	0.23	0.04

Velika umrljivost

novorojenčkov

Sredi minilega stoletja, vprav v desetletju, ko so se njene sosede glede prebivalstva skokoma dvigale, je zdrknila Francija s populacijsko silo na zelo nizko stopnjo. Tu ni bilo govora o telesni ali duševni degeneraciji, nasprotno tvorna sila francoskega duha je ostala še dalje na vzgladni višini. Stoletno vodstvo v civilizaciji in dolgotrajne vojne so sicer zapustile sledove, vendar je Francija še daleč od tega, da bi jo smeli primerjati z umirajočim zatonom fizičnih sil klasičnega Rima, Aten, ali Bizanca. Dejanski rojstni prirastek namreč ni tako slab, preseneča le voliko število umrljivosti, ki je krivo, da je Francija še l. 1933 beležila najnižji rojstni prebitek držav med živimi in umrlimi novorojenčki, namreč 0.05. Primerjava z Nemčijo daje v tem pogledu naslednjo sliko:

	v %: rojstva umrljivost prebitek		
	N. Fr.	N. Fr.	N. F.
1913	2.75	1.88	1.50
1933	2.10	1.92	1.39
1928	1.86	1.82	1.16
1933	1.47	1.63	1.12

Kakor vidimo, pada tudi rojstni prebitek pri Nemcih. V Franciji je ta narasel po vojni, ker je pridobila močan populacijski činitelj iz Alzacije in Lorena. V primeru, da bo ti dve deželi po vojni izgubila, bo nje populacijski problem postal še bolj žgoč.

Beg z dežele v mesta

Francija ima vse pogoje, da se v agrarnem pogledu dvigne na zelo visoko stopnjo. Ne manjka ji nikjer ne plodne zemlje ne prostora za naselitev velikih množic ljudi. Primanjkuje ji pa, kakor rečeno, vedno bolj delovnih rok za obdelovanje, ker je beg iz dežele v industrijska središča postal naravnost katastrofalen. Še 1846 je štel meščanstvo v Franciji 24%, l. 1921 že 46% vsega prebivalstva. Francija sicer nima mnogo mest z nad 100.000 ljudmi, njenih 17 velemest šteje le 15.7% vsega prebivalstva države. Nemčija n. pr. ima v 53 velemestih 30.2, Anglija z Irsko v 51 velemestih 39.8, Italija pa v 22 velemestih 17.4% vsega prebivalstva. Ima pa Francija vedno večjo zadrego glede obdelovanja zemlje, ker postaja količnik prirastka občutno pičel. Od tod tudi velik odstotek tujcev, ki so zadnja leta pritisnili v Francijo ter bili dobrodošli delavci na deželi in v mestih. Ti so se v ostalem tudi mnogi naturalizirali.

Nova Francija bo torej imela mimo rešitve strankarsko političnih razprtij in socialne evolucije eno glavnih brig v problemu, kako s podporo države in privatne iniciative preroditi potencialnosti naroda ter sporedno s tem dvigniti agrarno silo matične zemlje. Le tako bo mogla Francija ostati še dalje voditeljica mogočnega imperija in nositeljica idej, ki so dolga desetletja poile narode.

Novi napadi na Malto

MALTA, 15. febr. Reuter. Sovražna letala so v minili noči štirikrat letala nad Malto. Vrgla so bombe, ni pa bilo večje škode. Tri osebe so bile ubite, sedem jih je ranjenih. Tudi včeraj popoldne so se sovražna letala bližala Malti, niso je pa napadla.

HORIA SIMA V NEMCIJI?

BUDIMPESTA, 15. febr. ZPV. Člani romunske Železne garde, ki so pribežali na Madžarsko, pravijo, da je bil Horia Sima skupaj z 12 drugimi legionarskimi prvaki prepeljan v Nemčijo in tam oddan v neko koncentracijsko taborišče.

SPREMEMBE V BOLGARSKI VLADI

SOFIJA, 15. febr. AA. Pričakujejo kraljev ukaz, po katerem bi postal prosvetni minister prof. Boris Jecov, sedanji ministrov pomočnik, za ministra poljedelstva pa bo imenovan profesor poljedelske fakultete Georgij Ilieharov.

HOPKINS BO KONFERIRAL Z WINANTOM

NEW YORK, 15. febr. DNB. Rooseveltov odposlanec Hopkins je v Saint Juanu dejal novinarjem, da bo z novim ameriškim poslanikom v Londonu, Winantom, podrobneje razpravljali, preden bo ta odletel na svoje novo službeno mesto.

ATAŠE USA V JUŽNI AFRIKI

WASHINGTON, 15. febr. Reuter. Podpolkovnik Aday je imenovan za ameriškega vojaškega atašea pri južni afriški vladi.

USPEH ARGENTINSKIH LETAL

BUENOS AIRES, 15. febr. DNB. Eskadrila dvomotornih argentinskih bombnikov je pod vodstvom stotnika Patricija startala ob 4.45 v Subajiju na Ognjeni zemlji ter dospela v Puerto Aguirre na južnem koncu Argentine ob 18.45. Pot 3600 km so z enim pristankom premerili s hitrostjo 257 km na uro.

RAZSTAVA NEMŠKE GRADBENE UMETNOSTI

SOFIJA, 14. febr. DNB. Razstava nove nemške gradbene umetnosti je bila zaprta po velikem uspehu. V treh tednih jo je obiskalo 25.000 oseb. Dobiček od vstopnine je bil izročen predsedniku sofijske občine kot prispevek za bolgarsko zimsko pomoč.

DR. KULOVEC IN SNOJ V MARIBORU

MARIBOR, 15. febr. Danes proti večeru bosta dopotovala v Maribor ministra dr. Kulovec in Snaj z večjo skupino svojih političnih sodelavcev.

Mariborska napoved: Oblačno in nestanovitno vreme. Toplota se ne bo mnogo izpremenila. Včeraj je bila najvišja toplota +8.4, danes najnižja -1.2, opoldne +2. Sneg je skopnelo za 10 cm.

Dr. Vladimir Suklje

o napredni in narodni koncentraciji v Sloveniji

Programatična deklaracija predsednika SDS za Slovenijo ob podpisu sporazuma napredne mladine

Zelo težko je danes reči besedo, da bi ne bila trpka in boleča, ko razpravljamo o konsolidaciji slovenskih političnih razmer. Toliko zagrenjenosti se je nabralo na vseh straneh, da prevladuje splošno vznemirjenje in medsebojno nezaupanje. Zato tudi najboljša misel naleteva na odpor, ko bi bilo to najmanj pričakovati.

Nehote se nam pri tem vsiljuje vprašanje, kje je krivda takšnemu stanju. Ne zaradi rekrutacij in neplodnega zmerjanja, temveč da se izognemo vseh tistih zmot, ki so zmešale pot pravemu spoznanju.

Naše slovensko politično življenje preveča že desetletja vsaj anahronistična zmošta potrebe in utemeljenosti ločitve duhov in vsega naroda na vprašanih osebnega svetovnega nazora in na tem temelječega kulturnega boja, vulgarno izraženo: v nasprotje med klerikalizmom in antiklerikalizmom. Ta zmošta je postala splošna narodna bolezen, na vsem svetu omejena zgolj še na naš narodni teritorij. Ustvarja pa psihozo, ki zastira svoboden razgled in ovira normalizacijo narodnega političnega življenja. Prav s tega zreljšča je motriti dosedanje pogosto breznačelnost slovenske politike tu in tam.

Ko se ves svet vije v boju med totalitarno in demokratično politično idejo in realnostjo, moramo prav vsi mi, ki se s polnim srcem zavedamo utemeljenega demokratičnega prepričanja, jasno gledati v bodočnost: na eni strani ločnice so totalitarizmi vseh izvorov in imen, na drugi strani pa streme načelni borci za demokratični red.

Odločno zmotna je misel, da pomeni demokracija anarhijo. Ljudska vladavina ni brezvladje, temveč red, ki ga določa svobodno ljudstvo po razumni diskusiji ter prosti volji in odločitvi. Prav takšno svobodno narodno življenje pa prinaša ono pestrost in živahnost, ki predstavlja gibalno vsega socialnega napredka. Izključujoč voditeljstvo terja medsebojno razumevanje in sporazumevanje v vseh stvareh narodne skupnosti.

Izkušnje dosedanjih poskusov za uresničenje pravega demokratičnega reda kažejo, da sta danes utemeljeni in ljudskih vladavinah le dve načelni stranki: ona, ki se opira osnovno še na takšen socialni red, kakršen je doslej vladal, vendar z ambicijo nekega že v naravi zorečega napredka, lahko bi jo imenovali socialno konservativna stranka, in tej nasproti druga socialno napredna stranka, ki se zaveda nevzdržnosti sedanjega socialnega in gospodarskega stanja in se zavestno prizadeva za ustvaritev pogojev in doslege pravičnejšega socialnega reda.

Takšna delitev političnih sil se kaže v naravi utemeljena. Konservativen element, ki trenutno še obvlada socialno in gospodarsko moč in vodi narodno življenje, je vendar na umiku, na stalnem umiku pred neizprosno nastopanjem naprednega elementa. Med njimi ni pomiritev in boj med njimi je nosilec socialnega razvoja in napredka. Tudi zmaga danes naprednega elementa bo nujno rodila novo obdobje, novega, danes še neznanega bodočega življenja.

Prav je, da se tudi slovensko politično delo v nujni zvezi z vsem jugoslovanskim političnim prizadevanjem orientira v teh smereh. Te žive potrebe se zavedamo zlasti mi, ki tudi po imenu manifestiramo demokratično socialno napredno misel. Iskreno želimo, da bi naš, sedaj zgolj še tovariški stik z načelnimi somišljeniki, ki so pa organizatorično-politično še drugače vezani, pospešil zoritev splošnega spoznanja in očitanih smereh in nas tako združil tudi dejansko v eni sami demokratični, socialno napredni politični formaciji.

Ko se niso podani pogoji za tesnejši organizatorični politični stik skupin, ki jim pripadamo, pa smo se z osebnimi tovariškimi sporazumi dogovorili, da si bomo prizadevali za ožje sodelovanje slovenskih demokratičnih političnih sil in delovati temelje za njih združitev,

vendar ne smemo pozabiti na pritike, v katerih živimo.

Danes ne gre več zgolj za to, da se znajde demokratično socialno-napredni element v eni politični formaciji samo zaradi uveljavljanja nasproti socialno konservativnemu elementu v našem narodu za sodoben in pravičen socialni red. Danes višijo nad nami vprašanja za mnogo več, danes stojimo pred težkim in odgovornim delom za našo narodno varnost in naš narodni obstoj.

Izredni čas zahteva izrednih del. Sicer važne stvari postajajo malenkostne in nepomembne. Velik čas zahteva tudi velikih odločitev, zahteva poseben ozir na stvari narodne in državne skupnosti, zahteva zatajitev osebnih in strankarskih ambicij, tudi zatajitev vseh tistih momentov, glede katerih bi sicer res utemeljeno mogli reči, da v normalnih do-

bah ločijo duhove in pota v političnih prizadevanjih.

Zato še prav posebno želimo, da bi tovariški stik in naše osebno sodelovanje, ki ga danes začinjamo, rodilo več kot demokratičen in napreden sporazum med nami in političnimi skupinami, ki jim pripadamo, marveč da bi naše skupno prizadevanje predstavljalo pošten in odkritosrčen oklic za narodno koncentracijo in za sodelovanje vseh narodnih sil zaradi varnosti in zagotovitve naše narodne in državne skupnosti.

Tako bom laže premagali nevarnosti, ki se zgrinjajo okoli nas. Ko bo ponehal svetovni vihar, bomo pa laže brez škode za skupno stvar šli svoja pota, če ne bodo med tem tudi drugi z nami, ki se lotevamo skupnega dela, spoznali pravičnosti naše osnovne politične orientacije.

Ob obletnici smrti Matije Gubca

Vladimir Kreft

Na današnji dan pred 368 leti je umrl mučeniški smrti voditelj velikega slovensko-hrvatskega kmečkega upora Matija Gubec. Tlaka, desetina, nečloveško ravnanje grofov, knezov in njihovih valpov je povzročilo upor kmečkih množic. Z motikami, krampi in vilami so šle užaljene in tlačene množice v boj za staro pravdo, za svoje pravice. Toda oboroženi grajski blapci in vojska so bili močnejši od pravične borbe vojakov Matije Gubca.

Upor je bil kruto zatrt, njegov voditelj usmrčen. Kmečke množice so se vrstile razočarane domov in mnogo je bilo domačij, katere so v upor izgubile očeta ali sina ali pa tudi oba.

Tlačanski bič neusmiljenega tujca je tepel še naprej slovenskega in hrvatskega kmeta in minulo je še nekaj stoletij, preden je dobil kmet prve, četudi majhne pravice.

V današnjih velikih časih bi skoraj ne bilo vredno spominjati se mučeniške smrti velikega kmečkega upornika, toda ker živimo v času, v katerem pričakujejo vsi velikega preobračaja v življenju ljudstev, se tega dogodka spominjamo.

V delu in smrti Matije Gubca vidijo naše kmečke množice zbrane vse one zahteve in želje, ki jih je veliki upornik hotel že v 16. stoletju izvojevati, od katerih mnoge pa še

do danes niso bile uresničene.

Danes se bije nova borba v svetu, hujša in strašnejša od mnogih, ki so se že izvršile v preteklosti. Bije se borba za novo ureditev sveta. Veliki narodi branijo svoje stoletne zgodovinske, upravičene ali tudi neupravičene pravice, in po izjavah vseh se vodi tudi borba za ustvaritev novega in boljšega življenja.

Izjave predstavnikov velikih držav kažejo, da si nasprotni tabori tudi različno predstavljajo novo ureditev sveta in za nas, ki spadamo med najmanjše narode, nastaja vprašanje, ali bomo tudi mi deležni izboljšanja v svetu, o katerem danes toliko govorijo in pišejo veliki narodi.

Vsi z resno zaskrbljenostjo gledamo v bodočnost, o kateri ne vemo, kaj nam bo prinesla. Naši upi so sicer veliki, toda ti upi so nas že večkrat prevarali, ker pač nad njimi gospodujeta moč orožja in njega zapoved.

Zadnje dneve opažamo v svetu novo vrvenje, napovedujejo se novi dogodki in okolnosti kažejo, da se pripravlja odločilen spopad med bojujočimi se narodi.

V te negotove in težke čase pada obletnica smrti kmeta Gubca.

Leto 1918 nam je dalo narodno državo, v kateri prevladuje kmečko ljudstvo.

Po kratki dobi gospodarskega podviga je

Na skupno delo!

Dne 25. januarja 1941 so se vidnejši politični delavci iz različnih naprednih političnih skupin v Sloveniji sporazumeli o skupnem proglasu na slovensko javnost. Ta proglas je bil najprej objavljen v januarski številki kulturne in socialne revije »Misel in delo« v Ljubljani ter po njej v več drugih slovenskih listih. Dne 11. februarja 1941 pa so ga na širšem sestanku podpisali:

Miha Ferčec, kmetijski sin, Zasip pri Bledu,

Miha Ferčec, kmetijski sin, Zasip pri Sv. Lenart v Slov. gor.

Stanko Iljaž, kmetijski sin, Bizeljsko pri Brežicah,

Ivan Jenko, strugar, Ljubljana, dr. France Kovič, pravni referent OUZD, Ljubljana,

Ivan Kronovšek, kmetijski sin, Oria vas pri Braslovčah,

dr. Janko Köstl, uradnik pokojninskega zavoda, Ljubljana,

Ivan Mihelčič, elektrotehnik, Ljubljana, Alfonz Pipan, akademik, Ljubljana,

dr. Boris Puc, odvetnik, Ljubljana, ing. Jože Rus, zas. uradnik, Ljubljana,

Jakob Silc, kmetijski sin, Grahovo pri Cerkljici,

dr. Vladimir Suklje, odvetnik, Ljubljana, Joško Tomažič, kmet, Sv. Boštjenk pri Središču,

Andrej Uršič, zasebni uradnik, Ljubljana, Vili Vlahovič, grafičar, Ljubljana,

dr. Branko Vrčon, novinar, Ljubljana.

moralo to ljudstvo občutiti trdoto gospodarske stiske, ki je začela neusmiljeno izpodkopavati temelje kmečkih gospodarstev. Država je sicer z raznimi ukrepi skušala preprečiti propast kmečkih gospodarstev, toda danes še ni videti, da bi bil kmečki problem rešen in da bi se stanje v kmečkem gospodarstvu obrnilo na bolje.

Slovenski, gotovo tudi hrvaški in srbski kmet zato z zaskrbljenostjo zrejo v bodočnost, boječ se, da jih bo pripravljajoča se nova ureditev sveta zopet razočarala.

Ob spominu na mučeniško smrt Gubca, njegovih prijateljev in številnih kmečkih vojščakov, se danes kmečke množice spominjajo na vse kmečke upore v preteklosti, izražajo pri tem željo, da se že enkrat svet pravično uredi za vse ljudi na svetu.

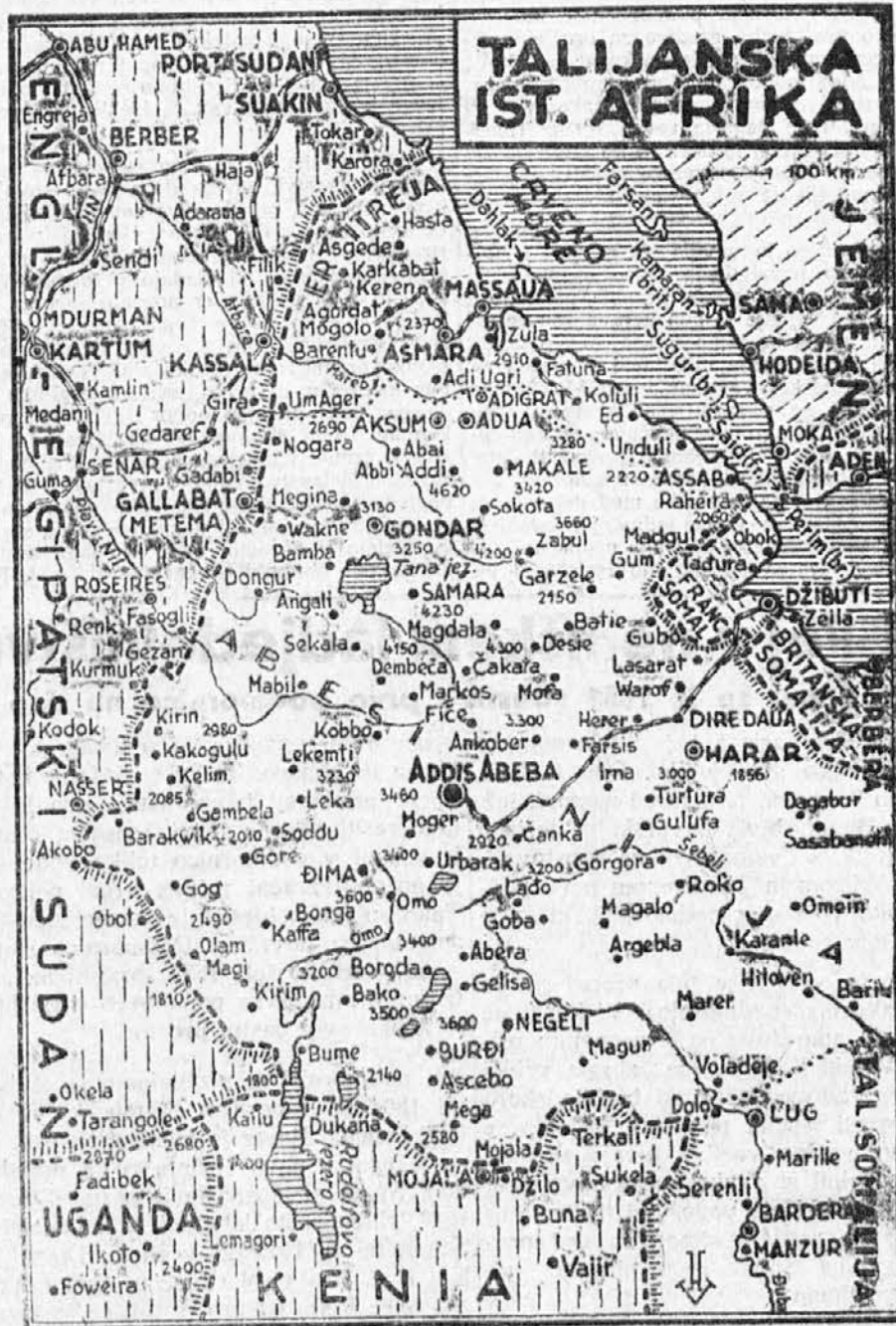
KDO BO NOSILEC NAPREDNEGA SOCIALNEGA REDA?

»Ni več polnega razloga za to, da bi bil danes le proletarijat nosilec naprednega socialnega reda. Danes pripada borba za tak red vsem tistim, ki se vedno bolj zavedajo abstraktnega in ne osebnega značaja novega tiranstva. To spoznanje je nova, višja pozicija, ki doktrinarno in taktično prerašča marksizem. (E. Kocbek v »Dejanju«, dec. 1940.)

Ne sme nas zgrabiti šovinistična borba, kajti če je ta hrvaška, ne koristi Hrvatoma, čeprav škoduje Srbom, če je pa srbska, ne koristi tudi ne Srbom, čeprav škoduje Hrvatoma. Delati moramo za demokracijo, v kateri bodo našli i srbski i hrvaški, v njihovi zajednici pa tudi državni interesi splošno zadovoljstvo. — (Dr. Mihajlo Ilić v članku »Česa ne smemo delati« v beograjskem »Napredcu«.)

»Hrvatski Dnevnik« o banovini Sloveniji

Prinesli smo pred dnevi mišljenje beograjskega »Napredca« glede stališča dr. Korošca do avtonomije Slovenije in novo gibanje zanj po njegovi smrti. »Hrvatski Dnevnik« polemizira z »Napredcem« in pravi med drugim: »Ne bi se baš moglo reči, da dr. Korošec ni zahteval tudi formalne rešitve slovenske banovine, čeprav zaradi tega ni delal vprašanj. Slovenija je tudi za življenja dr. Korošca bila avtonomistično orientirana, čeprav ni vodila borbe zanj. Pričakovala je, da bo iz borbe hrvatskega naroda za banovino Hrvatsko prišla avtonomija tudi zanj. Če je v Sloveniji gibanje za avtonomijo danes močnejše, tedaj je to zato, ker mineva že poldrugo leto, odkar je osnovana Hrvatska, pa se še ni pristopilo k nadaljnji preureditvi države. Slovenci žele, da se reši vprašanje njih avtonomije in mi povsem razumemo njih težnje. Če pa »Napred« pripominja, da bi se z ustanovitvijo banovine Slovenije samo posebi javilo tudi vprašanje organiziranja srbskega naroda, tedaj dodajamo, da nimamo nič proti organiziranju srbskega naroda, ne more pa biti govora o tem, da bi se vse področje izven Slovenije in Hrvatske proglasilo za srbsko narodno področje.«

Tri morske ožine, tri aktualne točke Sredozemlja

Gibraltar, Sueški prekop in Dardanele v spornem problemu nove faze sedanje vojne

Cim bolj se bliža pomlad, tem jasneje postaja, da prihaja z njo tudi odločilnejša faza v sedanji vojni. V tej bo skušala ena stran, po vseh znakih sodeč, streti najprej moč Anglije v Sredozemlju, preden naj bi sledil glavni napad na Velikobritansko otočje. Ali si pa vsaj zagotoviti postojanke ob tem, da bi bil hrbet zavarovan pred vsakršnimi presenečenji.

Tako postajajo čez noč spet aktualni trije zelo važni prehodi ob sredozemskem bazenu, tri ožine, za katere se vesile že stoletja boje.

Najprej Gibraltar. Pravi, da je bil sestanek v Bordigheri v zvezi s pritegnitvijo Španije k načrtom za naskok na Gibraltar. Ako do takšne kooperacije pride, tedaj je treba s pirenjskih klanecv premagati še nekaj nad 850 km zračne poti in po suhem bi se oblegovalci znašli pred to mogočno britsko trdnjavo. Po morju bi bilo sicer lažje, toda tu je treba računati z močno britsko mornarico.

Gibraltar ožina je nekaj nad 60 km dolga, na najožjem kraju 14,2 km široka, na najglobljem delu pa 1000 do 1150 m globoka. Pod 4,6 km dolgim strmim gričem z vzpetino 1250 m nad morjem leži Gibraltar, angleška trdnjava, v amfiteatralni legi po pobočju gore, ki je vsa prevrta v mogočne zaklone težkih topov, podzemskih skladišč municije in živeža. Steje nekaj nad 20.000 prebivalcev, mnogo je v njem vojaštva pa vojne mornarice z vsemi pripadajočimi atributi moderne obrambe.

Onstran, v Španskem Maroku, leži utrjena Ceuta, pa nedavno k Španiji priključeni Tanger. V trikutu teh mest se bo bil neizprosni boj za prehod v Sredozemlje. Ali bo sploh pršlo do njega, ali bodo res premagana vrata in odprta pot za nove sile, bo pokazala bodočnost. Vsekakor se tu križajo neposredni interesi Angležev in Italijanov z onimi Španije in Francije, ki jim sekundira Nemčija.

Iz Gibraltarja vodi glavna prometna magistrala angleškega imperija, pot na Bliznj in Daljni vzhod, tja k Suez. Je to druga ožina odnosno prekop na vzhodnem robu Sredozemlja, za katerega se tudi obeta boj na življenje in smrt. Od 17. novembra 1869 dalje, odkar je bil ta 171 km dolgi, 120 m široki in 12 do 13 m globoki kanal odprt, se je silno dvignil promet po njem. In ko je Italija ustvarila v Vzhodni Afriki svoj imperij, se je začela tudi ljubosumna tekma za uveljavljanje pravic vseh velešil pri nadzorovanju te ožine.

Grazianijeva ofenziva je imela namen, do-

seči Sueški prekop ter ga iztrgati iz rok Angležev. Wavellova protiofenziva je te načrte preprečila, obenem pa seveda pospešila namene sil osi, da na vsak način po kakršni koli drugi poti prodre do njega.

Tako je postala čez noč aktualna tretja ožina ob Sredozemlju, Dardanelska

toku svoj Dočekanez. In spet je vprašanje, ali bo mogoče premagati skoro 2000 km dolgo zračno pot po suhem, do Sirije in Palestine. Ponovil bi se primer iz svetovne vojne, ko so stale nemške čete v Palestini. Angleži jih tedaj niso pustili blizu Suez, zdaj vladajo na obeh straneh drugačni podvigi vojne tehnike.

vrata. Ta ožina je 65 m dolga, 5 do 6 km široka in se na najožjem mestu stisne v 1900 metrov široko sotesko. Je to potopljena dolina nekdanjega korita reke, ki je se v poznem terciarju tekla v Črno morje, a se sporedno s pogrezanjem Egejskega morja zalila s slano vodo in povezala obe morji. Ponojkrat je bila ta ožina predmet pogajanj med velešilami, v svetovni vojni pa od februarja do decembra 1915 prizorišče hudih bojov med zavezniškim ladjevjem in turškimi baterijami, ki so stražile dohod.

Zdaj postajajo Dardanele spet aktualne. Kakor nekdanj perzijska vojska v staro Helado, tako naj bi zdaj šla preko njih moderna vojska v nasprotni smeri k Suez. S tem v zvezi je sprožena cela vrsta problemov, ki se obetajo za prihodnje tedne. Tu je Bolgarija, tu Kemalova dediščina, moderna, prerajena Turčija, tu Rusija, v ne manj zainteresirani meri Grčija in Velika Britanija, pa seveda tudi Italija, ki ima niže ob maloazijskem polo-

žju? Počakati je treba tudi tu na razvoj dogodkov.

Tri ožine, trije cilji, tri košljive točke, ki prinašajo vsaka zase celo vrsto problemov s seboj, če se jih dotakneš. Francija maršala Pétaina ljubosumno čuva preostanek svoje svobode doma, gen. Weygand skrbnim očesom inspiciira severnoafriško francosko posest. Franco bi rad, če... Grazianijeva vojska je se v Tripolitani, oslabljena sicer, toda še ima upanje. General Wavell ždi v Cirenajki, pretežni del svoje vojske ima še ob Nilu, pripravljeno na vse. Turški maršal Cakmak je skupaj z angleškimi generali in admiralom pregledal svoje utrbe ob Dardanelah, Italija in Nemčija sta pa tudi napovedali svoje odločne akcije za bližnje tedne in mesece.

V Sredozemlju postaja vroče. Kateri izmed njegovih treh stebrov se bo najprej zamajal ali pa trdno stal, bo zapisano v analizi te vojne.

štrajke. Delavstvo samo se večinoma ne zaveda, od kod izvira agitacija, kajti te vrste agenti so posebni strokovnjaki za delavska vprašanja in v potankosti poznajo življenje delavca ter njegove težave. Oni redno samo vržejo iskrico, potem puste, da drugi pihajo, dokler se ne zaneli požar, ki ogromno škoduje produkciji in ima pozneje še posledice, kajti od kaznovanih ali tistih, ki se čutijo prizadete, mnogi padejo v razpoloženje za sabotažo. V tem trenutku zopet nastopi agent in mu je lahko najti saboterje, ki bodo izvrševali iz čisto stanovskega idealizma njegova naročila.

Tajna služba, ki je bogato založena z denarnimi sredstvi, zavraža delavce-strokovnjake k pijančevanju, hoteč s tem zmanjšati njihovo delazmožnost. Obenem skuša pri pijanem strokovnjaku zvesti razne podatke o načinu dela in razmerah, ki vladajo v tovarni. Zato skušajo v državah, kjer poznajo razorno delovanje nasprotnikove tajne službe, zaščititi svoje strokovne delavce z visokimi plačami in skrbno organizirano protiakcijo. Vendar je na tem področju le težko priti nasprotniku do živega, kajti prirojen odpor delavstva proti kapitalu, nudi sigurno tlo izrabljanju delavstva v temne namene saboterjev. Nacionalno zavedno delavstvo edino predstavlja v tem pogledu močno obrambo. Tako delavstvo se zaveda, da je v službi domovine in da s svojim delom v ogromni meri pomaga armadi pri skupni obrambi domačij.

J. F.

Jubilej v nemškem ladjedelnštvu

Inž. Bauer se je 1851 spustil s prvo podmornico na dno

Dne 1. februarja t. l. je imelo nemško ladjedelnštvu svoj jubilej. Dne 1. febr. 1851 ob 9. zjutraj je namreč nastopil inž. Viljem Bauer, bivši bavarski artilerijski podčastnik, z dvema svojima prostovoljčema, Wittom in Thomsenom prvo podmorniško vožnjo v podmornici, ki jo je sam skonstruiral.

Ta prva vožnja je bila precej smela, kajti takratna »podmornica« ni imela ne potrebnih aparatov na varnostnih priprav. V luki Kiela se je zbrala velika množica radovednežev, ki bi bila skoro priča smrti smelih pionirjev. Inženir se je sprva srečno vozil s tovarišema po zalivu, izginil je dvakrat pod površje in se spet prikazal iz vode. Pri tretji potopitvi je pa prišla podmornica pod premočan vodni pritisk in je obležala na morskem dnu.

Ko je ni bilo več ur na površje, je

vznemirjena množica že smatrala posadko za izgubljeno. Tedaj so inženir in tovariši priplavali iz morskga dna in se tako rešili sigurne smrti. Prisebni Bauer je spustil v podmornico toliko vode, da je notranji zračni pritisk vrzel pokrov. Tako so lahko zlesli iz tesne ječe ter splavali na površje. Podmornico samo se je posrečilo šele 1887 spraviti na površje. V muzeju za pomorstvo v Berlinu je dobila svoj častni prostor.

S podmorniškim problemom se je bavil 1804 že Američan Fulton, ki pa ni imel uspeha. Bauer je bil prvi Nemec, ki se je upal z novo pripravo na morsk dno. Svoje prve načrte je sestavil že l. 1849, podmornico je gradil v ladjedelnici Schweffel & Howald v Klelu. Dolga je bila 7 m, 3 m visoka in 2 m široka. Vozila je 6 km na uro, v tek se je »pravila« z ročnim pogonom, nakar je šele

začel delovati propeler.

Po tem neuspehu je Nemčija opustila misel na podmornice. Zato je pa imel Bauer več podpore v Rusiji. Tam je zgradil enkrat večjo podmornico in napravil z njo več uspešnih voženj. Z 18 osebami je ostal Bauer pet ur v vodi. Toda, tudi Rusija je kmalu opustila Bauerjeve načrte.

V ameriški secesijski vojni so tudi uporabljali preproste tipe podmornic. Šele l. 1888 je pa zgradil Francoz G. Zédé podmornico, ki je odgovarjala potrebam. Nemška vojna mornarica je po naročilu admirala Tirpitz začela graditi podmornice 1904. Konstrukcija teh je bila kmalu zelo izpopolnjena ter je dosegla v prvi svetovni vojni velike uspehe. Zdjaj so jih še izpopolnili in upajo z njimi doseči velike uspehe v gigantski vojni z Veliko Britanijo.

Italija si te vojne ni želela

»Italija ni vstopila v to vojno zaradi ekspanzivnih namenov ali zato, da bi se povečala, tudi ne zato, da bi izpolnila svoje obveznosti za Nemčijo. Ta vojna je s stališča Italije zanjo obrambna vojna. Italija ni napovedala vojne Angliji l. 1940, nasprotno, Anglija jo je napovedala Italiji že l. 1935, ko je hotela preprečiti ostvaritev italijanskega imperija v Vzhodni Afriki. Velika Britanija bi hotela zase monopol po vsem svetu in ne more trpeti, da je nastala v sruču Afrike kolonialna sila Italije. Italija si te vojne ni želela, mora jo pa zaradi lastne bodočnosti izbojevati. Da si Italija vojne ni želela, kaže že to, da je fašizem veliko večino svojih sil uporabil za mirna dela. Če bi hotel duce voditi napadalno vojno, bi svoj gigantski načrt gradbenih del preložil na bodočnost,« zaključuje »Lavoro Fascista«.

Darlan o vojni mornarici Francije

»Le Journal« prinaša intervju z admiralom Darlanom, ki je naglasil, da »se bo francoska vojna mornarica branila proti vsakršnemu poizkusu, izkoristiti jo v boju proti tretjemu. Tudi bo branila prekomorsko kolonialno posest proti vsem napadalcem.« Kljub temu, da pogoji premirja ne dopuščajo tega, je Darlan podudril, da ima v načrtu gradnjo novih vojnih ladij. Predvsem bodo gradili ladje, ki sicer počasneje plovejo, imajo pa večji akcijski radij. Zdjaj so Franciji potrebne patrolne ladje za varstvo oddaljenih kolonij. Darlan ima v načrtu tudi gradnjo nove trgovinske mornarice. Na vprašanje, ali bo francoska flota pomagala Nemcem proti Angliji, je Darlan dejal: »Zagotavljam vas, da je francoska vojna mornarica v absolutno francoski oblasti. Tako bo tudi ostala ter se bo pod svojo zastavo borila proti vsemu, kar pride.«

Vdova po pok. Austinu Chamberlainu, angleškem zunanem ministru, lady Chamberlain je po krajši bolezn umrla. Angleška letala potrebujejo od najbližjih angleških letališč do Bergena na Norveškem eno uro in pol, do Danske 1 uro in tri četrti, do Hamburga 2 uri, do Berlina 3 ure, do Kolna 1½, do Stuttgarta 2 uri, do Pariza 1 uro in do Bretagne pol ure.

Abesinjski cesar Haile Selasie je dal novinarjem izjavo, da je bil, ko je še živel v Bathu na Angleškem, vedno dobro informiran o položaju v Abesiniji. Po vstopu Italije v vojno je bil bivši abesinjski delegat pri Zvezi narodov Tazaz pet mesecev v Abesiniji ter se je skrival pod tujim imenom generala Membratholla. Tazaz je cesarju prinesel dragocene podatke, čeprav so Italijani mislili, da so ga v tem času ujeli.

»Sunday Times« pišejo, da ima Nemčija verjetno 40.000 letal. Od teh je 18.000 lovskih. Za boje v prvi črti pa ima pripravljenih okoli 9.000 letal, med njimi okoli 4.500 bombnikov. Za invazijo je potrebnih najmanj 6.000 letal. Zato bi morala Nemčija potegniti iz Poljske, Italije in Romunije vsa moderna letala. Dostojni so Nemci poslali nad Anglijo pri enem napadu največ 2500 letal.

Sabotaža, del tajne službe v vojni

Kako so potapljali s peklenskim strojem ladje na Atlantiku

Moderno bojevanje se razteza ne le na fronte, nego tudi v zaledje, kjer se v raznih industrijah producira vojni material, ki je v ogromnih količinah potreben, da polni nenašitna žrela avtomatičnega orožja, brezostrelnih topov, da se z njim grade utrbe, da se stavljajo v gibanje mehanizirane enote, da se v množinah proizvaja orožje in druga vojna oprema. Sem spada še kemična industrija in vse druge tako, da je naravnost neverjetno, kaj vse se rabi za bojevanje v tem veku.

V usodnih trenutkih lahko povzročijo sabotaže in uničenja pri vojni industriji po članih tajne službe katastrofe armad. Tu nastopa tajna služba z agenti, o katerih uspehih se le malo čita, ker ena stran v interesu zaštite svojih ljudi, druga pa zaradi panike molči o sabotažnih dejanjih.

Ko je v pretekli svetovni vojni Amerika pričela zalagati antanto z vojnimi materialom, je tudi nasprotna tajna služba šla na delo. Neki nemški mornariški častnik je izpopolnil neke vrste peklenski stroj, pričele so se potapljati mnoge transportne ladje, ki so vozile čez Atlantik vojni material.

Bila je to neka tuba z močnim eksplozivom, katero je neopaženo pritrtil na krmilo ladje. Pri tem delu je mnogo tvegalo. Navadno je ponoči s čolnom prišel v bližino dobro zastražene ladje, plaval je k njej, svoj nevarni tovor pa je na plutovinastem splavu rinil pred sabo. Tuba je strokovnjaško pritrtil na krmilo in mehanizem naravnal kakor treba. Šele davno potem, ko je bila ladja na odprtem oceanu, je prišlo do eksplozije, katero je povzročilo obračanje krmila.

Ladja je ostala brez krmila in je bila prepuščena morju. Posadka se je naravno izkrcala v čolne in se prepustila negotovosti. Ladja se je ali potopila, ali pa jo je v obupnem stanju našel kak drug brod. Večinoma so te ladje brez sledu izginile. Tajnost sabotažnega delovanja se je odkrila šele po dolgem času, ko je naprava na krmilu odpovedala in ni eksplodirala. Pri povračljanju ladje v marsejski luki so našli na krmilu skrivnostno tubo. Zavezniška tajna služba je s tem dobila nit v roke in je mornariškega častnika Feyja prijel. Glavni vodja nemške sabotaže v Zedinjenih državah je bil slavni Rintelen in je opisan slučaj le drobec njegovega »plodnega« dela na področju špijonaže in sabotaže.

Tudi v tej vojni čitamo po časopisih kratke vesti o požarih in eksplozijah v tvornicah, rafinerijah petroleja, o poškodovanih vodih za nafto, o razrušenih progah in železniških nesrečah. V mnogih primerih gre za delo tajne službe, ki je s pomočjo svojih ljudi povzročila nesreče.

Najnevarnejša je sabotaža v tvornicah letal. Če se med strokovno osebje vtihtopi sa-

Novice

Manifestacija Južnoslovanske pevske zveze

Ob polnoletnosti kralja Petra II.

Na plenarni seji uprave Južnoslovanske pevske zveze in artistskega odbora dne 30. januarja t. l. v Beogradu so bili storjeni važni sklepi, da se čim dostojneje praznuje znameniti dogodek, ko postane kralj Peter II., pokrovitelj omenjene pevske zveze, polnoleten in zasede prestol. Sklenjeno je bilo:

1. da se bo 6. septembra v vseh cerkvah Jugoslavije pri božji službi pela nova, za to priliko komponirana zahvalna pesem in po možnosti tudi novokomponirana in tega dne prvič izvedena cela maša.

2. Enako svečane naj bodo posvetne manifestacije tako v Beogradu kakor po posameznih pevskih župah. Glavne župne svečanosti naj bodo v sedežih žup v času od 6. septembra do konca tega leta, vendar tako, da se zaključijo pred veliko manifestacijo v Beogradu, ki bo 1. decembra ali pa 13. decembra na dan kraljeve krstne slave. Prepušča se posameznim pevskim društvom, da poleg sodelovanja pri glavni župni svečanosti priredijo v svojih krajih svečane koncerte.

3. Velike pevske manifestacije v Beogradu se bodo udeležila vsa uglednejša pevska društva Beograda in Zemuna in zbori, ki bodo izbrani ob priliki glavnih župnih svečanosti. Na tej manifestaciji bodo vsi sodelujoči pevske zbori izvajali skupno pesem, eventualno z orkestrom, komponirano za to priliko. Tudi ves ostali spored, ki ga bodo izvajali omenjeni pevske zbori, mora biti sestavljen iz novih, do sedaj sploh neizvajanih kompozicij, višjega umetniškega stila, da bi se na ta način v tem znamenitem trenutku tudi najdostojneje pokazala visoka stopnja jugoslovanske skladateljske in pevske kulture. Pa tudi pri glavnih župnih svečanstih se smejo izvajati samo nove, še

ne izvedene kompozicije, eventualno kakšna izmed skupnih pesmi.

4. Manifestacija v Beogradu naj se razširi na ta način, da se po ostalih dvoranah (izven mestnega središča) vršijo popolne koncerti onih zveznih pevskih društev, ki bodo za to določena. Tako bo dana tudi najširšim slojem prebivalstva možnost, da se udeležijo te splošne pevske manifestacije. Tudi na teh koncertih mora biti spored sestavljen iz samih novih, še ne izvajanih skladb. Na ta način bo JPZ ne samo dokazala svojo pozitivno kulturno in nacionalno delavnost, temveč se bo tudi najdostojneje oddolžila svojem pokrovitelju kralju Petru II.

5. 6. septembra bodo združeni pevske zbori Beograda, Pančeva in Zemuna priredili kralju pozdravno serenade, na kateri bodo odpeli posebno za to priliko komponirano in natečajno izbrano pesem. Natečaj sam bo pravočasno razpisan.

6. Da se uresniči manifestiranje s samimi novimi kompozicijami, bo zvezna uprava pozvala kompoziste, da do 1. avgusta t. l. stavijo JPZ na razpolago svoje nove, še neizvajane kompozicije, katere bo dostavila pevskim društvom radi naštudiranja in izvajanja.

7. Sklenjeno je bilo, da se poveri rektorju Glasbene akademije v Beogradu, komponistu Petru Konjoviću komponiranje skupne pesmi za veliko pevske manifestacije v Beogradu, komponistu dr. Milojku Milojeviću, profesorju omenjene akademije, pa komponiranje zahvalne pesmi. Oba sta sprejela obveznost.

8. Sklenjeno je tudi bilo, da se prepusti Hubadovi in Ipavčevi pevske župi, da določita skladatelja, ki naj za to priliko vglasbi odgovarjajočo zahvalno pesem za katoliški obred. (Iz pisarne Ipavčeve pevske župe).

Plače banovinskih uradnikov v mobilnem in vojnem stanju

Ministrski svet je na predlog finančnega ministra predpisal uredbo o izplačilih prejemkov banovinskih uslužbencev v mobilnem in vojnem stanju.

Čl. 1. V mobilnem in vojnem stanju se bodo prejemki aktivnih uslužbencev in ostalih oseb, zaposlenih v aktivni banovinski službi, razen banovine Hrvatske, družinskih banovinskih upokojencev in oseb, ki iz banovinske blagajne prejema pomoč in vzdrževanje, izplačevali pod pogoji uredbe o izplačilih prejemkov državnih uslužbencev v mobilnem in vojnem stanju z dne 18. XI. 1939. Čl. 2. Prejemke bo izplačevala državna blagajna

na način, ki ga bo predpisal finančni minister. Čl. 3. Za izvršitev izplačila prejemkov po tej uredbi bo finančni minister zadržal od skupne banovinske trošarine po uredbi o banovinski trošarini z dne 1. IV. 1937. dohodek od prometnega davka po čl. 12 finančnega zakona za leto 1937 s tem, da se bo končni obračun izvršil po končani vojni. Čl. 4. Način obračunavanja bo predpisal finančni minister.

Uredba je objavljena v današnjih »Službenih novinah«, z objavo splošne državne mobilizacije pa bo dobila obvezno moč.

c Jutri bo na razstavi »Neodvisnih« imel vodstvo akad. slikar prof. Kregar.

c Predavanje SPD bo v petek, 28. t. m., ob 20. v risalnici meščanske šole. Ga. Fanny Copelandova iz Ljubljane bo govorila o »gorah Velike Britanije«. Pokazala bo okrog 80 skopičnih slik. Izpitolov bo javljen naknadno.

OPOZORILO!

VSEM ČITATELJEM VEČERNIKA!

Zelimo, da tudi vi prejmete lepe nagrade, ki jih razpisuje »DRUŽINA« svojim naročnikom. »Družina« je družinski list s slikami. Izhaja tedensko. Letna naročnina je samo 30 din. — Nagrade za naročnike so 3 po 1000, 6 po 500, 10 po 200, in 20 po 100 din. — Nagrado prejmete le, če plačate celoletno naročnino »Družine«, 30 din vsaj do 10. marca. — Ker je veliko povpraševanje po tem novem lepem listu, bo že v kratkem zmanjkalo prvih števk. Zato naročite takoj, da iste še prejmete. — Uprava pošlje eno številko na ogled.

c Mestno gledališče. V četrtek, 20. t. m., ob 20. balet. Nastopila Boris Pilato in Moharjeva. — V petek, 21. t. m., ob 20. uprizori ljubljanska drama Prago vo igro »Zaprta vrata«.

c Zdravniško dežurstvo OUZD ima jutri dr. Josip Cerin, Prešernova ulica 1.

c Nočno lekarniško službo ima od 15. do 22. t. m. lekarna »Pri križu« na Kralja Petra cesti.

c Smrtina nesreča. 18 letni diinar Staniko Hribar od Sv. Katarine pri St. Pavlu pri Preboldu je v Trbovljah vozil divji kostanj na postajo. Voz se je zvrnil na njega in mu je zdrobilo pri tem lobanjo. V celjski bolnišnici je poškodbi podlegel.

c Rezervni podčastniki bodo zborovali jutri ob 9. v hotelu »Union« v Celju.

Kino Union, Ljubljana, Telefon 22-21.

CIRKUS

Kino Sloga, Ljubljana, tel. 2730

PRVI POLJUB

Prvi Metro-film s slavno Franciško Gaal v sijajni, veseli in ganljivi ljubavni komediji. Predstave dnevno ob 16., 19. in 21. uri.

Kino Matica, Ljubljana, telefon 22-41

Zgodovinski vefilm

Morski volk

v glavnih vlogah ERROL FLYNN in E. MARSHALL

Predstave ob delavnikih ob 16., 19. in 21.15; v

c Mariborski avtobus je pričel voziti dnevno pošto ljudi za lrg. oziroma pošto Vojnik. Vojničani dobe sedaj pošto in časopise že zgodaj dopoldne.

Preselitev!

Vljudo sporočam cenj. občinstvu, da sem preselil svojo krznarsko in kaparsko delavnico iz Kocenove ulice 2, v Razlagovo ulico 6. — Vljudo se priporočam še za nadaljnja cenj. naročila.

IVAN KOŽUH, krznar in kapar, CELJE.

c Lastniki motornih vozil se pozivajo, da takoj zamenjajo karle za nakupovanje bencina, če tega še niso storili.

* Maskarada Olepševalnega društva na pustni torek dne 25. februarja obeta biti najprisernejša letošnja prireditev. Konkurenca mask z dragocenimi in praktičnimi darili.

c Izpiti vozačev motornih vozil za kandidature iz celjskega, gornjegrajskega, šmarnskega in konjiškega okraja bodo prve dni marca v Celju. Kandidati naj vložijo prošnje na okrajnem načelnstvu v Celju. Dan

Nocoj vsi na

MASKARADO SOKOLA CELJE I

v Sokolski dom, Gaberje. Konkurenca mask! Krasna darila!

c Mrivega mladeniča so potegnili iz Hudinje pri Skofji vasi. Star je okoli 25 let, precej dobro oblečen, ima škornje, rjave lase in športni klobuk. Pri njem so našli uro in nekaj denarja. Ker na njem niso našli nobenih znakov nasilja, gre očitno za nesrečo ali samomor. Identitete še niso ugotovili. Event. pojasnila naj prebivalstvo sporoči orožnikom v Vojniku.

Na pustno soboto, 22. t. m.

V. CELJSKI KARNEVAL

v Narodnem domu. — Pričetek ob 19.30.

c Uspešna policijska racija. Pri raciji je celjska policija prijela večje število postopačev in sumljivih oseb, pa tudi ljudi, ki so jih zasledovale razne oblasti. Nekatere bodo oddali v domovinske občine, druge pa sodišču.

Ljubljana

a Skok iz II. nadstropja palače OUZD je v duševni zmedenosti napravil 30 letni Josip Selig, uradnik pri progovni sekciji. Hudo poškodovanega so prepeljali v bolnišnico.

a Ljubljansko gledališče. V dramati danes premiera Prago vo igro »Zaprta vrata«, jutri v nedeljo popoldne »Romeo in Julija«, zvečer »Sesto nadstropje«, obe predstavi po znižanih cenah. — V operi danes »Ples v maskah«, jutri v nedeljo popoldne »Vesele žene windsorske«, zvečer

opereta »Pri belem konjičku«, oboje pri znižanih cenah.

Kino v Ljubljani

* KINO MATICA. Tel. 22-41. Morski volk. Zgodovinski vefilm. Errol Flynn, Brenda Marshall.

* KINO SLOGA. Tel. 27-30. Filmska komedija »Prvi poljub« s Franciško Gaal.

* KINO UNION. Tel. 22-21. »Cirkus« — ruski vefilm z Ljubo Orlovo.

* ZVOČNI KINO SOKOL SSKA. Telefon 41-79. Največji film sedanosti »Avantura Robina Hooda« z Errolom Flynnom v gl. vlogi. Predstave: danes ob 19. in 21., v nedeljo ob 15., 17., 19. in 21., v ponedeljek in torek ob 19. in 21. uri.

Veliki ruski film istih slavni umetnikov, ki so napravili film »Pastir Kostja« in »Volga Volga«. V glavni vlogi LJUBA ORLOVA.

— Glasba Dunajevski. — Predstave ob 16., 19. in 21. uri

predvaja od 15. do 18. febr. duhovito komedijo Sandorja Hunyadyja

V glavni vlogi: FRANCISKA GAAL in Franchot Tone

Režija Norman Taurog

Najznamenitejši film sezone

Ljudje iz varieteteja

s priljubl. zvezdnico LA JANO, ATILO HÖRBERGERJEM in HANS MOSERJEM.

Predstave ob 15.45., 17., 19.15. in 21.30

Celje

Celjski preračun sprejet

Sinoči je bila proračunska seja mestnega sveta. Bila pa so na dnevnem redu tudi poročila odborov. Župan je uvodoma poročal v poslovanju mestnega premoženja in v poslovanju mestnega premoženja. Po velikem delu, ki ga je ta urad opravil, sedaj brezhibno funkcionira delo in se živila pravično in nemoteno razdeljujejo. Glede proračuna je pojasnil, da je predložil osnutek na 9 mesecev do 31. dec. 1941. Zaradi poenostavitve izpade predvidena delitev v redni in izredni proračun. Iz proračuna je izpadla tudi partija o avtobusnem podjetju. — Finančni referent je poročal, da se bo oskrbovalnina v mestnem zavetišču za oskrbovance zvišala na 14 din dnevno. — Mestna občina bo odslej plačevala letni prispevek Tujsko-prometne zveze v Mariboru in ne več v Ljubljani. — V mestnih hišah se bodo napravili predali za pošto, v kolikor bodo sredstva za to na razpolago. — Sledilo je poročilo o prošnji Tujsko-prometnega in olepševalnega društva za večjo podporo tega društva od strani mestne občine. Ker višja podpora društva ni mogoča, je bilo sklenjeno, da mestna občina prevzame sama v oskrbovanje mestne nasade in drevoreda. Nadzorstvo nad javnimi nasadi bo odslej imel mestni kmetijski referent, podrejeno mu bo tudi mestno vrtinarstvo. Kmetijski referent mora sestaviti program dela, po katerem bo mestna občina te posle vršila lahko tako, kakor to zahtevajo interesi mesta Celja, — to zahtevajo interesi mesta Celja, — Karbenc vrt na Masarykovem nabrežju se bo preuredil v otroško igrišče. — Izvedla se bo elektrifikacija vasi Lohovca in Dobrave, ker so interesi pristali na stavljenih pogoje. — Odobrilo se je povišanje cen električnemu toku. (O novih cenah smo že poročali.) — S 1. marcem se bodo zvišale tudi pogrebne vožnje. — Predvidi naj se izgradnja nove ceste ob nasipu novoregulirane Voglajne proti izlivu v Savinjo. — Defektna regulacija potoka Koprivnice od Dečkove ceste proti vasi Dobrava se bo postopoma izvršila. — Občina bo za odkup zemljišč za cesto v Jenkovi ulici izplačala Gradbeni zadrugi državnih nameštencev 34.896 din. 40% prispeva vsak posestnik,

t. l. 24 din za m². — V mestni klavnic se zvišajo pristojbine za klavnino, za hladilnice in za umetni led. — Imenovan je bil novi gradbeni odbor, v disciplinsko sodišče za mestne uslužbence pa je občina imenovala dva člana, ostale je nominirala banska uprava. — Nekaterim društvom so se dovolile podpore. — Sprejet je bil pravilnik o ustanovitvi družinskega sklada pri mestni občini za podpiranje ubožnih družin, pristojnih v mestno občino. — Sledil je referat finančnega referenta o mestnem preračunu za dobo od 1. aprila do 31. dec. 1941. Osnutek preračuna predvideva 16,395.613 din izdatkov in ravnotoliko dohodkov. Osebnih izdatki mestne občine znašajo skupaj din 2.336.808, materialni izdatki znašajo skupaj 6.406.184 din. Osebnih in materialnih izdatki mestnih podjetij znašajo din 5.761.854, izdatki za zavetišče v Medlogu znašajo 540.667 din. Izdatki skladov znašajo 1.350.100 din, skupaj torej izdatki 16,395.613 din. Dohodki so predvideni: 35% občinska doklada, obč. davščine, trošarine, dohodek od imovine in razni dohodki 8.598.370 din, dohodki mestnih podjetij 5.756.921 din, zavetišče v Medlogu 540.667 din, dohodki skladov din 1.499.655, skupni dohodki torej 16,395.613 din. Lani so znašali izdatki za dobo 9 mesecev 14.714.698, so letos torej večji za 1.680.915 din, isto razmerje je pri dohodkih.

Preračun je bil soglasno sprejet. O podrobnostih bomo še poročali.

Pri slučajnostih se je sklenilo, da bo odslej referent pogrebne zadrugi moral dajati obračune za vsa pokopališča, za vsa kopališča, letna in zimska, pa bo imel nadzorstvo inž. Brodnik. — Senator Mihečič je končno sporočil, da je dobil od gradbenega ministra obvestilo, da je vzeta v program za javna dela, ki se bodo izvršila iz dohodkov notranjega posojila, tudi regulacija Savinje, Voglajne in Ložnice. V ta namen je določenih din 30.000.000 za regulacijo Savinje pod Celjem, 10.000.000 din nad Celjem, din 18.000.000 pa je določenih za regulacijo Voglajne in Ložnice. — Sledila je tajna seja.

Maribor

Rekorden poset gledališča v januarju

Januarska bilanca v Narodnem gledališču je bila glede obiska zelo razveseljiva. Prodanih je bilo izven abonmana 8551 vstopnic in je bila cela vrsta predstav razprodana. Januarski obisk pomenja rekord! Kajti najboljši obisk prejšnjih let je dosegel januar v sezoni 1926-27, ko je bilo prodanih 8322 vstopnic in januar

v naslednji sezoni s 7774 vstopnicami. Ta doslej nedoseženi rekord pa naj nikar ne zavaža občinstva v napačno sodbo o gmočnem stanju gledališča. Upoštevati je namreč treba, da se je s tem komaj zanašala vrzel, ki je nastala že zaradi nizke vstopnine in pa zaradi zakasnele otvoritve letošnje sezone in raz-

nih ovir v decembru, ko so dohodki občutno popustili. Dasi se je vse podražilo, je gledalstvo ostalo pri svoji nizki vstopnini in popustih, ki jih imajo abonenti in blokaši. Zdi se torej, da ni samo v Ljubljani in po drugih mestih naše države, nego tudi v našem Mariboru začela gledališka psihoza!

Ponesrečen skok na tovorni vlak

Nadkretnik Kolar je našel sinoči okoli 20. ob železniški progi na Aleksandrovi cesti močno poškodovanega moškega. Obvestil je o tem prometni urad, poklicana policija in gasilci so ugotovili sledeče: Trije moški so čakali ob progi na tovorni vlak, ki je odpeljal iz Maribora proti meji ob 19.05, in sicer delavci Bornet David, Majer Jakob in Šnepf Josip iz okolice Sombora. Ko je vlak pripeljal, je prvi skočil na vagon Bornet. Majerju je spodrsnilo, padel je pod voz, ki mu je

zdrobil roko. Šnepf si je zaradi tega očitno premislil ter raje pomagal svojemu tovarišu. Pomagal ga je pozneje spraviti na omejni policijski komisariat. Policija je Šnepf aretirala, težko poškodovanemu Majerju so v bolnišnici amputirali desno roko v ramenu, za Bornetom pa manjka vsaka sled. Ko so v št. lju preiskali vlak, ga ni bilo najti. Bržkone je zaradi nesreče slutil, da ga bodo iskali, ter je zopet skočil z vlaka.

rabnino za ceste bodo od vozil plačevali le avtobusi, uporaba zračnega prostora pa je mišljena samo za napeljave, ki so večinoma last mestnega električnega podjetja. Kot last zasebnikov pridejo tu v poštev predvsem radijske antene, ki so speljane preko cest od hiše do hiše. Sedaj bo marsikdo raje napeljal anteno nad svojo hišo od dimnika do dimnika. Gospodarskega življenja nova taksa ne bo posebej prizadela.

Uporabnino bo plačeval vsakdo, ki bo trajno uporabljal javno zemljišče ali zračni prostor nad njim v območju mesta Maribora, za odmero in plačevanje pa bodo veljali isti predpisi kot za druge občinske davščine. Plačevanja so po pravilniku oproščena državna in banovinska

* V „Totem listu“ je z današnjo številko pričel izhajati izvirni kriminalni roman „Skrivnosti Inkove palače“ izpod peresa Juana Robanceza. Roman je izvirno ilustriran ter bo izhajal v nadaljevanjih.

* Pisarniške potrebine, tiskovine pri Hinko SAX, Grajski trg.

* Ne pozabite na večer „KOLA“ na pustno soboto 22. febr. Maske dobrodošle. Dobiček namenjen za „Zimsko pomoč“.

* Kakor smo že večkrat poročali, je francoska tvrd. M. Michelin & Cie., dobavila večjo količino avtoplaščev za tovorne avtomobile in avtobuse ter je bil dravski banovini dodeljen kontingent od 251 komadov. Te gume bo razdelila banska uprava, odd. VIII, zaradi česar naj interesentje do 19. t. m. vložijo na gornji naslov prošnjo v dveh izvodih in sicer: na gotovih obrazcih, ki se dobe na okrajnem načelnstvu soba 23 in 33, ali na Mestnem magistratu. Cene so zmerne. Ako pokličete telefon Maribor št. 24-39, dobite natančne informacije glede vlaganja prošelj in podatke o cenah.

* Hotel, kavarna in restavracija „Orel“ soboto, 22. t. m. „domača veselica“, torek, 25. t. m. „pustna zabava“. Sreda, 26. t. m. „Kulinarska razstava“ in slaničova pojedina. Vsaki dan sveže morske in sladkovodne ribe.

* Kamnica. V nedeljo 16. februarja pustna veselica Sokola Kamnica pri Lorenciju. Volitev in nagraditev kraljice mask! Pričetek ob 15. uri. Vabljeni vsi!

* PREOBLACIMO promptno vse velikosti gumbov. VIDA, Koroska cesta 10.

* Trdo kožo in kurja očesa odstranimo brez bolečin, „BATA“, Maribor.

* Vsi časopisi, domači ter inozemski pri Hinko SAX, Grajski trg.

Recitacijski večer Literarnega kluba

Na Ljudski univerzi so imeli sinoči recitacijski večer člani Literarnega kluba iz Ljubljane. V imenu mariborskega Umetniškega kluba jih je pozdravil prof. Branko Rudolf, poudarjajoč, da so potrebni ožji stiki med ljubljanskimi in mariborskimi kulturnimi delavci ter da je treba končno ustvariti med njimi pravo delavno skupnost na kulturnem poprišču. Prof. Stanko Bunc je pozdravil goste v imenu Ljudske univerze in mariborske javnosti ter opravičil književnika Bogomirja Magajno, ki se večera ni mogel udeležiti.

V prvem delu večera so recitirali iz svojih del Cene Vipotnik pesmi »Lov na tlhem brdu«, »Klavrna zgodba«, »Otrok in mati« in »Tujina«; Jože Dular je bral črtico »Petrov«; Ivan Čampa pa svoje lirčne pesnitve, med drugim »Zmagoslavje smrti«, »Jesenska mora«, »Midva« in »Slovo od doma«.

Prvi del večera je zaključil France Nov šak s črtico »Bibika se je izgubila«. V drugem delu večera so brali Cene Kranjc deveto sliko iz svojih »Zgodb o čebelah« (»Pomladitev čebelarje družine v čebelnjaku št. 1«); Severin Šali iz svoje zbirke »Slap tišine«, za katero je dobil nagrado ljubljanske mestne občine kot za najboljšo pesniško zbirko za leto 1940, med drugim pesmi »Počdiva«, »Materi«, »Večerna pesem« in »Tihožitje« ter »Noč«. Jože Brejc je bral pesmi »Srečanje«, »Zatišje«, »Križano popoldne«, »Kmečka pesem« in »Pomladna himna«. Večer je zaključil Jože Kastelic z branjem svojih pesmi »Edina stvar«, »V strmi senci«, »Privid« ter »Requiem«.

Večer mladih ljubljanskih literatov je bil dobro obiskan in so želi mnogo odobravanja.

Jutri vsi na VII. Ruski večer

v Narodni dom - Baletne točke - Ples - Začetek ob 20. uri

Likvidacija obrtniških združenj

Svoj čas smo poročali o odloku kraljeve banske uprave v Ljubljani, s katerim se razpuščajo mariborska obrtniška združenja ter se jim postavlja komisar. Za komisarja je bil določen mestni obrtni referent dr. Milan Senkovič, ki je doslej prevzel posle združenja brivcev, urarjev

in slikarjev, danes pa mu bodo predali svoje društvene stvari kovači. Obrtniki so se sicer pritožili s posebno vlogo na ministrstvo za trgovino in industrijo, ki pa še doslej ni rešena ter nima odločilne moči.

Ne zatrpavajte odtočnih kanalov

Hišni lastniki oziroma od njih pooblašene osebe pri odmetavanju snega s hodnikov često zatrpavajo cestne struge in mreže odtočnih kanalov ter odvažajo sneg z dvorišč in s streh na ceste, kar vse nasprotuje tozadevnim predpisom. Mestno poglavarstvo mariborsko zato prizadete opozarja, da je pri čiščenju snega s hodnikov paziti na to, da ostanejo struge na cesti kakor tudi odtočnih kanalov proste za odtok snežnice ter da se sneg z dvorišč in s streh odvozi na za to določen kraj.

V slučaju, da se po krivdi hišnih lastnikov oziroma oskrbnikov ali hišnikov struge in odtočne mreže že zatrpajo s snegom, se mora sneg iz strug in z mrež nemudoma odmetati, sicer bo to storilo mestno poglavarstvo mariborsko na stroške in nevarnost prizadetega hišnega lastnika.

TEČAJI ZA VINOGRADNIKE IN VINIČARJE

Zadnjič objavljeni trsní tečaji Vinarske podružnice v Mariboru se zaradi velikega snega niso mogli vršiti. Sedaj je na novo določen razpored tečajev: 16. II. pri g. dr. Marini v Peklu, 18. II. pri g. dr. Scherbaumu na Meljskem hribu, 20. II. pri g. Karlu Kaufmanu v Počehovi, 23.

II. pri g. Grahorniku na Ranci. Vsak vinogradnik naj se tega tečaja udeleži, vinogradniki pa naj pošljejo na tečaje tudi svoje viničarje. Vsi tečaji se bodo pričeli ob 14. uri.

PASJI ZAPOR UKINJEN

Ker se od 11. XI. 1940 ni pojavil noben nov slučaj stekline v mestu Mariboru s 15. II. 1940 ukinja pasji zapor. Psi, ki so grizljivi, kakor n. pr. psi volčje pasme, morajo še nadalje nositi nagobčnik.

V veljavi ostane prepoved, jemati pse v gostilne, kavarne in druge javne prostore, trgovine, mesnice, zabavišča. Pse jemati na trg ob tržnih urah je strogo prepovedano. Po javnih nasadih se morajo psi voditi na vrvi in z nagobčnikom. Kršenja tega razglašajo se bodo kaznovala po kazenskih določilih živalskega kužnega zakona.

Nova občinska taksa

V preračunskem predlogu za I. 1941 je predvidena tudi tako zvana »uporabnina«, ki se bo pobirala za uporabo javnega sveta in zračnega prostora na področju mestne občine. Nova taksa bo v prvi vrsti prizadela Mestna podjetja, ki so lastnik vseh kablov, cevovodov itd. pod mariborskimi cestami, le za telefonske kable bi morala plačevati poštna uprava, ki pa je kot državna ustanova po pravilniku oproščena te takse. Ubo-

Kuhinjske URE

M. Igerjev sin, Gosposka 15
Prodajamo tudi na obroke!

podjetja in njih ustanove. Uporabnina se bo odmerjala po tekočem kilometru prevožene komunikacije, ki jo vzdržuje mestna občina, odnosno po tekočem metru raznih napeljav v javni zemlji in v zračnem prostoru nad njo. Na javni poziv mora vsakdo do meseca oktobra predložiti zahtevano prijavo, naker se mu do konca leta za prihodnje preračunsko leto odpiše uporabnina. Ako prijava izostane, odmeri mestno poglavarstvo višino uporabnine po uradnih podatkih, razen tega pa izreče tudi kazni v obliki dvakratnega zneska uporabnine poleg redne takse. Za uporabo cest, ki jih vzdržuje mestna občina, se plača 1 din po kilometru, najmanj pa 100 din, za napeljave skozi zračni prostor po din 5 za meter, najmanj pa 20 din, za napeljave pod zemljo pa do din 30 za meter, toda najmanj din 100. Uporabnina se lahko tudi pavšalira. Mestni svet odloča, koliko tega dohodka ses teka v regulacijski sklad. Za naprave, ki zavzemajo površino na javnem zemljišču, veljajo posebna določila.

ni šestdesetletno življenje obhaja jutri v krogu družine priljubljeni pekrski gostilničar in trgovec ter znani predvojni javni delavec g. Peter Zorko. V Pekrah se je naselil leta 1908 in je od takrat napravil mnogo koristnega za gospodarski razvoj predmestne izletniške vasi. Bil je tudi dolgo vrsto let starešina gasilcev in je bil imenovan za častnega člana pekrske gasilske čete.

m Z redom sv. Save V. stopnje je odlikovana ga. Ema Kosijeva na II. dekliški meščanski šoli v Mariboru.

HARMONIKE

HOHNER, SCANDALLI, ROYAL
STANDARD

POSTARIH CENAH

DOKLER TRAJA ZALOGA

V. WEIXL in SINOVA, MARIBOR

m 16 slaščičarskih obrtnikov v našem mestu je dobilo za tekoči mesec samo 2000 kg pšenične moke, kar je daleč izpod količine, ki bi jo stvarno potrebovali. Res je, da so tudi vse pekarnice dobile nakazilo samo za 1400 kg pšenične moke, vendar pa je treba pripomniti, da so slaščičarji vezani izključno na pšenično moko, medtem ko pečejo peki predvsem kruh iz ržene in koruzne moke. Slaščičarski obrtniki bodo o tem razpravljali na posebnem sestanku.

m Šah. klub „Vidmar“. Rezultati 5. kola turnirja II. moštva: Mastnak—Dobrila 1:0, Pičko—Lukš B. (prekinjena), Janševc—Audic J. 1:0, Brkljačić—Maksimović 1:0, Smole—Čafuta 1:0, Hvalič—Kamenski 1:0, Poš—Valand 1:0, Audic V.—Pirtošek 1:0. Po 5. kolu vodi Audic V. s 5 točkami, sledijo Lukeš B. 4 (1), Hvalič in Pošt 4 itd. V sredo 19. t. m. brzoturnir I. moštva za prvenstvo februarja.

* Inserati za vse časopise pri Hinko SAX, Grajski trg.

* Kupim zlato po najvišji dnevni ceni. O. Kiffmann, Aleksandrova c. 11.

Državna razr. loterija

GLAVNO ZREBANJE RAZREDNE
LOTERIJE

5. dan glavnega zrebanja.
Din 100.000.—: 30997 60318
Din 80.000.—: 33794 96182
Din 60.000.—: 39225 75516
Din 50.000.—: 87836
Din 40.000.—: 55081
Din 30.000.—: 8399 36377
Din 20.000.—: 17613 49691 65838 78737
Din 16.000.—: 26904 47613 75180 97492
Din 12.000.—: 21772 34103

Din 10.000.—:
3723 8002 17127 42677 48737 36731 76550
78141 83543 92345

Din 8000.—:
666 1250 2077 18173 22698 26528 27334
33863 34702 36185 39569 50338 54288 56692
60423 68261 72680 73254 85698 90724 92281
96958

Din 6000.—:
2490 3742 10386 10590 11746 12846 15504
22818 30588 31800 36123 42225 47963 59917
63686 67249 81342 83784 86327 86621 94445
97297

Din 5000.—:
5217 8504 22711 36276 42763 46243 53676
54952 61155 63144 68564 71877 72324 87145
92708 93385 93613 95683 98190

Din 4000.—:
216 1963 4909 6554 7279 8386 15799
19043 19375 21402 30514 32337 32754 34773
35187 36666 37451 37592 38826 44630 46967
48155 57131 60535 66453 68492 70122 78935
79328 83778 85547 87386 87850 94545

(Brez jamstva.)

Pri nas kupljene srečke so zadele naslednje dobitke: din 20.000 štev. 49691, din 16.000 štev. 26904, po din 10.000 štev. 56931 in 83543, din 8000 štev. 92281 ter din 5000 štev. 5217.

Nadalje je bilo izžrebanih še veliko število dobitkov po din 1000.—.

Vsi oni, ki so zadeli dobitke v naši kolekturi, naj predlože srečke takoj v izplačilo. — Nove srečke so še na razpolago.

Bančna poslovalnica DEZJAK, Maribor
Gosposka ulica 25 (tel. 20-97)

m. Dežurni zdravnik OUZD bo v nedeljo 16. febr. g. dr. Stopar Ludvik, Studenci, Kralja Petra cesta 39.

m. Nočno lekarniško službo bosta vršili od 15. do vključno 21. febr. Mestna lekarna pri Orlu, Glavni trg 12, tel. 25-85 ter lekarna pri sv. Roku, vogal Aleksandrove in Meljske ceste, tel. 25-32.

Narodno gledališče

Sobota, 15. febr., ob 20.: „Na dnu“. Zadnjič: Globoko znižane cene.

Nedelja, 16. febr., ob 15.: „Habakuk“. — Ob 20.: „Sumljiva oseba“.

Gostovanje v „Lepi Viđi“. V kratkem se uprizaro še enkrat zelo uspešna slovenska novost „Lepa Vida“, tokrat z gostoma, go. Miro Danilovo in g. Emilom Kraljem odličnima članoma ljubljanske drame.

Kino v Mariboru

* ESPLANADE KINO. „Med dvema očeta“, češki film prekrasne vsebine s priljubljeno Štepančičovo v glavni vlogi.

* GRAJSKI KINO. Danes veliki film iz afriškega pragozda „Kongo Ekspres“. Willy Birgel, Marianne Hoppe, Rene Deltgen.

* UNION KINO. Do ponedeljka „Milijonar Andy Hardy“ z družino Hardy v glavnih vlogah. Salve smeha.

* KINO STUDENCI. Od 14. do 16. febr. velenapeti film „Vampir Zapada“ s priljubljeno igralko Marlene Dietrich.

* ZVOČNI KINO POBREŽJE. 15 in 16. febr. „Nismo vsi angeli“. Heinz Rühmann-Smeh.

Prirodopisna kramljanja

„Priklonite in odkrijte se brinovemu grmu“

Svojčas je bilo brinje v časteh kot izvrstno zdravilo

Svoje dni je bilo brinje bolj v časteh, kakor je današnje dni. Ziljani pravijo brinju »smrlinje«, Rožani pa »smole«. Brinje je ohranilo svojo slavo še najbolj v Rožu, Zilji in v Beli Krajini. V Zilji in v Beli Krajini pokadijo z brinjem pred vsemi večjimi prazniki, zlasti še pred Tremi kralji, vse hišne prostore in hlev. V Zilji pa pokadijo z brinjem sobo, v kateri leži bolnik, zlasti če je težje boju, ker

dim brinjevi vej prežene vsako bolezen.

Če pa pokadiš z njimi že prej, se bolezni človeka sploh ne prime. V Zilji pokadijo z brinjem tudi, kadar imajo mrljico v hiši in zlasti še potem, ko ga odnese iz hiše. Brinje zatikajo na Jurjevo in na binkošti tudi na hlevska vrata in v njive, da ne morejo čarovnice škodovati živini in pridelku. Svoj čas so v Zilji tepežkali z brinjem, brinjeve vejice pa še v današnjih dneh zataknejo v butaro.

Pravijo, da ima brinje zato tako čudodelno moč, ker je Marija pod njim počivala. V Rožu pripovedujejo:

Marija je »rajžala« s svojim detetom po svetu in je nekoč ob hudi uri (nevihti)

počepnila z otrokom pod brinjev grm.

Da se je zavarovala pred dežjem in se tudi odpočila. Marija je držeč otroka v naročju, pa čeprav je bilo nevihte že kraj, vekala, vedoč, da bo njen sin nekda s trnjem kronan.

Ker je brinjev grm dal Mariji zavetje, ima vsaka brinjeva jagoda »krono«, to je križ.

Pod brinjevim grmom si vedno varen, vanj ne treščijo nikoli, ker je Marija pod njim sedela; in naj bo zemlja še tako

prepojena z vodo, pod brinjem je vedno suho.

Ko je v letih 1601 do 1682 in še 1715-16 razsajala po Koroškem kuga in je ob tej priliki pomrlo veliko ljudi, je v Slovenskem Pliberku ostal pri neki hiši živ le starček s svojo vnukinjo. Tudi njiju bi pobrala črna smrt, če ne bi ubogala ptičke, ki je od nekdaj priletela in pela:

»Jej smolove hroče (brinjeve jagode) pa bedrue, bedrue!«

Da so se Uznjakovi v Svetni vasi v tem hudem času obvarovali kuge, so postavili v okna steklenice z brinjevim oljem. Iz teh časov se je ohranil v Mežiški dolini, zlasti v Strojni, tudi običaj, da nosijo ljudje v žepih poleg česna in piberca, ki mu pravijo Rožani bedrue (Primpinella saxifraga), še tretji talisman proti kugi, brinjeve jagode.

Brinjeve jagode nabirajo med gospojnicami, ker imajo v tem času nabrane največjo moč. Rabijo jih proti naduhi, kašlju, proti »otoku«, za ozdravljenje pljuč in kadar je nevarnost, da bi se komu »kri zvedenila«. Komur se voda zapira in pri vseh boleznih mehurja kuhajo brinjeve jagode in mladike in pijejo to vodo. Brinjevo olje pa je zdravilo za vse bolezni. Otroka, ki ga spravljajo črvi v grob, namažejo

z brinjevim oljem po popku, pod nosom in po sencih; ko so ga še okopali, rinejo črvi z glavicami povsod tam skozi kožo in tudi na sencih, nato pa jih obrijejo in otrok je ozdravljen.

Od brinja je uporabljiv vsak del, še srrola, ki se nabira na vejah, ima zdravilno moč in tudi korenine so uporabne. V Rožu in okolici Vrbskega jezera sku-

hajo pred veliko nočjo

želodčni regulator, imenovan »laver«, da jim velikonočne dobrote, zlasti obilica prekajenega mesa in trdih jajc ne obleže v želodcu; poleg fig, sliv, krljev, rožičev in drugega več, sestoji »laver« tudi iz kuhanih brinjevih korenin.

V Rožu pravijo, da če bi ljudje vedeli za vse zdravilne koristi brinja, bi se pred neznatnim grmom globoko priklonili in sneli pred njim klobuk z glave. Tudi »Slovenske dohtarske bukve«, rokopis iz leta 1720., obravnavajo brinje kar na več straneh. Najzanimivejši zapiski o brinju so v tej knjigi tile: Kdor drži brinjeve jagode v ustih, prežene od sebe »vse

hude luče«;

če pokadiš z brinjem, preženeš vse kače od hiše;

ko človeku nagaja voda, mu pomaga v vodi kuhano brinje; v vinu kuhano brinje in česen preženeta vsak kašel; brinjevo olje pa je za toliko reči, »da ni nihče v stanu to popisati«.

Brinju so posvetili pažnjo tudi naši pisatelji. Poleg Trdine (Zbrani spisi I. del stran 22) ga omenja tudi Stanko Vraz v »Narodnih pesmih ilirskih« na 171. strani. Ranjeni Baroda zapove svojemu slugi, naj potem, ko ga bo zagnil v grob, naredi še tole:

»Dobro z brinjem me pokadi, trdno z vejam' me ogradi, da ne bodo odkopali vrani, tiči me kljuvali.«

In naš brinjevec, da ga ne pozabim! Po malem je za zdravje in tudi dober je, škoda je le, da ti ponudijo brinjevečka, ki ima samo duhi po brinju. — V. M.

Z dinamitom nad vrane

Med vsemi pticami je vrana najbolj nepriljubljena, zlasti pri kmetu, ki mu z njiv pobira semena. Sovraži pa jo tudi lovec, ker krade iz gnezd jajca ter jih je. V ameriški zvezni državi Illinois so se zadnja leta vrane tako razmnožile, da so resno ogrožale setve in ves ostali ptičji zarod. Bitka proti njim je bila zama, dokler ni gozdni inspektor Dawis prišel na kaj bizarno idejo. Po vejah dreves, na katerih vrane navadno v zimskih nočeh prenočujejo, so postavili številne dinamitne bombe. Pozno ponoči, ko vrane dremlejo na vejah, pritišne inspektor

Dawis na električno stikalo, ki je v zvezi z vsemi bombami. Po drevju nastanejo eksplozije. Na tisoče vran popada mrtvih z dreves, druge so samo ranjene ali pa omamljene. Na ta način tedensko uničijo do 11.000 vran. Lansko zimo so na podoban način uničili nad 340.000 vran. Proti temu vranjemu pokolju so letos protestirala vsa društva za zaščito živali, trdeč, da vrane prav za prav niso škodljive poljedelcu. V zadevi so slednjič odločili sami poljedelci, ki so odločno izjavili, da jim vrane vsako leto napravijo milijonske škode na posevkih.

Naša Zemlja polagoma izginja

Znanstveniki so ugotovili, da izgubi naša Zemlja vsako leto zaradi izparevanja 668 kaloričnih kilogramov toplote. Ta toplota bi zadoščala, da raztopi sloj kovine, debele tri milimetre, ki bi obkrožal vso našo Zemljo. Mimo tega so znanstveniki izračunali, da se radij Zemlje zmanjša vsakih tisoč let za približno 12 centimetrov. Samoposebi se razume, da se po tem računu zmanjšuje tudi površina Zemlje, ki znaša skupno

510 milijonov kvadratnih kilometrov. Po tem takem izgubi Zemlja vsakih tisoč let okroglo 30.000 kvadratnih kilometrov. Nič pa ne vedo povedati, kdaj bo prišla ono leto, ko bo morala naša Zemlja po njih računih popolnoma izginiti.

Dr. Fr. Mišič:

Izdajalski lišček

Pust jesenski dan je s svojimi sivimi megla mi legel na mesto. Bilo je pred odhodom koroškega vlaka. Sprehajal sem se v smeri proti kočevski, brez posebnega načrta. Tedaj me dohiteli starejši tovariš, ki je vzbudil mojo pozornost in radovednost s svojo nenavadno prikaznijo. Kakor je bil vedno svojemu stanu primerno oblečen, tako je bil sedaj še najbolj podoben iz tovarne vračajočemu se delavcu. Brez dežnika kljub deževnemu vremenu. Vse, kar je imel na sebi, je bilo staro, ponošeno, umazano, raztrgano ali zakrpano, klobuk, havelok, hlače, čevlji, nahrbtnik. Z levico se je opiral na suho pololupljeno brezovko, desnico pa je pod havelokom držal nekam čudno.

»Na vlak grem, na Pohorje se odpeljem«, mi odvrne nič kaj dobre volje. Pridužil bi se mu, mu rečem; toda zavrne me s pripombo, da bi se moral vendar za ta izlet primerno preobleči, da nimam ne nahrbtnika, ne provianta, sicer pa da vlak itak kmalu odpelje.

Meni je bilo tedaj Pohorje znano samo do Koče na Klopnem vrhu. Na zapadnem Pohorju tedaj še ni bilo nobene planinske postojanke in Črni vrh, Veliko in Malo kopo ter Ribnico sem poznal le po imenih in iz Badiurega »Pohorja«.

Ceprav sem se zavedal svoje nadležnosti, vprašam tovariša, kam na Pohorje. Na Ribnico! Sedaj pa bi še prav posebno rad šel z njim, da vidim nekaj novega na Pohorju. Ribnico! »Pa kaj hočeš početi ob takem vremenu v Ribnici?« Tako. Torej vedi, da grem na Pohorje liške loviti! Hkrati odvrne svojo pelerino in mi ne baš prijazno pokaže majčkino gajbico v desnici. V njej je kaj veselo in zadovoljno, skoraj razposajeno, skakljaj sem in tja pisan lišček.

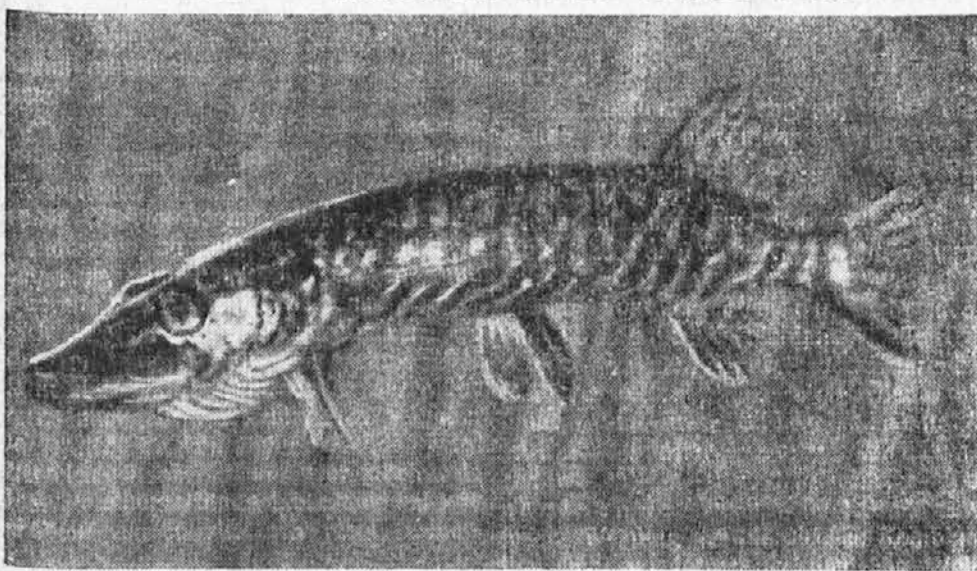
Ker sem bil v mladih letih tudi sam navdušen ptičar celo tedaj še, ko sem se učil latinsko in grško, me je tovariševa pot tembolj razvnela. Spomini iz mojih deških let, ko sem na velikem vrtu in sadovnjaku doma lovil čizke, senice, taščice, so se mi porajali. Občudoval in obenem zavidal sem tovariša, da kljub svoji starosti — bil je že skoro šestdesetletnik — očituje v izrabljanju svojega prostega časa toliko sveže deške mladosti in podjetnosti. Kot star in prevejan ptičar pa sem tudi vedel, da se lišček z limanico pri dežju ne more loviti, ker se mokri lim mokrih ptičjih nožic ne prime. Neprevidno opozorim tovariša na to dejstvo, čeprav me je vsa moja notranjost gnala, da bi se mu pridružil in še enkrat užival veselje mladega ptičarja. Tedaj pa se tovariš, še vedno razdražen, tik pred kolodvorom, poslovi z opazko: »Kaj veš ti, kdaj je treba lišče loviti.«

Zal, zelo žal mi je bilo, da nisem mogel s tovarišem na Pohorje na lov na liške. Sicer bi se mu bil pridružil, kljub vsem pomislekom, če bi me ne bil sproti zavračal s svojo očitno neprijazno doslednostjo.

(Dalje prihodnjo soboto)

(Nadaljevanje prihodnjo soboto).

Ščuka — „morski volk“ naših vod

Psihološki tečaj Martina Kojca

Vse pravice pridržane. Prevodi, ponatisi in izvirki brez avtorjevega dovoljenja prepovedani.

Ker inteligenca, ki nas je ustvarila in nas še zdaj venomer ustvarja v svoji vsegamočnosti in popolnosti, ne more poznati nezačelnega ali slabega, izvira vse tako imenovano slabo ali nezačelno v našem življenju samo iz naših napačnih miselnih predstav o življenju. Te so nam usojene, da po njih spoznamo resnico.

Komaj pa zamenjata napačne miselne predstave spoznanje in resnico, se nam ne more nič več nezačelnega zgoditi, ker pač vemo, zakaj mora priti v našem življenju samo dobro in začelno ali z drugimi besedami, ker smo zaradi spoznanja resnice o neizbežnem nastanku dobrega prepričani. In kakor smo že prej slišali, se vsako prepričanje natanko po svojem smislu v vidnem življenju upodobi.

Posebno v današnjih dneh splošnega napredka, sili na mesto neprenehoma spreminjajočih se napačnih človeških domnev o življenju na vseh koncih in krajih zmerom bolj resnično znanje, umevanje in spoznanje.

Ne moremo pa tajiti, da nam je različne probleme, ki smo jih sami leta in leta zastojali skušali razrešiti, večkrat v naše popolno zadovoljstvo objasnil kdo drugi. V tem primeru torej nismo prišli do spoznanja z lastno močjo, temveč s pomočjo drugega, ki se je do spoznanja že povzpela.

S tem pa je že dokazano, da lahko kakšno spoznanje sprejmemo, doumemo in se z njim okoristimo tudi tedaj, če nam ga je kdo drugi obrazložil, in torej ni potrebno, da bi se to novo spoznanje rodilo iz naše pralastne moči. To je pa mogoče seveda šele tedaj, ko smo dosegli potrebno razvojno stopnjo, da lahko doumemo in se okoristimo s tem, kar nam je

kdo dokazal.

Kakor hitro je namreč kdo kakšnemu človeku obrazložil in tudi dopovedal neki boljši in bolj osrečujoč način življenja, prav gotovo ne bo bivši nevednež več ostal pri svojem prejšnjem, starem in manjvrednem načinu življenja. Kajti vsako novo spoznanje, vsaka nova doumljena resnica vsebuje čudovito lastnost, da nam izoblikuje naše vsakdanje življenje bolj v smer naših želja, torej zadovoljnejše in srečnejše, ker izloči iz našega življenja mnogo trenj in trpljenj.

Toda vsakdo me bo vprašal: Kaj je prav za prav resnica; kje je ključ do pravega spoznanja samega sebe in kje skrivnost, da se znajdem v vseh življenjskih položajih?

Odkar ljudje mislijo, se ukvarjajo s temile vprašanji: Kdo sem, zakaj sem, odkod sem, kam grem? Ali sem samo »nekaj«, ki ga je gol slučaj zagnal v vsemirje, da zdaj brez slehernega cilja tavam in blodim okoli in se bom potem spet razblinil v prazen nič? Ali sem pa morda drobček modre inteligence, ki s svojo vsegamočno voljo svoje ustvarjalne ideje prikazuje kot materialni svet?

Današnji dan, ko se človeštvo polagoma prebujajo iz morečega sna materialističnega življenjskega naziranja, počasi spoznava odresnično resnico, da mora biti le vseobsežna inteligenca, ki se iz nje vse rodi, ki se uveljavlja v vsem in po vsem, ki je iz nje vse izšlo in ki vse venomer iz nje izhaja.

Ta vsegamočna in vsevedna inteligenca ustvarja, deluje in vlada na ta način, da svoj vesoljni stvaritveni načrt prikazuje v razno-terih oblikah vidnih pojavov, ki nam pomenijo materialno življenje.

Volja te inteligence je vzrok vsega, kar je in vse kar je, torej vse stvarno življenje, je zgolj posledica te volje.

Tudi vsak korak v našem vsakdanjem življenju je posledica volje te edine sile — kajti vse, kar je bilo, vse, kar je in vse, kar bo, je bilo zaradi njene vsegamočnosti in vsevednosti določeno že pri prazčetku v njenem stvaritvenem načrtu.

Tej inteligenci, tej edini sili, ki je samobitno vseobsežno gibalno, pravijo v vseh verah: bog. Mi bomo tej inteligenci rekli »prasilca«.

Tako se začnemo z začudenjem zavedati, da prav za prav materialnega sveta kot takšnega sploh ni, temveč da je ves materialni svet samo vidni prikaz volje prasile. Če bi recimo, ustvarjalna volja prasile prenehala delovati, bi se ves navidezno stvarni svet razblinil v prazen nič.

Razumljivo je pa, da tudi volja kot takšna ne more eksistirati sama po sebi. Izvirati mora iz mislečega principa, ki jo povzroča. Mislečemu principu pa morajo biti za podlago misli, in misli pridejo lahko samo od duha.

Tako spoznamo v prasili duha — in v duhu prasilo samo.

Duh, ki je torej prasila sama, je potemtakem prvenstvena, edino resnična sila, temelj vsega, kar je vzrok vsega življenja. In ker se duh lahko samo uveljavlja po miselnih predstavah in idejah, se vse, kar je, poraja v misli.

Vse vesoljstvo s svojo neskončno množino življenjskih pojavov je v resnici samo prispodoba miselnih predstav prasile. To bomo bolje razumeli, če rečemo: vse, kar vidimo, slišimo, tipamo, vohamo in okušamo, se nam ljudem in vsem drugim bitjem samo zdi stvarnost in resničnost, je pa v resnici odsev prasilnih misli.

Ženski kotiček

Kako ome'im svoje izdatke?

Naša gospodinjstva so sedaj v toliki meri ogrožena, da je res skrajni čas, da zberemo gospodinjstvo vso energijo ter predstavimo gospodinjstva na drugo, sodobnejšo podlago. Gospodinjstva, kakršna smo vodili še pred nedavnimi, so sedaj

že itak skrajno ogrožena, da je res skrajni čas, da zberemo gospodinjstvo vso energijo ter predstavimo gospodinjstva na drugo, sodobnejšo podlago. Gospodinjstva, kakršna smo vodili še pred nedavnimi, so sedaj

nemogoča in nas vodijo le v pogubo. Vsi vemo, na čem smo. Draginja je nezmožna, denarja je premalo. Zvišanje prejemkov bi bilo nad vse nujno a se ne pojavi. Privatnih nameštencem in delavstvu je bilo nekoliko pomagano; v najbednejšem položaju so državni uslužbenci. Mi sicer vsi vemo, da država v celoti niti naša, še manj druge — ne preživlja najboljših časov, pa se vseeno oziramo z zaupanjem navzgor v pričakovanju, da se bo danes ali jutri le zmoglo nekje toliko, da se tudi nam nekako pomaga. Tačas pa si pomagajmo sami.

Gospodinja, gotovo si že mnogo razmišljala v zadnjih mesecih, kako bi zmanjšala izdatke za gospodinjstvo. Pri obleki težko kaj prištediš. Je tako draga, da je enostavno več ne kupuješ. Štediš lahko le to, kar imaš. Edina prilika za skrajševanje izdatkov se nudi v kuhinji. Sedaj vemo, da smo poprej živeli razmeroma dobro. Dnevno smo si privoščili nebroj malenkosti, ki pa danes niso več malenkosti: kava, čaj, žemlja, jajce, maslo, goveja juha, kosček pečenke, kakršna močnata jed itd. itd. Vse to bo treba črtati. Meso bomo kupili le enkrat tedensko, čeprav imamo 5 mesnih dni, kavo in čaj nadomestimo mleko, žemlje, jajca, maslo in močnate jedi odpadejo. Kuhali bomo pač ponarejene juhe, razne cenene prikuhe in konice. Glavno je, da smo za silo siti, ne pa, od česa smo siti. Izbirčnost družine bo treba ozdraviti. Kdor pa doslej še ni začutil potrebe po slični omejitvi izdatkov, temu je pa itak še dobro.

Ali se vam asparagusi sušijo?

Med najpriljubljenejše zelene soone rastline spada menda asparagus. Kjer se gospodinja peča z lončnicami, jih najdemo pač pri vsaki hiši. Asparagus se odlikuje po svojem bogatem zelenju prijetne zelene barve, po razmeroma nagli rasti in prijetni obliki. Kamorkoli ga postavimo, deluje prijetno na naše oči. Ob vsaki priliki deluje efektno, ob vsaki slavnosti služi v okras. K najzlahajnejšim cveticam dodajamo vejice asparagusa kot okras. Kratkotrajno: asparagus je najbolj razširjena in priljubljena sobna rastlina.

Potrebuje pa razmeroma precej nege. Zapušen asparagus sicer raste, pa je grde bledezelene barve, napolnjen s kratke. Veselje pa imamo le z bujno razvitim asparagusom. Poleti nam še

ne dela toliko preglavic. Najbolje je, če postavimo poletni asparagus na vrt z lonci vred v zemljo. Ako niso izpostavljeni premočnemu soncu, bodo bujno razrasli. — Pozimi pa je z njimi težava. Treba jih je zelo negovati. Biti ne smemo v nezakurjenih sobah, ker je v njih zrak presuh, poleg tega pa še premrz. Pravtako mu ni dobro v topli kurjenih sobah, ker je zrak istotako presuh, pogosto pa tudi prevroč. Asparagus rabi zmerno tople precej vlažen zrak. Zato je dognano, da pozimi še najbolje uspeva v večjih kuhinjah, kjer ga lahko namestimo čim dalje od okna. V vlažnem, nekoliko soparnem zraku lepo zazelehi. Seveda, ne sme pa biti prevroče, sicer preveč poganja, kar pa zopet ni dobro.

Kava iz žgane koruze

V neki družbi sem nekoč omenila koruzno kavo. Pa so me tako muzajoče pogledali, da sem takoj ugotovila, da zelo dvomijo, da bi spadala kava tudi v taki obliki med užitne stvari. Mogoče je moj recepti kdo izmed navzočih preizkusil, morda nihče — ne vem, izgleda, da so ga zabeležili kot sodoben dvopit.

Povdarjam pa ponovno, da je koruzna

kava užitna, tudi okusna, sladka ter brez strupa, zato je zlasti za deco zelo primerna.

Službovala sem ob skrajni meji naše ožje domovine. Stanovala sem pri revni ženi, ki je videla nekoč boljše dneve. Zjutraj mi je dajala kavo brez sladkorja za malenkostno odškodnino. Pogosto sem se čudila, kako to, da zmora žena tako

dobro kavo, kakor tudi temu, da mi je treba dati vanjo tako malo sladkorja. Sumila sem jo že, da uporablja morda saharin in ga takoj v kavi prekuha. Pa sem se motila. Nekega jutra sem prišla precej zgodaj v kuhinjo. Prijetno me je počestitalo v nosu. Vidim, da se na štedilniku prži kava, a v kuhinji nikogar ni. Stopim bliže, da pomešam. Vrtim s kuhaličnico nekaj časa kavo po posodi, ko mi obvisi pogled na zrnih. Čudna so ta zrna. V tem

se vrne gospodinja, pa jo povprašam, kakšne vrste je ta kava? »Pa ne vidijo go spodična, to je koruza«, mi je odgovorila. Nato mi je pojasnila, da že leto dni pijem vsako jutro koruzno kavo.

Vidite, na kako posrečeno idejo je prišla preprosta žena. Brez izdatkov za kavo in brez posebnih velikih izdatkov za sladkor je bilo v hiši vedno kave dovolj. — Iznajdljivost, vedno nova iznajdljivost je potrebna v kuhinji.

V ob emih belega sporta

Letošnja zima nam je poleg raznih bridkosti prinesla pa tudi nekaj lepega v obliki dobrega snega za smučanje. Kdor se smuča, je letos vsak lahko prišel na svoj račun. Snega je bilo in deloma je še dovolj v nižini in po bregovih, kamor nas bo v severno ležeča smučišča še nekaj časa vabil.

Danes je smučarski šport med žensstvom prav tako razširjen kakor med moškim spolom. Kljub naporom, ki so v zvezi s smučanjem, vztraja prava smučarka korajžno na vsaki turi. Povdarjam »prava« kajti imamo tudi nepravne smučarke, to so one, ki se smučajo oziroma hodijo okoli s smučmi radi lepe smučarske uniforme, radi raznih avantur in sploh radi svoje domišljije. Ne zavedajo se, da smučanje ni nikaka modna revija, temveč naporen šport, ki zahteva celega človeka, sicer lahko rodi mesto

dobrih le slabe posledice: zlomljene ude, pokvarjena pljuča in srce ter slično.

Prav radi tega se moramo na smučanje že v jeseni pripraviti. Smotrna telovadba naj okrepi mišice, ter jih usposobi za napor. Krepite mišice so tudi organizmu v oporo. Ako smo se tako pripravljeno začeli smučati, nam smučanje ni v muko temveč v razvedrilo. Telo je prožno — cela stvar gre lepo od rok in nog. Sedaj se pa bližamo počasi koncu lepili smučarskih dni. Kaj bomo sedaj? Ali je dobro, da tako na mah prestanemo z gibanjem? Nikakor! Smučanje mora zopet nadomestiti telovadbo, ki naj nobeden dan ne izostane. Telo moramo preko pomlad obdržati v prožnosti. S tem ga najlepše pripravimo na poletne sporte: plavanje, tenis, kolesarjenje, veslanje in slično.

Kaj bi kuhala?

Ponedeljek.

Opoldne: 1. Ponarejena goveja juha z vkuhanim zdrobom. 2. Ajdovi žganci. 3. Kislo zelje.

Zvečer: Telečja obara. Krompir.

Torek.

Opoldne: 1. Juha iz svinjske hrbtenice. 2. Meso iz juhe. 3. Kislo hren. 4. Pražen krompir.

Zvečer: Mrzlo meso od opoldneva. Kisle kumarce.

Sreda.

Opoldne: 1. Krompirjev guljaž. 2. Koruzni žganci. 3. Kompot.

Zvečer: Sesekljani zrezki. Krompirjeva solata.

Četrtek.

Opoldne: 1. Krompirjeva juha. 2. Rižoto iz svinjskega srca. 3. Solata.

Zvečer: Koruzni praženec z rozinami. Malinovec.

Petek.

Opoldne: 1. Pretlačena fižolova juha. 2. Zabeljen fižol. 3. Kislo zelje.

Zvečer: Palačinke iz enotne moke. Kava ali čaj.

Sobota.

Opoldne: 1. Goveja juha. 2. Govedina. 3. Ohrovtova prikuha. 4. Krompir.

Zvečer: Segedinski guljaž.

Nedelja.

Opoldne: 1. Možganja juha. 2. Polnjena telečja prsa. 3. Pražen krompir. 4. Solata iz rdeče pese.

Zvečer: Hrenovke z gorčico. Čaj.

Priporočila k jedilniku

Ko smo v nekdanjih dobrih časih kupovali govedino še po 6—8 din, je bilo samo po sebi razumljivo, da se je na mizi vedno šopirila goveja juha. Kuhano govedino smo potiskali sem in tja kot nekaj manjvrednega. Prevzetni smo bili — siti vsega dobrega — kaj bi nam kos puste govedine! Danes pa je govedina velika gospa. Sedaj je trikrat tako draga, pa tudi trikrat bolj dobra. Sedaj bi jo radi kupili, pa je ne moremo. Le tu in tam, za slovesnejše prilike, ob navadnih dneh se pa moramo zadovoljiti z raznimi umetnimi ali ponarejenimi juhami.

Ponarejena goveja juha je prav dobra. Le jako prebrisana gospodinja bo ugotovila, da se tej juhi še sanjalo ni o govedini, večina pa jo bo posrežala v trdnem prepričanju, da se je v njej kuhalo vsaj četrt kilograma govedine. Naredi takole: na primerno količino razbeljene masti vrzi na večje rezine zrezane čebule ter na kolobarje zrezanega korenja, pe-

Z današnjo številko smo spet za nekoliko razširili naš »Ženski kotiček«, trdno prepričani, da na ta način najbolj ustrezemo številnim naročnicam in čitateljicam. Čim bodo razmere dopuščale, pa bomo v še večjem obsegu ustregli željam, ki jih dnevno dobivamo od naših naročnic, ko nam izražajo zahvalna priznanja za naš »Ženski kotiček«.

Uredništvo »VEČERNIKA«.

W. E. BARTHELL:

ŽENA V DŽUNGLI

Eksotični roman iz INDIJE

Zopet dan — zopet noč... romanje, romanje!... Kakšno moč ima človek... če ima cilj! Kako malo potrebuje človek, če ima cilj!... Potovanje, potovanje!... Nebo se je potemnilo. Deževalo je v tenkih curkih. Dež je bičal razgreta obraza. Veter je vel. Zeblo ju je. Bolečina ranjenih nog se je plazila navzgor v stegna in izsevala tja do hrbtenice in tilnika. — Zopet vedro nebo. Kratek počitek. Preprosta južina. Prišla je noč, globoko črna v meglah sopar. Megla se je valila od reke.

Roko v roki sta hodili ženi kakor v snu. Odmaknjeni vsaki resničnosti. Nočni dih je zavel preko Beatinega obraza. V njeni duši je vstal spomin na domovino. Videla je zlato žitno polje, vzvalovano, s soncem obsijano. Kakor za žetev zre! klas je nosila svoje trpljenje v srcu... »Zdaj mi bo usoda vrnila Agnes!«

Jutro se je svetlikalo. Odmrlo, boleče sta občutili svoje ude. Toda ran nista čutili več. Obe sta vedeli: če bi zdaj poživeli, bi se ne mogli več dvigniti. Nedaleč pred njima se je pokazala vas. Skozi goščavo se je cepila pot in nežen veter je kodral vrhove.

Skoro kakor po navadi je potegnila Mawasa svoj pločevinasti korec in se

ločila od Beate s pozdravom oči, da bi prosila za mleko. Beatin pogled je sledil dekletu. Spotikalo se je, šepalo, se opotekalo.

Charaman Bhūta! — je mrmrala. Prah je škrtal med Beatini zobmi. Počasi se je okrenila proti gozdu. S sladkobnim vonjem trohnečih tal je vsrkavala vonjave akacij in zlatega lesa. Nekje je goril ogenj. Ogenj! — Taboriščni ogenj? Ali taborijo v tem gozdu mogoče romarji ali — cigani? Pazljivo je oprezovala.

Strah je pretresel njeno telo. Nedaleč od roba gozda so stali, pripravljeni za odhod, vozovi. Šotorji so bili podrti. Ogenj je ugašal. Pritegnjena z magično silo, se je Beata vedno bolj blížala, ne ozirajoč se na nizko viseče trnjeve veje, ki so trgale njeno obleko in kožo. Pajčevine so jo plazile po obrazu. Spotaknila se je, klecnila, se bliskovito vzravnila in si utirala pot naprej. Zdaj je slišala glasove. Že je odropotal en voz nerodno proti cesti. In zopet glasovi — prepri.

»Mawasa me ne bo našla!« se Beata nenadoma zdrzne. Jezen krik ženskega glasu je vreščal med debli. Naprej — naprej!... Še nekaj korakov navzdol — tedaj uzre za nekim šotorom, zadnjim, ki je še stal, velikega, temnega moža z

49 bambusovo palico... Brezobzirno je bil nekoč ženo, ki se je zaletavala proti nje-mu kakor kaka roparska žival. Neusmiljeni udarci so jo vedno znova odbijali. Toda nihče od tolpe se ni menil za od-vratno početje.

»Da, pomagati hočem, Mahatma!« je mrmrala.

»Stoj!«

Kakor krik se je utrgal iz Beatinega grla ukaz. Drhtela je po vsem telesu od odpora. Oba sta se obrnila — Beata je gledala hudoben, posmehljiv, grozen moški obraz. Njegove čeljusti je obraščala črna brada.

Sredi svojega srda, z odprtimi usti, z dvignjeno roko kakor v obrambi, je buljila Beata v moža. Ta obraz...

Bradati je gledal hudomušno iz kotov oči k njej, ji grozil in vrge! nasproti tok tujih besedi. Kletve, prostaštva. Zgrabil je ženo, ki se je hotela odpeljati, in dvignil znova bambusovo palico.

Z enim skokom je bila Beata pri njem in zarila svoje prste v njegovo laketo.

»Ne smeš tepsti!«

Kakor panter se je okrenil — dvignil palico proti njej. Nepremično je stala pred njim. Ruta ji je zdrsela z glave. Njeni lasje so se zalesketali.

»Ne smeš tepsti — Charaman Bhūta!« je zazvenelo, rahlo... toda ostro kakor nož.

Črni se odmakne — hripavo sopihanje je prihajalo iz njegovih ust:

»He — kdo pa si ti?«

Njegova žena se je splazila v stran.

Zvedavo-sovražno je čakala in poslušala.

Beata je krotila svoj gnus, svoj strah, svoje razburjenje. Ta mož — da, to je Charaman Bhūta! Poteza za potezo temnega obraza. Črna brada. Bradavica na desni strani nosu. Končno ima! Končno stoji pred njim! Končno more vprašati!

In vendar ni prišel noben glas iz njegovega grla... Brez moči se je pregibal jezik v ustih... Zakrillila je z rokami...

Tedaj zazveni iz šotora rahel zvenek, sladek, svetel glas... Sing... sing... sing... Pogleda cigana in ženi sta se za hip zdrznili... Brez glasu se zgrudi Beata na kolena. Hotela je krikniti, toda glas ji je odpovedal!... Bil je samo še dih: Agnes!

Trda beseda proti šotoru — toda že je bilo prepozno. Skozi odprtino je stopilo vitko dekle.

Beata je odprla ustnice — hripav, pretresljiv glas iz raztrgane duše — dvigne se, se zgrudi — se plazi po tleh z iztegnjenimi rokami:

»Agnes!«

Cigan je stisnil pest proti dekletu... surovo je zazvenela kletvica. Dekle se plaho umakne.

Še enkrat krik bolečine: »Agnes!«, potem se je Beati zmigljalo pred očmi... videla je: Dekle ob vhodu v šotor je nosilo pisane, žive obleke, dolgi, neurejeni, črni lasje so padali navzdol. Rdeče korale so ovijale rjav vrat, na rjavem zapetju so se lesketali zlatniki.

(Dalje.)

teršija in zelene. To pravi tako dolgo, da postane čebula svetlorumena. Tedaj zalij zelenjavo z vodo, v kateri si kuhala cel olupljen krompir, zelenje zelene in peteršilja, cel poper in muškato cvet. Ako nameravaš vkuhati v juho testenine, juho samo odcedi, da bo čista. Ako pa nameravaš servirati nezakuhano juho ali pa dati vanjo kruhove rezine ali kaj sličnega, potem juho z zelenjavo vred pretlači. S pretlačeno zelenjavo je tako juha zelo okusna, vendar na oko ne dela toliko utisa goveje juhe, dočim je samo odcejena po okusu kakor po barvi čisto podobna goveji juhi.

Ako kuhaš juho iz svinjske hrbtenice, kupi toliko hrbtenice, da ti bo dovolj tudi za večerjo. Opoldne serviraj manjši del, ker so na mizi še druge stvari. Bolj mesnate dele prihrani za večerjo.

Med iznajdbe sodobnega časa spada tudi rižota iz svinjskega srca. Seveda, bogve kako masna zaveza to ne bo, bo treba pač vzeti malo več masti, ako dajete prednost bolj masnim jedem. Srce razrežite na popolnoma drobne rezine, lahko ga pa zmeljete tudi na mesnem stroju ali pa sesekljate na deski. Še bolj med novodobne jedi pa spadajo

palčinke iz enotne moke. Seveda, na kuharsko razstavo jih ne boste mogli nesti. Od palčinke namreč zahtevamo, da je tanka in v zvitem stanju vitka kot jegulja. S palčinko iz enotne moke takih eksperimentov ne boste mogli delati, ker ne bo imela potrebne gibčnosti, pač pa bo imela drugo, za današnji čas zelo praktično in zaželeno lastnost, namreč debela bo in zaradi tega nasitna. Dobra pa tudi, lepe ne bo tako. Na srečo pa imamo na jeziku bradavice, ki odločajo o okusu, ne pa oči, ki bi precejvale lepoto.

Le glede nadeva bo nekoliko težko. Marmelade imamo letos silno malo in jo štedimo le za izredno svečane prilike. Dušana jabolka so sicer prav priljubljen nadev, toda so tako draga, da jih komaj zmremo. No, če nimate ne enega ne drugega, pa vzemite nekoliko sladkorne sipe, potresite z njo vsako palčinko, nato jo pokapajte z limonovim sokom in jo zvite.

Ne zavrzite milnice!

Malokdó ve, da je navadna milnica dobro gnojilo in da je škoda za vsako kapljico, ki jo izlijemo brezkoristno proč. Vinska trta v brajdi okrog hiše, sadno drevje itd. se naglo in lepo razvija, ako mu od časa do časa prilijemo nekoliko milnice. Posebno koristna pa je milnica za polivanje komposta, če ga imamo kje v bližini hiše. Ta voda hrani namreč v sebi vedno več ali manj kalija, ki je kakor znano izborna gnojilo.

krivico, ki sem jo storil in da moram postati Vaski prijatelj.

Spet je bilo jutro. Spet je vzevel na oknu šopek ledenih rož in v jutranjem svitu se je spet zalesketalo ivje. Ko sem stopal proti šoli, mi je škripal sneg pod nogami. Izza drevja se je prikazala šola. V šipah se je lesketalo sonce. Danes je bil Vaska že na mestu. Ko sem šel mimo njega, sem mu pogledal v oči. Za hip sta se strnila njuna pogleda in nasmehljala sva se drug drugemu. V njegovem pogledu ni bilo sovraštva, le želja po sreči je odsevala iz njegovih oči. Že sem mu hotel reči prijazno besedo, pa je pozvonilo in trenutek pozneje se je prikazal učitelj. Ko se je ozrl po razredu, je bil na njegovih ustih spet smehljaj, le, ko so mu oči obstale na Vaski, se je za hip zmračil njegov pogled. Njegov glas je bil zopet mehak in njegovi koraki so bili zopet mirni, ko je stopal med klopmi.

Prva ura je minila. Iz torbice sem vzel jabolko. Za trenutek sem okleval, potem sem stopil proti Vaski.

»Vaska...«
Njegova glava se je dvignila, in ko sem mu ponudil jabolko, je vzdrltel. Videl sem, da mu je vztrepetala roka, ko je vzel sad.

»Vaska, odpusti, krivico sem ti storil.«
V očeh mu je zablestela luč in na ustih mu je vzevel smehljaj. Pa ni bil to oni tužni smehljaj, ki sem ga videl na njegovih ustih, ko sem mu storil krivico. Potem sva molčala. Ko sem ga prijel za roko, sem čutil, da mi je že odpustil.

Tisto uro sem stopil tudi k učitelju. Ko me je videl vsega negotovega in trepetajočega, me je prijel za roko in me vprašal, kaj bom povedal.

»Gospod... jaz sem vrgel gobo. Vaska je nedolžen...«

Ko sem mu pogledal v obraz, se je smehljaj in poklical je Vasko. Pobožal ga je po laseh in videl sem, da je učiteljeva roka trepetala.

Njegov glas je bil zopet kakor nekdanj. »Ti fant, ti mali. Meni samemu se je čudno zdelo, kako si mogel, Vaska, biti tako razposajen. In sedaj, Vaska, daj, pomagaj mi nesti sliko v kabinet. morda bom našel tam kako lepo knjigo za te.«

Šošolci so zijali, ko je bil Vaska tako hitro zopet učiteljev prijatelj. V razred se je vrnil z lepo knjigo. Njegova lica so lahno rdela. V očeh mu je žarela sreča.

Ko smo stopili v zimsko sonce, sem ga

Nasveti in pobude našemu podeželju

Pomenek z vinogradniki o izrednih pojavih v naših goricah

IV. PO GORNJERADGONSKIH GORICAH

SLATINA RADENCI: Ivan Kreft, poštar v p. in posestnik, Muršak. — Tako lepo rasti trsja nismo pričakovali. Zarodek je pač jako pičel. Najmanj ga kažejo moslavci, žlahtina in laški rizling, nekoliko več pa rulandec, burgundec in muškati silvane. Zima je najhuje gospodarila po nižinah. Severne in vzhodne lege so po zimski pozebi manj prizadete. Pravijo, da je po ljutomerskih goricah še slabše ko pri nas.

Rano obrezano trsje se je manj solzilo kakor pozno obrezano trsje. Sicer pa v naslednjih ni razlike. Za rez v zeleno lukaj še ne vedo.

SLATINA RADENCI: Joško Glaser, upravnik viničarske šole v p. in posestnik, Kapela. — Trsno rez v zeleno sem prvič poskušal leta 1929. Snemanje odrezanih rož, ki jih moraš s kolja zrezati na kosčke, je pač nerodno in zamudno. Pri tem se lahko pokvari, če nabreka očesa in mladice.

Zimska pozeba leta 1940 je bila tudi huda, kar so pokazali že kalilni poskusi. Za rez v zeleno se pa tokrat nisem mogel odločiti. Odločil sem se za rez „na smrt“ (na izrod). Trsu sem torej puščal namesto 2 reznika 4 reznike in vsakemu rezniku po 2 očesi več ko običajno, ali namesto 1 šperona 2 šperona in vsakemu šperonu po 4 očesa več ko navadno.

Pa kako so me viničarji gledali! Vseeno sem vztrajal na rezi po svojem načrtu. Izkazalo se je, da je ostalo povprečno 50% (polovica), tu pa tam so pa ostali kar celi rezniki „v večnem spanju“. Vsega mladja je bilo na trsu komaj toliko, kakor ob navadni rezi druga leta.

Nekaj sem po svojem načinu rezi vendarle rešil. Huda pa bo rez prihodnjo pomlad, ko bo treba toliko suhih reznikov in druge suhljadi ter toliko drugega nepolnega lesa odrezati ali odžagati, da pride trsje čimprej zopet v svojo pravo obliko.

GORNJA RADGONA: Klotar Bouvier (izgovori: Buvič), vinogradniško veleposestvo, tovarna sekta in vinske kleti. — Zimska pozeba je različna: po kraju, po trsni vrsti in po starosti trsja. V splošnem so starejši nasadi po nižinah bolj pozebli ko mlajši, pravilno pognojeni nasadi po višinah. Od naših glavnih vrst je najbolj pozebel moslavci, ki ga je precej sploh

pomrlo. Renski rizling in laški rizling sta razmeroma še dobro zdržala, burgundci pa prav različno. Bouvierova (Buvičeva) ranina, ki je imamo mnogo, je v višjih legah čisto dobro prezimila in kaže tudi zadovoljiv nastavek, v nižjih legah z jako debelimi rožgami od lani pa so kvare tudi pri tej vrsti velike.

Mnogo trsja, ki kaže zdaj še čisto krepko rast, se bo v enem ali dveh letih posušilo. Že zdaj je opaziti nekakšno bledičnost na njem, kar pa ni znana žolčica ali kloroza. Naslednji letošnje zimske pozebe so na sploh — mislim — manj hudi kot oni pred 12 leti, v posameznih primerih so pa vendar celo hujši.

Preiskali smo mnogo oces od vseh trsnih vrst in iz vseh leg. Spoznali smo, da ne moremo najti pravila, kako naj rezujemo. Za rez v zeleno se nismo mogli odločiti zavoljo posebnih delavskih razmer

pri nas. Zato sem odredil na sploh jako dolgo rez, ne da bi se toliko oziral na ustrezno obliko trsja. Na ta način sem ohranil marsikatero zdravo in rodno oko, ki bi ga bili sicer z drugimi vred odrezali. Vselej pa tudi to ni pomagalo. No, nered v trsnih oblikah bomo že pozneje lahko odpravili.

O tej priložnosti pa morem poročati o dobrih izkustvih z rezjo v zeleno iz leta 1929, ko je moj blagopokojni oče trsje ene gorice, ki jo je on čisto sam oskrboval, obrezal v zeleno dosegl je popoln uspeh pri vseh vrstah v tej gorici, pri renskem rizlingu pa je dosegel naravnost bogato trgalev.

Prihodnjije priobčimo sklepno besedo. Dotlej trsno rezatev lahko brez skrbi odložiš.

Andrej Zmave.

Zdravilne zeli in korenike

TA MESEC NABIRAMO ZDRAVILNI KOLMEZ

Ker se je v novejšem času znanstvena medicina zopet povrnila k naravnim sredstvom za zdravljenje — z zdravilnimi zeli, bomo tu di v tem pogledu pomagali svojim čitateljem in prinašali poučne članke o nabiranju, sušenju in uporabljanju zdravilnih zelišč. Obenem pa bo s tem pomagano šibkejšemu sloju, da si z nabiranjem pridobi vsaj par stotakov. Ker par ni vsak čas primeren za nabiranje te ali one rastline, bodo ti članki urejeni po času nabiranja.

V tem mesecu nabiramo znano rastlino kolmez (acorus calamus), ki raste ob rekah, potokih in stoječih rekah. Rabi se le korenika. Korenika se olupi, posuši na zmerno topli peči in razreže na 4—5 prstov dolge kose. Usuši se precej, saj dobimo iz 8 kg sveže korenine le 2 kg suhe.

V domačem zdravilstvu se rabi kolmez zelo mnogo. Mnogi zdravniki ga priporočajo kot odlično sredstvo pri težkem prebavljanju, za sliznost črev, tresljivi in bledičnosti. V ta namen pijemo čaj 10—15 gr. korenine (zmlete v prah) na 1 liter vode. Isti čaj vzbuja tek, krepi želodec, izloča slabe sokove in žene na vodo, zato ga pijejo tudi vodenični ljudje. Namesto čaja lahko vzamemo tudi za nožev vrh suhe zmlete korenike.

Tudi zunanje uporabljamo kolmežovo obarvo za rakaste tvore (z njim pa ne zdravimo rak!), pri rahitisu pa se kopljejo v njej. Tudi stare gnojne rane umivamo s kolmežovo

obaro, nakar posujemo rano z v prah zdrobljeno korenino.

Že prve tedne potem, ko smo v našem listu uvedli »Nasvete in pobude našemu podeželju«, smo dobili s podeželja od preprostih podeželskih ljudi kot tudi od strokovnjakov številna priznanja in zahvalna pisma. V kratkem času je postal stik med podeželjem in njegovimi nasveti v našem listu tako živahen, da je postalo nujno, da čimprej razširimo »Nasvete in pobude podeželju«. Z današnjo številko smo to storili ter tako ustregli številnim željam in predlogom. Poslej se bo podeželje moglo v še večji meri nasloniti na naš list ter iz njega mimo vsega ostalega, kar mu nudi »Večernik«, črpati v še večji meri koristne nasvete za praktično življenje.

Uredništvo »VEČERNIKA«.

Vzor

Sej: Eno je jasno in zanesljivo, Klopčič, čim mene ni, ste vi najbolj len človek v uradu!

»Večernik«

za mladino

Leto 3

Maribor, 15. februarja 1941

Štev. 7

POMLADANSKA

ALDO DEBELJAK

Minila je zima, prišla je pomlad, nam cvetja prinesla, zelenih je trat.

Vijola dehteča se soncu smehlja, in zvončki cingljajo in potok šumlja.

Prepevajo ptice, slavijo Boga, po tratih se deca vesela igra.

SRAMOTNI PEČAT

LOJZKA VERZELOVA

Dolgo je že od tega, kar sem hodila še v prvi razred ljudske šole. Imeli smo mlado učiteljico začelnico. Bila je z nami zelo dobra, le kadar smo postali preveč glasni, ali če je kateri paglavec nagajal svojemu sosedu, se je trudila, da bi pokazala jezen obraz. Če bi se smejala, bi si mislili, da se šali. Včasih je morala vzeti v roke tudi šibo, kako bi pa drugače krotila toliko vaških drobljancev. Neka dopoldneva smo imeli risanje. Ne spominjam se več, kaj smo risali, samo to vem, da nam je gospodična učiteljica risala na veliko tablo, mi smo pa risali na svoje ročne tablice.

Večkrat sem se trudila, da bi se naučila žvižgati, pa to se mi nikakor ni posrečilo. Tudi takrat sem se spomnila na to. Napravila sem šobo in vlačila zrak skozi usta notri in ven. Vsi so bili zaverovani v risanje, ko naenkrat pretrga tišino tanek in piskajoč glas. Takrat se mi je prvič posrečilo zažvižgati. Bila sem skoraj ponosna na svoj prvi uspeh. Tisti trenutek pa se je že obrnila učiteljica po razredu in s strogim obrazom vprašala, kdo je zažvižgal. Nihče se ni oglasil, vsi so gledali na desko stran, v tisto klop.

ki je bila vzporedna klopi, v kateri sem sedela jaz. Meni je pognalo vsa kri v glavo, vendar sem se tudi jaz ozrla v tisto stran, kamor so gledali drugi. Se enkrat je rekla učiteljica, naj lepo vstane in prizna tisti, ki je zažvižgal. Nihče se ni ganil.

Sedela sem, kakor na trnjih. Že sem hotela vstati, pa me je neka skrivna moč priklenila na klop, tako da se nisem mogla ganiti. Takrat je rekla učiteljica, da bo dobil tisti, ki je zažvižgal, pa noče priznati, sramotni pečat na čelo. Takoj sem začutila, kakor da bi mi ga nevidna roka res že vtisnila. Začelo me je žgati, kakor da bi mi kdo kuril v glavi. Ko sem se dotaknila z roko čela, me je kar speklo, in bila sem prepričana, da imam na njem res sramotni pečat. Povesila sem glavo globoko nad klop in nisem je upala več dvigniti, kajti bala sem se, da bi, kakor hitro bi jo dvignila, pokazali vsi z roko na mene, saj bi videli na mojem čelu sramotni pečat.

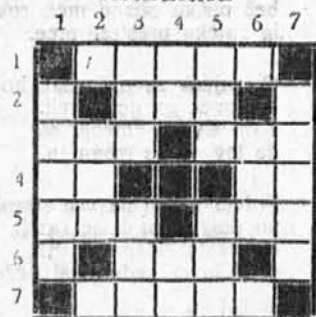
V klopi, v katero so gledali, je sedel mali Gusti. Učiteljica je bila prepričana, da je zažvižgal on, pa se ne upa priznati, ker ga je sram. Prigovarjala mu je,

poiskal z očmi. Ne daleč pred menoj sem zagledal njegovo kučmo. Ko sem ga dohitel, sem mu položil roko na ramo.

»Vaska, ali grem lahko s teboj?«
In potem sva šla čez belo polje. Tedaj ni bilo na nebu sivih oblakov; sonce je sijalo in tisoč drobnih lučk je odsevalo od bele odeje. Za roke sva se držala in stopala skozi belo tišino.

Tiho sva se pogovarjala. In njegov glas je bil nežen, kot je bila nežna njegova dlan, ki sem jo držal v svoji roki. V srcu pa mi je bilo svetlo, kot je bil svetel tisti zimski dan.

Križanka

Vodravno: 1. zadnja slovenska vas ob morju, 2. mesto v Dalmaciji, 3. žuželka, izraz iz sporta, 4. kratica za tega leta, egipčanski bog, 5. vodna žival, afriška zver, 6. moško krstno ime (okrajšano), 7. sad (ali drevo).

Navpično: 1. mlajši slovenski pisatelj, 2. strast ali hrepenenje, 3. števniki, kos lesa, 4. osebni zaimek, tudi osebni zaimek, 5. pritok Donave, do koder je nekoč segal naš narod, sport, 6. merilo časa (v množini), 7. dogovor o neki trditvi.

Rešitev zadnje križanke:

Vodravno: 1. Bardija, 2. era, nag, 3. na, ko, 4. Abo, 5. as, ad, 6. tri, 7. ilo, nit. **Navpično:** 1. Bengazi, 2. ara, 3. Ra, to, 4. zbor, 5. in, in, 6. jak, 7. Agordat.

Rešitev zadnje uganke: jajce

UGANKA

Dasi nikdar ne zvoni, vendar čas oznanja, kadar v vetru nežno se ziblje in priklanja.

Slovenska zemlja je izčrpana

DAJTE JI HRANE, DA BO RODILA BOGATEJSI SAD!

Skopa je naša slovenska zemlja in kmet, ki zdrži na njej, nima lahkega dela. To spoznanje je prodrlo že do najvišjih mest in pogloma se uvaja načrtno kmetijsko gospodarstvo. Res je: v Sloveniji ne poznamo neobdelanih njiv. Res je pa tudi, da jih obdelujemo vestno, toda gnojimo jih premalo. Pri tako intenzivnem poljedelstvu, ki se deset in desetletja izvršuje v Sloveniji, sam hlevski gnoj ne more zadostovati. In tudi ne zadostuje! To jasno dokazuje statistika naših pridelkov. Da samo gnojenje s hlevskim gnojem ne zadostuje, so vedeli vodilni možje naše kmetijske politike že pred svetovno vojno. Takrat se je že uporabljal umetni gnoj v večjem obsegu, kot se je uporabljal v prejšnjih letih gospodarske krize, ko je leta 1935 vsa Slovenija porabila samo 150 vagonov umetnih gnojil. Danes jih porabi okrog 600 vagonov. To komaj zadostuje za gnojenje one njivske površine, ki jo zasejemo s pšenico. Niti za to ni dovolj, kajti 100 kg gnojila za ha žitnega polja ni vprav izdatno gnojenje, ki bi osiguralo bogato žetev dobre kakovosti.

Vse druge kulture pa ostanejo brez enega izmed najučinkovitejših pripomočkov za dvig pridelkov. Tako izrabljamo slovensko grudo že deset in stoletja. Tožimo, da je skopa, da daje onemu, ki jo z vso skrbjo in ljubeznijo obdeluje, le skromno zahvalo in slab pridelek. Vse to je res, toda krivica ni na slovenski grudi, temveč kje drugje. Za gnoj nima kmetovalec nikoli denarja; za vse drugo ga že nekje iztakne, edino za gnojilo ga nima. Če bi se porabil v Sloveniji za gnojilo samo oni denar, ki se zapije ob priliki raznih »likofov«, bi se že izkazala slovenska zemlja hvaležna z obilnim sadom. Da slovenska zemlja ni skopa, temveč naša dobra mati, ki nam daje vse, kar more, lahko ugotovi vsak, kdor se poglubi v vprašanje rastlinske prehrane in analize zemlje. Če smo našo zemljo izmolzili in je nismo zadosti krmili, ne more gelati s polno močjo, temveč samo s svojimi skromnimi močmi, kolikor jih daje skromna hrana v obliki slabega hlevskega gnoja in malenkost umetnega.

440 analiz zemlje iz vseh krajev Slovenije kaže neizpodbitno resnico, da je naša zemlja izsesana. Po znanstvenih ugotovitvah je zemlja z 0,0—0,1% dušika, 1—2 mgr fosforne kisline, 1—10 mgr kalija siromašna in ne more obilno roditi. Po izvršenih analizah se je pokazalo, da je več kot polovico naše obdelane površine v siromašnem stanju! K temu se pridruži še veliko pomanjkanje apna, kar še bolj znižuje pridelke in njih kakovost. Bogata in rodovitna zemlja je ona, ki je alkalna, vsebuje dovolj apna in več kot 0,2% dušika, več kot 6 mgr fosforne kisline in več kot 25 mgr kalija. Takšne zemlje v Sloveniji sploh

nimamo. Če ima zemlja dovolj dušika (dobro gnojena s hlev. gnojem), nima dovolj fosforne kisline ali kalija, oz. obratno, če ima dovolj kalija, ji primanjkuje dušika (težke ilovnate zemlje) itd. Skop je oni, ki ima, pa ne da! Naša slovenska zemlja pa da vse, kar premore! K temu jo prisili pridna in vestna roka našega kmetovalca in ugodne podnebne razmere. Dajte, postrežite naši zemlji tako kot n. pr. strežejo svoji drugi narodi, pa boste doživeli veselo presenečenje! Razume se, da

Ravnanje z mlekom po molži

Skrb vsakogar, ki molze bodi, da ravna po končani molži z mlekom tako, da ostane isto do uporabe ali predelave kolikor mogoče neizpremenjeno. Zato je neobhodno potrebno, da se spravi mleko kakor hitro mogoče iz hleva, zlasti pozimi, ko je hlevski zrak napojen z raznimi neprijetnimi duhovi, ki se kaj radi oprimejo mleka. Ko se mleko prenese v čisti prostor, se precedi in ohladi takoj vsaj do 20° C, t. j. ako se mleko takoj ne uporabi ali ne podela. Čimbolj mleko po molži ohladimo, tembolj smo poskrbeli za njegovo stanovitnost.

Pred odpravo ali pošiljanjem je skrbeti tudi za to, da se mleko ne skisa; v živalskotoplen

mora biti postrežba strokovno pravilno urejena. Če želimo dvigniti naše povprečje žetve in sploh vseh poljskih pridelkov, moramo pričeti obsežno melioracijsko akcijo. V tej akciji bo uporaba umetnih gnojil morala zavzeti vidno mesto. Današnja uporaba umetnih gnojil se bo morala podvojiti in potrojiti. Poleg večje uporabe umetnih gnojil pri vseh kulturah, ne samo pri žitu, torej tudi pri večletnih kulturah, kot so sadonosniki, vinogradi, travniki, ki jih zelo slabo gnojimo, se mora naša poljedelska tehnika poboljšati tudi glede kakovostnega semena, desinfekcije semena pred setvijo in boljše tehnike setve.

Inž. J. Teržan.

Za pravilno krmljenje svinj

so umni svinjerejci na podlagi svojih izkušenj postavili ta-le načela:

1. z intenzivnim ali močnim krmljenjem se mora pričeti takoj v prvih tednih. Z mlekom, zlasti s sladkim, se rast in uspevanje svinj zelo dvigne in pospeši.
2. Koruzna moka, otrobi itd. pokladani v večji množini, dajo oljnatu slanino in mehko meso.
3. Ječmen se kot močno krmilo zelo pri-

poroča.

4. V zadnjih tednih pred klanjem je izmed vseh žitnih plodov v prvi vrsti rž priporočljiva piča, ker se tvori po nji najboljše meso in najčvrstejša slanina.

5. Časovnih dob za krmljenje, oz. pokladanje se je natanko držati, a nikoli preveč naenkrat, ampak rajši manj, pa večkrat pokladati. Skrajna snaga korita, škafa itd. je samoposebi umljiva zahteva.

Kako zatres ščurke in ruse

Stopi ponoči naglo v kuhinjo s svetilko, druga oseba pa naj hitro popari okoli lazeče ščurke s kropom. Ali pa: pusti v kuhinjo ježa; ta jih mnogo podavi. Nastavi jim limanice, da se polové, n. pr. ovij lonec s cunjjo ali priloni nanj trske kot mostič, po katerem splezajo živalce vanj. Za vado vlij v lonec nekoliko piva, mleka, korenja, mesa itd. Lonec bodi seveda znotraj pocinjen, t. j. gladek, da ne morejo ščurki ven splezati. Razen tega

nasuj zraven luknjic okoli štedilnika mešanico enakih delov boraksa in stolčenusa sladkorja. — Sploh pa zabraniš ščurkom in rusom dosegljevanje v kuhinje in shrambe, če zaliješ okoli štedilnika, na zidu in na tleh vse luknje s cementom, če držiš vse snažno in če ne pustiš okoli ležati neumite posode, ostankov jedi, kosti itd. S takim ravnanjem odvrzameš ščurkom priložnost za skrivanje, razmnoževanje in preživljanje.

Breskve in marelice

Breskve in marelice rastejo povsod, kjer uspeva vinska trta. Lahka, globoka, topla, dobro obdelana in mlačna zemlja je za nje najboljše. Saditi pa je breskve in marelice izključno le spomladi. V jeseni posajena drevesa, pa četudi stoje na zavarovanih mestih ob zidovih, rada pozebejo, ker niso še ukoreninjena. Ta vrsta drevja je torej v tem pogledu zelo občutljiva. Najboljša podlaga za cepljenje breskev in marelic je po naših krajih sliva, oz. češnja, a ne iz korenin prirastla, ampak vzgojena iz koščic. Najnavadnejše zgodnje vrste breskev so med drugimi »Kraljica vrtov«, »Amsden« in »Aleksander«.

Akacija

Akacija je zelo razširjeno drevo, ki raste in uspeva tudi na najslabši zemlji, le mokroto slavo prenese. Kjer se je enkrat vgnezdila, je ni več lahko zatreti, ker se s svojimi koreninami in izrastki razširja daleč na okrog. Vinogradnikom dela v bližini gorice mnogo preglavic. Sicer pa je hvaležno drevo, ker hitro raste in nam že v najkrajšem času koristi. Akacija se pomnoži najhitreje s koreninimi poganjki, nevkoreninjeni potaknjenci pa niso tako gotovi, da bi se vkoreninili. Kdor ima namen, akacijo pomnoževati v večjih množinah, se poslužuje semenja, ki ga vseje v posebne grede; ondi pa potrebujejo najmanj dve leti, preden se morejo presaditi na stalno mesto.

Kako popraviš žarko mast

Včasih se dogodi, da nam postane svinjska mast žaltava in žarka; pri tem izgubi tudi svojo prvotno belo barvo ter jo izpremeni v rumeno. Tako mast je moči popraviti na ta način, da jo precvrčimo v primerni posodi in ji dodamo nekaj zrezane čebule in nekaj koščkov čistega lesnega oglja. Večji uspeh se doseže pri tem, ako se cvre mast v manjših kakovih pa v velikih posodah, oz. količinah. Oglje je po končani proceduri kajpada odstraniti.

KRI IN DRUGI ODPADKI ZAKLANIH ŽIVALI so dobra primes kompostu. Navadno mečemo te stvari na gnoj, kar pa je napačno. Tu dolgo ne segnemo, a vrh tega jih kure, posebno pa psi, spravljajo na dan. V kompostu, kjer se seveda morajo z zemljo zagrniti, so popolnoma na miru, se hitro razkrojijo in so največjega pomena, ker dajejo kompostu one snovi, ki najbolj manjkajo. Mesarji naj bi imeli poleg mesnice enega ali dva široka komposta, da sprejmeta vase vse odpadke zaklanih živali. Boljšega gnojila si ne moremo

naj prizna, in ker ni hotel, mu je začela groziti. Dala mu je na roko dve packi. Takoj je priznal in bruhal v krčevit jok. Za kazen, ker tako dolgo ni hotel priznati, mu je dala še dve. Vsi so bili prepričani, da je zažvižgal on, saj je priznal, samo jaz sem vedela, da je nedolžen. Pekla me je vest, pa si le nisem upala priznati svojega greha, bilo pa je tako prepozno: on je bil že kaznovan. Ves dan sem povešala glavo, ker sem se bala, da bi mogoče le opazili pečat na mojem čelu. Ko sem prišla iz šole domov, sem se takoj pogledala v ogledalu in zdelo se mi je, da sem imela na čelu še lahne obrise

sramotnega pečata.

Minilo je že mnogo časa od tega dogodka, pozabila sem že svoj nizkotni greh in škilavega Gustija, ko sem nekega jesenskega dne srečala na ozki poti slabotnega mladeniča. Ko sem ga pogledala v oči, sem spoznala, da je bil Gusti. Njegove oči so me gledale očita- joče in obenem žalostno, kakor da mi še zdaj niso mogle odpustiti mojega greha. Takrat sem zopet začutila na čelu oni sramotni madež, kakor pred davnim časom v šoli. Povesila sem oči in hitro stopila mimo.

ZJUTRAJ

K. OSEBIK

Jutro je bilo. V mojo posteljo je sijalo sonce. Z roko sem si mel zaspale oči. Ustrašil sem se. Mislim, da je že pozno. Hitro sem skočil na noge ter pogledal zaspalo na uro. Hvala Bogu, ura je bila šele sedem.

V kuhinji je nekaj zaropotalo. Mislim, da je mati kuhala kavo. Stopil sem v kuhinjo. Leno sem pozdravil. Mati mi ni odzdravila. Preveč se je zagledala v lonec, v katerem se je kuhala kava. Hitro sem vzel skledo ter jo napolnil z vodo. Toda držal sem jo prerahlo, in skleda mi je padla iz rok. Voda je brizgnila na vse strani. Mati se je ozrla. Ko je videla, kaj sem napravil, je stopila k meni in mi dala zaušnico. Jaz pa nisem trdno stal na nogah, zato mi je spodrsnilo in padel sem v mlakužo, ki sem jo bil maloprej

sam naredil.

Hitro sem vstal, vzel skledo ter jo zopet napolnil z vodo. Tedaj sem pa skledo bolj previdno držal. Vzel sem v roko milo ter se začel umivati. Med tem je prišel v kuhinjo moj mlajši bratec. Stopil je k meni ter me gledal. Nisem se mogel več premagovati, da ga ne bi poškrabil.

Začel se je jokati. Pravkar sem bil z umivanjem gotov. Bal sem se, da ne bi zopet dobil zaušnice, zato sem stekel v sobo. Tam sem se oblekel ter spravil šolske stvari v torbo. Plašno sem stopil nato v kuhinjo. Toda zaman sem se bal. Mamica je bila z mano prijazna kakor navadno. Dala mi je kavo. Hitro sem jo popil, vzel v roko torbo ter jo mahnil proti šoli iskat nove učenosti.

Slon in mravlja

MARJAN BRACKO

Po stezi hiti mravlja in vleče za sabo košček sladkorja. Nasproti ji priplomasti ogromen slon. Mravlja se mu ne izogne, temveč gre dalje svojo pot. Tik pred njo se velikani ustavi in jo oblastno nagovori: »Ali se mi ne boš izognila, ti mala stvarca?« A prebrisana mravlja mu odvrne: »Čudno, da si že tako velik in še tako neolikan. Mar ne veš, da imajo dame prednost? Saj to spada k olikim!«

Ko slon to sliši, se osramočen umakne s poti. Kaj ti pomaga orjaška postava, ako pa prazna tvoja je glava?

Brez doma

SONJA KOČEVAR

Gorje mu, kdor nima doma, kdor ni nikjer sam svoj gospod.

Mirna, majhna vasica, z belimi hišami se plaho stiska okoli cerkve in mirno spi. V daljavi bobni in se v noči bliska. Vedno bliže prihaja hrup. Rožljanje, topotanje, kakor da se je splašala čreda bivolov v stapi. Psi lajajo. Vaščani se dramijo. Vojaki beže skozi vas. Z grozo se vaščani pripravljajo. Komaj, da oblečejo najpotrebnejše, nato bežijo za vojaki. Zapuščajo dom. Ali ga bodo še kdaj videli? Omamljeni od nemirnega spanja se ozi-

rajo nazaj. Kje bo odzidal njihov dom? Kdaj bodo spali na varnem? Zjutraj se utrujeni ustavijo, vsi upehani in s solznimi očmi. Z zvezdami posuto nebo bo njihov krov, zelena trata njihovo ležišče. V daljavi bobni. Tenek steber dima se vije iz smeri, kjer so pustili svoj dom.

Zajček in lovec

IVAN DREMELJ

Ko zajec v loko prileti, se lovec zvito zasmeji; brž puško stisne med roke in zajčku prestreji srce.

O, zajček se pač vsak boji, da lovec ga ne ustrelj. Zato se vsi zmenili so, da lovec se izognejo.

Potem pa so na vse strani po dolih, gorah se razšli, in zvesto sklepa se drže, pred lovci vedno vsi beže.

Sneženi mož

RADO

Ves dan že Tonček dela sneženega moža, ni njemu prej do jela, dokler ga ne skonča.

Velika in debela njegova glava je, in njega usta bela široko se reže.

Klobuk mu še natakne, napravi mu oči, in pipo v usta vtakne, pa zdi se, da kadi.

Na straži mora stati tu zunaj mož visok, tu videl bo drčati po snegu kup otrok.

»VEČERNIK ZA MLADINO« JE VAŠ ČASOPIS!

VASKA

MAT.

Učiteljev glas je bil trd in osoren. Vaska je sklonil glavo, učitelj pa je nadaljeval:

»Za tvojo predrznost, ki si ji dal duška že prvi dan, boš ostal peto uro v šoli. Urica samote, mislim, ti bo za nekaj časa ohladila predrzno razposajenost!«

Besede so padale kakor kladivo.

Ko smo odšli po četrti uri domov, je ostal Vaska zaprt. Hotel sem stopiti k učitelju, da bi mu povedal resnico, pa sem se zbal njegovega jeznega obraza. Pri vratih sem se ozrl v razred. V klopi je sedel Vaska, sam, in njegov pogled je bil razočaran. Moral bi stopiti k njemu, ga prijeti za roko in ga prositi odpuščanja. Pa nisem storil ne tega ne onega, le glavo sem sklonil in zbežal proti domu.

Ko sem hodil po cesti, se mi je zdelo, da je mrak okoli mene. Na nebu ni bilo več sonca. Meglene koprene so se zgostile v sive oblake, ki so trudno in nepremično ždeli nad pokrajino. Le tu pa tam

se je pretrgala sivina; za trenutek je pozivil tišino snop sončnih žarkov. Samo za trenutek, potem se je zavesa na nebu zopet strnila in svetloba se je neznano kam razblinila. Na drevju ni bilo več ivja. Veje so se žalostno zastremele proti nebu.

Ko sem šel po ozki gazi proti domu, sem mislil na Vasko in na krivico, ki sem mu jo storil. Čutil sem, da sem storil krivico bitju, ki mi je postalo drago v trenutku, ko sem ga zagledal. Že prvi pogled iz njegovih oči mi je prižgal v srcu iskro, že prvi hip, ko sem ga zagledal, mi je srce zahrepenelo, da bi mi bil Vaska prijatelj. Jaz pa sem ga le žalil in iz mojih ust so prihajale le surove besede. Sedaj razumem besede, ki sem jih večkrat slišal, da človek človeku, ki mu je najdražji, najraje stori krivico. In ta krivica, ki jo človek stori najdražjemu bitju, je tudi udarec njemu samemu, a iz teh udarcev raste še močnejša ljubezen.

Zavedel sem se, da moram popraviti

Zanimivosti

Metropola na Jangcekjangu umira...

„Mednarodni Šanghaj živi le še od japonske milosti“

Šanghaj, razkošna trgovska metropola v Vzhodni Aziji je danes le še senca onega, kar je nekoč bila. »Mednarodni Šanghaj živi prav za prav le še od

General Čangkajšek

japonske milosti, piše tuje časopise. Če danes potujete po Jangcekjangu do Šanghaja, morate skozi goste vrste japonskih vojnih ladij. Drug za drugim ležijo molčečo in mrke križarke, torpedni čolni, remorkerji in pomožne

ladje vseh vrst. Tujci, t. j. Evropeci in Američani nemo opazujejo, kako se je čas iznenada zasukal. Nihče si ne upa izgovoriti besede, nihče ne šari s svojo fotografsko kamero, kajti fotografiranje japonskih vojnih objektov je prepovedano pod smrtno kaznijo. Z Japonci se zdaj ni šaliti:

za vsako stvar smrtna kazen.

Kdor se ne ravna po drakonskih predpisih, gorje mu!

Redke oklepnice in križarke evropskih držav in Amerike, ki so še zasidrane v šanghajskem pristanišču, se zdijo trenutno ko za parado. Take kot so sedaj, pač ne morejo imponirati rumeni

rasi, dasi jih Japonci respektirajo ter na daleč izogibajo.

V evropskem delu mesta se še vedno dvigujejo

ponosni evropski nebotičniki,

razkošni hoteli in bančne palače. Žal, zdi se, da v teh palačah polagoma izumira prej tako bujno življenje. Zaledje, iz katerega je nekoč kakor slap lilo bogastvo v Šanghaj, je sedaj v japonskih rokah. Oni so gospodarji reke Jangcekjanga, nadzorujejo jo do absurdnosti, brez njihove volje in dovoljenja ne more najmanjši čoln v Šanghaj. V mednarodno koncesijo je mogoče le skozi japonske straže.

Dežela brez starih devic

V zadnjem času čestokrat berete o azijski državi Siam. Poleg številnih eksotičnih posebnosti je ta država znana tudi po tem, da ondi sploh nimajo starih devic. Dekleta, četudi bi jih narava ne obdarila s posebno lepoto, lahko brez skrbi pričakujejo, da bodo zanesljivo dobile ženina. Čim so dekleta, ki jim ni uspelo dobiti ženina, dosegla določeno starost, jih vpišejo v poseben imenik kot »kraljeve hčerke«. V tem trenutku prevzame zanje vso odgovornost poglavar države, ki jim jamči, da bodo dobile moža. Stvar se zgodi na kaj preprost način. Vsak kaznjencec se mora ob vstopu v kaznil-

nico obvezati, da bo po prestani kazni vzel za ženo eno izmed deklet, ki jih je vzel poglavar države v varstvo. Če je kazen lažjega značaja, ima kaznjencec pravico svobodno izbirati med dekleti, če pa je njegov delikt težjega značaja, potem mu enostavno izmed kraljevih varovank določijo nevesto.

Dnevno popije 30 litrov vode

V Lisabonu na Portugalskem je Italijan Silvio Motti obolen za kaj čudno boleznijo. Mož je vsak dan tako neodoljivo žejen, da mora popiti dnevno najmanj 30 litrov vode. Pred tedni je jedel klobase, koj nato pa je postal strašno žejen, da je na licu mesta izpil več ko 5 litrov vode. Žeja se je iz dneva v dan stopnjevala, tako da mora sedaj možak dnevno izpitati že okoli 30 litrov vode, da si vsaj za silo pogaši žejo. Motti je ves obupan letal od zdravnika do zdravnika, toda nobeden mu ni vedel povedati učinkovitega zdravila. Zdravniki so mnenja, da je ta čudovita bolezen posledica organskih motenj.

Bolnišnica za štoklje

Muslimani štejejo štokljo za sveto žival. Po njihovi veri je štoklja ona žival, v katero se po smrti preseli duša umrlega človeka. Ne boste ga našli Muslimana, ki bi ubil štokljo ali pa ji storil kaj zalega. Če pa Musliman naleti na bolno ali ranjeno žival, ji nudi kar največjo pomoč in nego. V maroškem mestu Fezu pa so pred nedavnim celo otvorili bolnišnico za štoklje, ki lahko naenkrat sprejme 100 bolnih pacientov.

Sestri s svetlečimi rokami

V Bostonu v USA imajo veliko senzacijo. Zdravniki so odkrili dve sestri, hčerki nekega farmarja, ki imata svetleče roke. Svetloba njunih rok je tako intenzivna, da moreta v temi ob svetlobi svojih rok čitati iz knjige. Podnevi in ob umetni svetlobi pa preneha delovanje »svetlečih rok«. Obe dekleti, Bety in

V mednarodni koncesiji

teče življenje dalje, ko da se ni kdo več kaj izpremenil položaj. Zjutraj na delo, zvečer pa v klube kot poprej. Mar niso stari evropski poslovni ljudje že od pamtiveka tako živeli? Znanost so živeli, deset, trideset, petdeset let na Kitajskem, ne da bi se naučili kitajščine. Skoraj nepoučenj so bili o deželi, kjer so obogateli. V kitajskem narodu so poleg odiruškega mešetarja poznali le še kulija. Toda tudi Japonci niso stvari za las izpremenili. Zdaj so še oni

sedli kitajskemu narodu na tilnik

ter ga »vladajo« v interesu azijskega napredka. Daleč na jugozapadu pa brnijo letala, grmijo topovi in regljajo strojnice. Tam na jugozapadu se je pod Čangkajškom postavil v bran kitajski narod...

Tujci v Šanghaju ne plačujejo davka na poslovni promet. Plačajo le smešno nizko vsoto za uporabo zemljišča. Kdo bi se torej čudil, če so ljudje v Šanghaju obogateli. Kdo bi se čudil, če jih žeja, da bi razsipavali bogastvo. Šanghaj je še danes

največji »bar na svetu«.

znan po svojem razkošnem in razvratnem nočnem življenju. Denar, vse to bogastvo je vendar treba na neki način zapraviti, ga raztrositi na vse vetrove, saj ga ni bilo težko zaslužiti... Kakor somrak bogov, tako se zdi, da umira bogata in zlata metropola na reki Jangcekjangu, ki jo stražijo dan in noč mrke japonske križarke.

Japonci vpijejo v svet, da so drzni, da bodo s svojim pogumom presenetili še marsikoga. Za žičnimi barikadami pred mednarodno koncesijo v Šanghaju se posmehujejo s svojimi pozevnimi očmi. Če bi ne bilo Amerike, bi nemara že zasedli koncesijo.

Toda Amerike se boji.

Sicer pa imajo v zboru mednarodnega mestnega poglavarstva nekaj zastopnikov. To je edina tolažba, ki jim je ostala, ko v mrzlih dneh stražijo za žičnimi barikadami, za katerimi teče brezumno življenje svojo nemoteno pot...

Odkar so zavladali Japonci, je postal

Šanghaj pravo gangstersko gnezdo.

Siehnerni dan pade nekaj glav. Ko je pritisnil pred tedni v Šanghaju nevzdržen mrz, je policija nekega jutra našla na ulicah na stotine zmrznjenih ljudi.

Zmrznjena trupla so bila popoinoma gola.

Siromaki, brezdomci in brezprizorni so mrliče slekli ter se z njihovimi oblečili zavarovali pred strupenim mrazom, ki je tiste dni grizel po šanghajskih ulicah. Nočno življenje pa tudi tiste strašne dni ni pojenjalo. Zabavišča, so bila natrpna. Glej, tamle v kotu japonski vojak zapečuje kitajsko dekle, seveda v znamenju azijskega napredka... Zmaj za židovi pa ležijo zmrznjena trupla... Tako umira Šanghaj pod novimi gospodarji.

Čakala te bom...

(ZGODBA IZ LANSKOLETNE FRANCOSKO-NEMSKÉ VOJNE)

Mala planinska hišica, izgubljena sredi smrek, je s svojimi drobnimi okenci mežikala v noč. Na ognjišču je prasketal ogenj. Po edinem prostoru se je razlezla prijetna toplota. Po stenah, kotih in gredeh so plesale drhteče sence.

Gwendolina je zamišljena sedela ob ognju. Zdaj zdaj se je ozrla po prostoru ter opazovala trepetajoče sence, ki so se lovile po gredeh in kotih. Pa se je spet zagledala v ognjene zublje ter v njih videla brezupni ogenj in zublje, ki so jo spremljali v reki beguncev, ki so zapustili svoje domove in bežali po zaplanih cestah liki procesije prokletih in zavrnjenih ljudi, v ognju letal, bomb, topov in božjega strahu.

Slednjič je našla pribežališče v tej planinski hišici, ki so jo lasniki kdo ve zakaj ostavili. Zdaj ni več studirala. Kje so že oni dnevi, ko je kot slušateljica na vseučilišču sedela v auditoriju. Tako daleč je vse to. Srečni dnevi, ki so izgoreli sami vase kot plamen na ognjišču...

Cuj, brnenje avtomobila in korake pred hišo. Skočila je in se naslonila na podboje. V ostrem snopu svetlobe je zagledala čokatega častnika, ki je stopal proti hišici. Vljudo se je predstavil: sanitetni kapetan s svojim konvojem ranjencev, iz bitke prihaja, med ranjenci ima težak slučaj. Poročnik njegovega oddelka Francois Melleville je pretrpel živčni zlom, ko je njegova četa prišla v ogenj tankovskega in letalskega napada. Prosi, da bi ga smel pustiti pri njej, dokler se ne vrne proti bojni liniji. Bivanje v planinskem zraku in miru bi mu utegnili še najbolj pomagati.

Luči so se oddaljile, brnenje avtomobila se je izgubilo. Iz mraka se je izvila visoka senca. — To je najmanj neki nadvojvoda, — je pomislila Gwendolina. Tako lep je bil, tako zalestno lep.

Predstavil se je in dodal:

— Najbolj nemogoče, najbolj dolgočasen in nejevoljen gost, ki si ga morete misliti. Toda nadejam se, da vas ne bom motil niti toliko kot tale vaš naslonjač.

— Živeli boste kot vas bo volja, — je enostavno odgovorila.

— Ze tri dni mi živci drhtijo v peklenski mrzlici, — je pristavil on, ne da bi jo pogledal. — Ob moji strani je padel moj najboljši prijatelj ter izdihnil kot zver. Ta vizija me zasleduje in uničuje.

Gwendolina mu je skušala pomagati. Ponudila mu je jela, svetovala mu je, naj leže. On pa je vsako stvar mrko zavračal, rekoč: — Ko zares obolim na smrt, bom storil kot volk, ki se zavleče globoko v gozd, da sam pogine ter ni nikomur v nadlego.

To je dejal tako arogantno, da se je Gwen dolga čutila uravničeno užaljena.

— Prav, — je delala. — Tu imate svojo sobo, posteljo in vse, kar vam je še treba. Jaz »sem got« Če ne boste potrebovali, me ne kličite.

Glavo je držal med dlani; iznenada je skočil kvišku in zavpil:

— Dovolj! Dovolj! Mar nimam pravice biti sam s svojimi vizijami?

— Zdi se mi, da bo najbolje, če se zaklenem, — si je rekel Gwendolina.

Poročnik ni bil več še za minuto ni mogla zatisniti očena. Žal ji je bilo tega mladega

moža. Stopila je dol. Rahlo je odrinila vrata. V naslonjaču je spal nepokrit, tik ob ognju. Tiho je stopila k njemu, da bi ga vsaj pogrnila. On pa je ta hip odprl oči:

— Zares, prav zares da sem bolan.

In glava mu je padla na prsa. Gwendolina se je prestrašila. S čašo sveže vode mu je vrnila zavest.

Tako se je parkrat onesvestil. In vselej, ko se je zbudil, je rekel:

— Zdi se mi, da sem se prav kar onesvestil...

Slednjič je zajokal. Gwendolina je gledala, kako mu drhtijo široka in močna ramena, upognjena nad kolena in roke. Kako rada bi stopila tik njega, pobožala bi ga, toda bala se je, da bi jo osorno zavrnil, da bi ne zavpil nad njo.

Pa mu je samo rekla:

— Le jočite. Jaz pa vam bom, če želite, igrala Mozarta.

Ni se premaknil. Stopila je k pianinu. In že so po tesnem prostoru zaplavali zvoki čudovitih menuetov. Okoli bolnega častnika je drhtel vedri in globoki svet Mozartovih zvokov. Gwendolina pa je igrala z ganotjem kot še nikoli.

Ko je končala, je stal častnik za njo, prijel jo je za roko, ter ji poljubil prste, ki so malo prej drhteli čez tipke. Pa je spet sedel v naslonjač, toda zdaj ni več sklonil glave v dlan, ampak je živo opazoval vsak gib dekleta.

Čez štiri dni se je kapetanov konvoj vračal po isti poti. Ko so se kamioni ustavili na planinski cesti pred hišico, je kapetan slišal zvok pianina in prijeten ženski glas, pojoč stare francoske pesmi. Na soncu pred kočjo pa je mladi častnik žagal drva.

— Ej! — je zaklical kapetan.

Mladi častnik se je ohnil.

Kapetan je obstal kot onemel. Ta Francois Melleville, ki ga je pustil tu brez iskrice življenjske volje, v mrzlici, ki ga je tresla ko starca, ta isti poročnik zdajle na soncu žaga drva in si veselo žvižga.

Gwendolina je stopila na vrata. Na obrazu ji je sijala sreča, vmes pa rahla skrb.

— Mar ga boste odpeljali, kapetan?

— Zdi se mi, da ga bom, gospodična. Še prej pa vam moram čestitati k uspehu. Francois je spet oni kot je bil nekoč. Le kako vam je kaj takega uspeo?

— Eh, vprav to je tajna, — je dejal Francois. — Zdi se mi, da jo boste boljše razumeli, če vas prosim, da mi, gospod kapetan, prodate tale prstan z našega mezinca. Gwendolina bo prav dobro pristojal kot zaročni prstan.

Kapetan se je rasmehnil:

— Zdi se mi, da bo skoraj premirje. Težko mi je radi tega. Toda vsaj vidva boste srečna v nesrečni domovini.

Potlej pa se je kapetan oddaljil, da ni videl, kako se je mladi par približal, kako sta si drug drugemu povedala one besede, ki jih v začetku vojne vsi mladi pari tako često izgovarjajo:

— Ali me boš čakala?

— Da, čakala te bom.

Nikoli ne bodo moški mogli razumeti, koliko ljubezni, samozatajevanja in čistosti je v ženskem srcu in ženski duši.

„Radio je hudičevo delo...“

V New Yorku je pred nedavnim izvršila samomor 55 letna zasebnica Izabela Ledley. Iz pisma, ki ga je naslovila na svojo nečakinjo, je razvidno, da je šla v prostovoljno smrt zaradi radio aparata, ki je neprestano godel in vpil pri njenem sosedu. Ga. Ledley je bila že dolga leta bolna ter ni mogla hoditi. Po stanovanju so jo prevažali na vozičku. Kljub temu je bila zadovoljna vse do tlej, dokler si njen sosed ni nabavil radio aparata ter ji jel dan za dnem »krasti ljubi mir«. V poslovnem pismu nesrečna žena ne dol-

ži svojega sosedu, ampak moderno tehniko. Glede radia pa pravi, da ga je iznašel sam hudič...

Pri vedeževalki

— Spoznali boste neko plavalaso ženo, ki bi se rada z vami zaročila. Prišlo pa bo vmes neka črnolasa žena in to preprečila!

— To si lahko mislim, moja žena seveda!

Napeljava telefona k pošti Pohorje

Tujsko prometna zveza v Mariboru je podvzela obsežno akcijo v prizadevanju, da bi poštna uprava še pred letošnjo turistično sezono napeljala telefon do pošte Pohorje, ki je bila preteklo leto odprta v Poštarskem domu na Pohorju. Z izgraditvijo nove pohorske avtoceste se je v veliki meri povečala možnost za nadaljnji ugodni razvoj tujskega prometa v vseh planinskih postojankah na vzhodnem Pohorju. Za ta pomembni turistični predel bi bilo potrebno, da ima vsaj ena

planinska turistična postojanka telefon, ki je predpogoj za razvoj tujskega prometa v večjem obsegu. Telefona pri Poštarskem domu bi se posluževale tudi vse druge planinske turistične postojanke na vzhodnem Pohorju tja do Sv. Ane. Upati je, da bo poštna uprava ugodila tej želji prizadetih turističnih krogov, to pa tem bolj, ker so bili izdatki za napeljavo telefona do pošte Pohorje predvideni že v državnem proračunu za leto 1940-41.

MORJE NAPLAVLJA GRADBENI MATERIAL

Te dni je zaradi neurja morje zelo nemirno. V dubrovniško luko prinaša velike količine gradbenega materiala, ki ga je odvrnila najbrže kakšna ladja, da bi se rešila morskih valov. Na nekaterih deskah so označbe neke italijanske tvrde, ki kupuje pri nas les. Dubrovniški ribiči, mornarji in drugi ljudje so ves dan na lovu za gradbenim materialom in so nalovili samo v enem dnevu nad 10 m³ lesa ter ga prodajali kar na obali za precej visoke cene.

VLOM V MAJŠPERKU

Ponoči so neznan zlikovi neopaženo prišli v prostore tovarnarke Konbrihtove. Čuvaja so s silo zvezali in mu zamašili usta, nakar so odšli na posel. Iz shrambe so odnesli 30 kg sladkorja, več moke, masti, dragocene preproge in okrog 70 m izdelanega blaga. Pri poslu so bili gotovo moteni, ker so spustili plenjenje kar sredi dela. Povzročili so škodo za več tisoč dinarjev.

Plui

Ponesrečil se je pri slamorenciji 12 letni Stanko Duh iz Ljubstave.

Sokolsko društvo v Sv. Vidu pri Ptujju priredi 15. t. m. ob 20. družabno zabavno večer v gostilni Krajnc. Maske dobrodošle.

Vode naraščajo po vsem ptujskem polju. Drava se je že precej dvignila, enako Dravinja, Pesnica in ostale. Toplo vreme zadnjih dni je spravilo že mnogo snega.

Zvočni kino Ptuj predvaja danes in jutri „Zbogom Mister Chips“; slavn Robert Donat v eni najboljših angleških dram. Kot dodatek zvočni tednik in kulturni film.

Kino „Royal“ predvaja danes in jutri „Nekronana carica“; globoka in iskrena ljubezen ruskega carja Aleksandra II. in ruske kraljice Katje Dolgorukove.

Sokolska četa Sv. Jurij ob Ščavnici je vprizorila v nedeljo 2. febr. v domu Matije Gubca Nušičevo komedijo „Uječe“ v režiji Draga Korošaka. Komični prizori, ki se vrste v vseh dejanjih, so vzbujali med občinstvom obilo smeha. Vsi sodelujoči so se res trudili ter pripomogli k lepo uspehi prireditvi.

Kultura

Ob Finžgarjevi sedemdesetletnici

Ta mesec slavi slovenski narod sedemdesetletnico rojstva enega svojih najmarljivejših sodobnih kulturnih delavcev, pisatelja F. S. Finžgarja. Posebno proslavo bo priredilo v kratkem tudi mariborsko gledališče z uprizoritvijo njegove drame „Razvalina življenja“.

Pisatelj F. S. Finžgar se je rodil 9. febr. 1871 v Doslavičah pri Breznici na Gorenjskem, kamor spada tudi rojstni kraj velikega Franceta Prešerna, s katerim je jubilat celo v daljnem krvnem sorodstvu. On je bil tudi tisti, ki je dal iniciativo za odkup Prešernove rojstne hiše v Vrbi in vodil akcijo do popolnega uspeha. Po končani gimnaziji se je posvetil duhovniškemu stanu. Kot kulturni delavec in pisatelj je deloval na vseh kulturnih področjih, najbolj seveda na literarnem. Prvi začetki njegovega pisateljskega dela segajo daleč nazaj. Zasedimo ga v „Domačih vajah“, v „Vrtcu“ kot Basnigoja in Nauma v pesmih in prozi. Finžgar se je uveljavil v vseh panogah leposlovnega ustvarjanja, vendar je najmočnejši kot pripovednik in dramatik. V vezani besedi je najboljši njegov idilični ep „Triglav“. Posebno se odlikuje s svojimi mnogoštevilnimi črticami, povestmi in novelami, romani in dramami.

Pisati je začel še za časa gimnazijskega študija. V Alojzijevešu je kot osmošolec objavil dve daljši povesti: „Gozdarjevega sina“ in „Zaroko o polnoči“. V obeh spisih je bilo lahko še opaziti vpliv starejših romantikov. Toda kmalu je prišla njegova temeljna realistična narava do izraza v romanu „Iz modernega sveta“, ki je sledil nizu lirskih in epskih črtic. V tem romanu je našel pisatelj aktualno vprašanje socialne pravičnosti in so ga predvsem zanimala težave in borbe resničnega življenja. Plod njegovega velikega domovinskega navdušenja pa je njegov največji spis, ro-

man „Pod svobodnim soncem“, obnovitev življenja starih Slovanov na Balkanu. Roman je bil preveden tudi v nekatere druge, zlasti slovanske jezike.

Svoja najboljša dela je ustvaril Finžgar med svetovno vojno in takoj po njej. So to: „Dekla Anka“, „Prerokovana“, „Boji“, „Kronika gospoda Urbana“ itd. Važni sta tudi povesti „Beli ženin“ in „Strici“. Njegove spise izdaja sedaj Nova založba v Ljubljani in je že izšlo devet zvezkov. Toda tudi na dramatskem področju se je jubilat močno uveljavil. Pomembne so zlasti njegove štiri ljudske igre: „Divji lovec“, „Naša kri“, „Veriga“ in „Razvalina življenja“. V teh delih nam prikazuje pisatelj človeške strasti in napake, poudarja vrednost domače zemlje in slovensko zavest. Prijetne so in igrane po vseh naših pokolenih in diletantskih odrih. Mimo tega se je udeleževal kot urednik ljudskih govornikov, kulturni organizator in duhovnik. V zadnjem desetletju se je ves posvetil Mohorjevi družbi kot urednik in glavni tajnik. Urejeval je dolgo tudi „Mladiko“. Pri Mohorjevi družbi je izdal „Sedem postnih pridig“ ter pisal verske in narodne pomenke v dijaškem listu „Naša zvezda“. Socialnim ustanovam je napisal igro „Nova zapoved“ ter dramatičiral brezjanski čudež v kolektivnem misteriju „Uslušane“.

Finžgar deluje dalje v Društvu slovenskih književnikov, v Penklubu, pri Slovenski Matici in je član slovenske akademije znanosti in umetnosti. S tem je bil sprejet med naše „nesmrtnike“. Za njegov letošnji jubilej je napovedala Mohorjeva družba njegovo novo mladinsko povest „Gospod Hudournik“, katere odlomek je bil objavljen v „Vrtcu“, kar dokazuje, da pisateljeva pripovedna moč in klasičnost njegovega jezika še ni izžrpana. Ob tem njegovem jubileju mu poklanja ves naš narod iskreno hvaležnost! d. v.

o Trboveljska kronika nesreč beleži v preteklem tednu zopet par slučajev. Zena rudarja Suhodolčan Berta je sekala doma drva, pri čemer se je močno vsekala. — Lanišnik Miro in Mrak Ivan sta zaposlena v cementnem kamnolomu v Retju. Pri odkopavanju skale, se je ta nenadoma utrgala, pri čemur sta padla imenovana več metrov globoko in se občutno poškodovala. — Ko je hlapec Hribar Stan-ko, zaposlen pri posestniku Podbevsek Simonu pri Sv. Katarini nad Trbovljami, prevažal les, je zaradi poledenelih tal padel pod voz, naložen z lesom. Zadel je težke poškodbe na glavi.

o Iz Soštanja je prišla vest, da je umrl g. Maks Gorčar, izseljeniški duhovnik, ki je pred kratkim opravljal duhovniško službo v slovenjegraški bolnišnici.

o Gradnja vodovoda v Vitanju je postala aktualna. Potom licitacije so nakupili cevi in je objubileno, da bodo takoj, ko bodo vremenske prilike dopuščale, pričeli z delom.

o Ponarejen denar v Selnici ob Dravi. Te dni so našli v Selnici ob Dravi več ponarejenih kovancev po 10 in 20 din.

n Letošnja zima je pri kraju, trdijo tisti, ki so videli popularnega medveda Maksa v beogradskega živalskega vrta, ko se je zbudil in prišel iz brloga na toplo sonce.

n Dragocene preproge iz džamije v Butmiru so ukradli tatovi, ki so vdrli skozi okno.

n Rimski vodovod bodo prenesli v muzej v Dubrovniku iz Kornavelj, kjer se nahajajo še dobro ohranjeni njegovi ostanki iz dobe cesarja Avgusta. Vodovod je bil nekoč dolg 20 km ter je bil napeljan od potoka Vodovodja do Cavtata.

n Velikopotezne načrte za zaščito Plitvičkih jezer kot nacionalnega parka namerava izvesti Posvetovalni odbor za zaščito prirode v banovini Hrvatski.

n Klub samcev v Bihaču ima danes zabavo, za katero je organiziral veliko reklamo. Po vsem mestu so nalepljeni veliki lepaki s fotografijami samcev. Čisti dobiček od zabave so samci določili za podporo siromakom.

n 19.1 stopinj C v senci so zabeležili 13. t. m. v Beogradu.

n Gostijo brez ženina so priredili starši nekega dekleta pri Varaždinu. Ženin se je namreč premislil tik pred poroko, ko sta šla z nevesto v cerkev k izpovedi. Svatje pa so bili že povabljeni in gostija pripravljena, zato so se gostili brez ženina, ki ga zdaj nevestini starši tožijo za odškodnino.

Mariborske vesti

m Matična vest. Orkestralne vaje za prihodnji koncert bodo vsak ponedeljek in sredo ob 20. v običajnih prostorih. Udeležba za vse člane obvezna.

m Mali harmonikarji na Pobrežju (odsek Gasilske čete) bodo imeli svoj prvi nastop jutri ob 10. v Gasilskem domu na Pobrežju.

m Društvo Rdečega križa na Tezmem bo imelo svoje letni občni zbor drevi ob pol 19. uri v gostilni Sabeder na Tezmem.

m Inspekcijo šumarskega oddelka okrajnega načelstva ter nižje gozdarske šole v Mariboru je izvršil načelnik ministrstva za šume in rude prof. dr. inž. Alfonz Kavders iz Beograda v družbi šefa šumarskega oddelka banske uprave inž. Božiča. Inspekcija je dala jako zadovoljive rezultate. Obiskal je tudi uredništvo „Gozdarskega vestnika“.

Sport

Smučarsko prvenstvo Kobanškega preloženo

Prireditelji smučarskega tekmovanja za prvenstvo Kobanskega objavljajo, da je zaradi neugodnih snežnih prilik za nedoločen čas preloženo tekmovanje, ki bi se moralo vsiliti jutri v okolici Selaice na Pohorju. Prvenstvo bo ob prvi priliki, ko ga bo mogoče izvesti.

BOKSARJI ISSK MARIBORA NA JESENICAH

ISSK Maribor bo gostoval jutri s svojim boksarskim odsekom na Jesenicah proti SK Bratstvu v revanšnem srečanju. Nastopili bodo Hubert Meglič, Ivan Sojč, Ivan Cerin, Cvetko Pečenko, Aleksander Svajger, Mihael Strukelj in Josip Ipavec.

IZ SPORTNEGA ŽIVLJENJA SK SLOVANA V GUSTANJU

Meziški sportniki pozimi ne počivajo, ampak se temeljito in resno pripravljajo na borbe, ki nas čakajo v vigredi. V ta namen vsi aktivni člani pridno treniramo v tuk. Sokolskem domu. Minulo nedeljo je bil obvezen sestanek vseh nogometašev. Na tem sestanku smo sestavili A in B moštvo ter izvolili kapitana tega moštva. Tudi mladini smo določili trenerja, ki b opridel takoj z vžbanjem. Na iniciativno sportnikov iz Slovenjegrada, ki so tudi bili navzoči na sestanku, smo ustanovili kolesarsko sekcijo. Nocoj, 15. t. m., ob 20. uri pa bomo priredili v Sokolski dvorani predpustno sportno rajanje na katero vabimo vse prijatelje belega in zelenega sporta.

Članski sestanek SSK „Bratstvo“ na Pobrežju bo v nedeljo 16. t. m. ob 9. uri dopoldne v Sokolskem domu na Pobrežju. Vabljeni so vsi člani, da se tega sestanka udeležijo.

Radio

Nedelja, 16. febr.

Ljubljana: 10. reproduciran orkestralni koncert; 10.30 veseli godci in Trboveljski pevski jazz; 12. Haydnova simfonija (pl); 13.02 nedeljski koncert RO; 17.30 domač glasbeni spored (radijski komorni zbor in RO); 19.30 ura slovenske pesmi in besede; 20.30 zabavna gl.; 21. RO; 22.15 prenos iz „Nebočinika“. — Beograd: 13.50 vojaška godba; 18.15 plesna gl.; 20.40 zabavni koncert; 22. prenos iz kavarne; 22.50 plesna gl. — Praga: 16.30 Janačekova simfonična rapsodija „Taras Bulba“; 16.20 koncert zabavne gl.; 21.15 zabavna gl. — Sofija: 12.50 13.25, 18.45 in 21. lahka in plesna gl.

Ponedeljek, 17. febr.

Ljubljana: 12. valčki; 13.02 domači trio; 17.30 pesmi in plesi Jugoslavije (RO); 19.50 hudomušnosti (Fr. Lipah); 20. operetni napevi (20.30 ob 40 letnici Verdijeve smrti koncert s sodelovanjem ge. Vide Kovčič-Zamejčeve, članice Narodnega gledališča v Mariboru in Zana Francela iz Ljubljane ter radijskega orkestra. Dirigira D. M. Sijaneec. — Beograd: 17.05 zabavni konc.; 20. S. Nastasijević „Laktaši“; 22. Beethovenove klavirske sonate ter zabavni koncert; 22.50 plesna gl. — Zagreb: 20.30 Verdijev Requiem izvaja Zagrebska filharmonija. — Praga: 16.25 lahka gl.; 17.10 zabavni spored; 18.20 zabavna gl.; 18.45 Janačekova „Jenufa“; 23.25 plesna gl. — Sofija: 12.50, 19., 19.50 in 21.20 lahka in plesna glasba.

„Časopis za zgodovino in narodopisje“

S polletno zamudo se nam je to pot predstavila prva polovica letnika „Časopisa za zgodovino in narodopisje“ za leto 1940. Med razpravami prinaša na prvem mestu Antona Smodiča članek „Nove latenske najdbe na Dravskem polju“. Avtor opisuje tu najdbe, ki so bile izkopane v l. 1935 do 1939 v Forminu, Stojncih, Skorbi in na Panorami pri Ptujju. Članek je važen že zaradi tega, ker ima vrsto slik, ki ponazorjujejo vse opisane predmete. Latenske postojanke na Dravskem polju nudijo po zbranih najdbah sklep, da je obstajala tu že v keltski dobi prometna pot vzdolž Drave, od Pobrežja do Ormoža in Središča.

Naslednji članek M. Kosa o „Stanju in nalogah slovenske kolonizacijske zgodovine“ ter prispevek P. Blaznika o „Metodah proučevanja kolonizacijske zgodovine“ sta izpopolnjeni predavanji, podani na zborovanju slovenskih zgodovinarjev dne 7. septembra 1940 na Ptujski gori. Po splošnem razmotrivanju pravilnega raziskovanja naše zemlje prihaja prvi avtor do zaključka, da morajo biti izhodišče vsakega sistematičnega študija slovenske kolonizacije poedinstvo; od njih gre pot k splošnemu. Od ene vasi naj gre pot raziskovalca k sosednjim, k eni stari vasi se bodo pridružile druge starejše. Pokazala se bodo tako naselbinska jedra in območja, pa tudi kolonizacijski tokovi, sledi prastarim prometnim črtam. Blaznikova razprava je pregledno dopolnilo prvega članka glede praktičnega dela na terenu, ker je znan raziskovalec kolonizacijskih sledov na slovenski zemlji.

Nekako praktično stran gornjih teoretskih razmišljanj in navodil podaja tudi dr. Fr. Mišiča članek „Ledinska in hisna imena okoli Luč“. Razpravo ponazarja pregleden zemljevid kmetij v zaledju Luč. Stanko Kociper je prispeval članek o „Pravnih starih iz ormoškega okrajja“, ki so važen doprinos za naše javno pravo s posebnim ozirom na vzhodno Dravsko polje.

Izvestja prinašajo Josipa Mravljaka Chemenaten, Caminata — Kluz, koček zgodovine iz ozke soteske, po kateri vodi cesta iz Dravograda v Muto. Lepe slike s gradbenimi skicami, točrtom, komnoseškimi podpisi in znamenji iz mariborske stolnice je prispeval inž. arh. Marjan Mušič k svojemu članku „Gradivo iz dobe romantike in gotike v mariborski stolnici“. Franjo Baš piše o „Rečici kot trgu“. Ta prijazni kraj ob Savinji je postal trg s sejmskimi privilegiji že v prvi polovici XIV. stol. Posebno zanimiva je „purgerska prisega“ iz zapisknika rečičkih tržanov. Dr. Fr. Hlešič je prispeval „Drobiž o Antonu Kremlju“, Jakob Soklič člančič o „Davorinu Trstenjaku v Starem trgu“, ter podal življenjepis z genealoškim pregledom prednikov „Ljutomerskega in ptujskega advokata dr. Jakoba Ploja“. Med Nekrologi je Franjo Baš počastil spomine na prof. Gabriela Majcena, dr. Vladimirja Travnerja, prof. dr. Ferda Šišica in šolskega svetnika Emilijana Lileka.

Velik del Časopisa, 28 strani je posvečenih Slovstvu, kjer je omenjenih 24 publikacij. Med temi tri zelo podrobno. Stevilko zaključujejo Zapiski in pet listov zelo lepih fotografij najrazličnejših predmetov latenske najdbe na Dravskem polju in posnetki iz mariborske stolnice.

Časopis se nam je to pot predstavil z zelo pestro in zanimivo vsebino, ki je spet bogat prispevek k poznavanju naše zemlje. Pod marljivim uredništvom banovinskega arhivarja prof. Baša in ravnatelja Studijske knjižnice, Janka Glaserja je bilo zbrano gradivo, po katerem bo rad segel vsak, komur je pri srečnem pogledu v zanimivo preteklost Slovenije. Zgodovinsko društvo v Mariboru zasluži za svoje delo vso podporo naše javnosti, zato naj ga vsak, kdor le more, podpre z naročnino Časopisa, ki stane 50 din na leto. —inc.

ZANIMIVA SODNA RAZPRAVA

Ivan Veržun, lesni trgovec v Dravogradu, je kupil na dražbi Ilirske rudarske družbe zemljišče ob glavni cesti Prevalje—Črna v obsegu 6 a 23 m² za 400 din. V zemljišču so bile zakopane vodovodne cevi, katere je imela zarubljena Marija Rek za svojo terjatev proti Ilirski družbi. Veržun je dal cevi izkopati ter jih je odpeljal s tovornim avtomobilom v Dravograd na svoj dom, da bi jih porabil za napravo turbine. Nove železne vodovodne cevi bi stale po mišljenju izvedencev nad 100.000 din, stare uporabljene pa so bile vredne dobrih 60.000 din. Marija Rek je stavila pred sodiščem predlog, da bi se dejale vodovodne cevi, ki jih je dal izkopati Veržun, v sodno shrambo, čemur je sodišče tudi ugodilo. Ko pa je prišel izvršilni organ na Veržunov dom, je ta izjavil, da cevi ne da, ker jih je kupil skupaj z zemljiščem za znesek din 400 na javni dražbi. Kazensko sodišče na Prevaljah, ki je ugotovilo navedeni dejanski stan, je obsodilo Veržuna po § 383 na 240 din denarne globe, pogojno za eno leto, in na vrnitev cevi v sodno shrambo. Proti sodbi sta vložila priliz, tako obdolženec kakor tudi vršilec državnega tožilstva.

APROVIZACIJA SLADKORJA V ČRNI

Iz Črne smo prejeli: Zadnje čase je bilo pri nas precejšnje pomanjkanje sladkorja. Temu je bila vzrok samo nepravilna razdelitev sladkorja posameznim trgovinam in konzumom. Tako je dobila neka trgovina za svojih 519 prijavljenih odjemalcev skupno komaj — 50 kg sladkorja in to za ves mesec. Tako ne pride na osebo niti polnih 10 dkg sladkorja. Nasprotno pa je dobil drug trgovec za 23 prijavljenih odjemalcev tudi 50 kg sladkorja in pri tem je dobila oseba po 2 kg sladkorja. Pravičnejša je bila razdelitev konzumom; n. pr. konzum z 651 prijavljenimi odjemalci je dobil 700 kg in tudi ostali trije konzumi so dobili sladkor v mnogo pravičnejšem razmerju (za skupno 535 prijavljenih odjemalcev 600 kg sladkorja). Tako so ponekod prodajali na osebo po 1 kg sladkorja in celo po 2 kg, drugod pa samo po 10 dkg na osebo. Da pa delavcu rudarju ne zadoštuje mesečno tako majhna količina sladkorja, je pač vsakemu jasno, saj tvori velik del njegove dnevne hrane ravno kava, ki jo nosi tudi s seboj na delo. V splošnem interesu bo treba najti primernejši ključ za razdeljevanje hranil.

3

prednosti oglaševanja v dnevniku »Večerniku«

velika naklada,
velik krog čitateljev
s kupno močjo,
zaupanje čitateljev
v vsebino lista...

Jamčijo za uspeh

MALI OGLASI

do 20 besed stane 2 dnevno vred 15.— din. Vsaka nadaljnja beseda 1.— din. Kdor išče službo, plača za tak oglas namesto 15.— din samo 12.— din. Mali oglasi za ženitve, dopise, posest, trgovsko in obrtno reklamo na stanje namesto 15.— din 20.— din. Vsaka nadaljnja beseda v teh oglasih stane 2.— din. Za pisane odgovore glede naslovov v malih oglasih znaša posebna pristojbina 3.— din. Kateri znesek je treba priložiti v znakah. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu. Pri pisanih naročilih se lahko plača v znakah. Za vse male oglase, če so debelo tiskani, velja dvojna tarifa.

KAM, KJE?

do 20 besed 20 din, vsaki nadaljnja beseda 2 din

Maribor je znan po svoji lepi okolici.

GOSTILNICA R. J.
opomnite v tej rubriki izletnike na vse vaše dobrote. 1

KONCERT
»pustniški krapi in dobrim vinom že od 16 din naprej v gostilni Hoste v nedeljo, 16. februarja. 22819-1

SLUŽBO DOBI

do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

PLAČILNA NATAKARICA
Boljši hotel na Gorenškem potrebuje takoj prvovrstno moč. Znanje jezikov. Celoletna sezona. Na račun. Vse ostalo po dogovoru. Ponudbe poslati p. »Prvovrstna moč« na oglasni oddelček »Večernika« 22738-2

Iščem zdravo perfektno

GOSPODINJSKO POMOČNICO
z dobrimi spricjevali. Vprašati samo od 4. do 5. popoldne Dr. Pretner, Ciril-Metodova ul. 18 k 22807-2

IZVEZBANO SIVILIO
za stroji na verižni vboj sprejme »Weka«. Maribor. Cankarjeva 2. 22724-2

PRODAJALKO
pošteno, ki bi opravljala tudi druga gospodinjstva. Vajena tudi dežele sprejemem. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Zmožna šivajala«. 22903-2

SLUŽKINJA
za vse, pridna, poštena in čista. Sprejme takoj ali pozneje. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22:897-2

DEKLE
za vsa lišna dela iščemo. Kuhinje zaželeno, ali ne obhodno. Potrebno. Trajna služba z mesečno plačo 300 — 400 din. Predstaviti se Kopalniška 224 22908-2

SLUŽKINJA
za vsa lišna dela večja kuhinja. Se sprejme 1. marca. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 22849-2

STAREJŠA UPOKOJENKA
želi z istotako upokojenko, ki zna gospodinjiti, skupno živeti. Ponudbe pod »Udobna žena« na ogl. odd. »Večernika«. 22865-2

KUHARIC?
Oglašite se na to rubriko in uspeh bo zagotovljen 2

ZASTOPNIKE

(akviziterje) išče veliki domači zavarovalni zavod. Plača in provizija. Ponudbe pod »Domača zavarovalnica« na oglasni oddelček »Večernika«. 22839-2

Lepo
slika
Vam nudim
Foto-atelje
»JANA«
Sodna ul. 1
Prvovrstno delo
Nizke cene

Sprejme se 4 do 5 članska **DELAJSKA DRUŽINA** sposobna vinogradniškega in poljskega dela, dobi 2 veliki njivi, lahko redi 2 kravi (tudi svoje). Vsaka oseba dnevno plačana. Ivan Ločnik — Rošpol pri Mariboru. 22954-2

SOBARICA
za pospravljanje hotelskih sob, mlada moč, je lahko začetenica, po možnosti z znanjem nemškega jezika. Ponudbe s fotografijo je poslati na hotel »Metropol« — Čakovca. 22949-2

NATAKARICA
mlada, začetenica, iz boljših hiš, 16—20letna, katere bi bila voljna pomagati tudi v kuhinji, se sprejme. Ponudbe na hotel »Metropol« — Čakovca. 22950-2

GOSPODINJSKO POMOČNICO
Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22953-2

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 12 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

NATAKARICA
srednjih let, z znanjem nemščine, ter kaviarje zmožna, išče službo. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22868-3

BREZPOSELNI!
Ne trdite se s prošnjami! Oglaš za din 12.— pod to rubriko Vam bo olajšal iskanje služb 3

TRG. POMOČNICA
želi spremembo službe v Maribor ali okolico. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22482-3

NATAKARICA
sposobna za kavarstvo, gostilno, zmožna nemščine, z lepimi spricjevali išče službo v Mariboru. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 22723-3

NATAKARICA
želi službe v boljši lokal. Nastopi lahko takoj. Ponudbe na oglasni oddelček »Večernika« pod »Poštena«. 22896-3

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SPOMNITE SE CMD!

Trgovsko naobrazjen **MLADENC**

išče kakršne koli zaposlitve, vajen tudi pisarniških del. Cenj. ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Takojšnja zaposlitve«. 22827-3

TRGOVSKI POMOČNIK
mlajša moč, vsestransko izvežban, vajen tudi vodstva glavne zaloge tobaka. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Dobra moč«. 22828-3

FRIZERKA
dobra moč, želi službo v Mariboru ali okolici z takojšnjim nastopom. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22815-3

DEKLE
z znanjem kuhe in serviranja išče službo natakaričev, začetenica. A. Smigoc, Celje. Mariborska 21. 22797-3

MEHANIČAR
s ključavničarskim in avto-genskovarilnim tečajem išče službo. Grem tudi za šoferja ali pomočnika. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22792-3

POSTREŽNICE
ali pomoč pri gospodinjstvu. Cvetlična ul. 2. 22790-3

ZASČITNA SESTRA
z izpitom Gre tudi event. za sobarico. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 22771-3

PRIDNO IN POŠTENO, ZANESLJIVO
KMETSKO DEKLE
starejša, želi službe kot pomočnica pri gospodinjstvu. Je zmožna šivanja in ima posebno veselje do vrta. Vprašati Poljane 4. Studenci. 22762-3

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

Iščem službo za **PRANJE PERILA** in likanje. Vpraša se Stančič, Levstikova ul. 9. 22894-3

EKONOM.
absol. kmet. šole, starejši, samski, išče službo oskrbnika. — Dopise na upravo lista Maribor ali Celje pod »Ekonomija«. 22943-3

MLINARSKI POMOČNIK
išče službo, vajen valčnemu mlinu, najraje v okolici Maribora. Kvar Fric, Snežice, Velika Nedelja. 22942-3

STROJNI KLJUČAVNICAR IN STRUGAR
želi spremeniti službo. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22926-3

VAJENCI-(KE)
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

Sprejme se **DOBER UČENEC** za predsobo in shrambo ter hiše. Vprašati gostilna Šabeder, Tezno. 22577-4

OBRTNIKI!
Ali potrebujete vajenca-ko? Že inseratni oglas v tej rubriki in uspeh ne bo izostal. 4

SOBICA IN KUHINJA
z vsemi pritliklami se odda s 15. marcem. Studenci, Kralja Matjaža 31. 22893-5

LEPO TRISOBNO STANOVANJE
poleg parka se takoj odda. Društvo hišnih posestnikov, Gregorčičeva 8. 22890-5

STANOVANJE
soba in kuhinjo. Taborska 13. 22886-5

SOBA IN KUHINJA
se odda. Dr. Verstovškova ul. 36. — Pobrežje. 22929-5

SOBO IN KUHINJO
za 180 din s 15. marcem. — Masarykova ul. 10, Pobrežje — Spesovo selo. 22930-5

STANOVANJE
soba in kuhinja se odda. — Sr. Rudvanjska št. 18, Nova vas. 22931-5

STANOVANJE IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

ZDRAVNIK
išče dvosobno stanovanje v V. okraju med Studenci in črto Betnavska-Frankopanova-Valvazorjeva-Kralja Petra trg. Popisi na ogl. odd. »Večernika« pod »22887«. 22887-6

ENOSOBNO STANOVANJE
po možnosti s kopalnico, v bližini Melja. Ponudbe pod »Čimprej 500«. Na oglasni oddelček »Večernika«. 22895-6

ALI STANUJETE
izven mesta? Poiščite si novo stanovanje potom gornje rubrike! 6

MIZAR
Samski, z vrtom in orodjem, išče stanovanje in da v najem orodje z obrtno. Dvorjak M. Dolž, p. Mislinc. 22651-6

Iščem dvo- ali trisobno STANOVANJE
s kopalnico in vrtom s 1. aprilom. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Mirna stranka«. 22848-6

Iščem STANOVANJE
proti oskrbovanju malega posredstva v bližini Maribora. — Cenj, ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Železničar-ekonom«. 22747-6

DVOSOBNO STANOVANJE
z vsem komfortom in liftom v II. nadstropju ob Kolodvorski ulici se odda s 1. majem. Poisnala v pisarni Ljudske samopomoči. 22871-5

DVOSOBNO STANOVANJE
z vsem komfortom in liftom v II. nadstropju ob Kolodvorski ulici se odda s 1. majem. Poisnala v pisarni Ljudske samopomoči. 22871-5

DVOSOBNO STANOVANJE
z vsem komfortom in liftom v II. nadstropju ob Kolodvorski ulici se odda s 1. majem. Poisnala v pisarni Ljudske samopomoči. 22871-5

DVOSOBNO STANOVANJE
z vsem komfortom in liftom v II. nadstropju ob Kolodvorski ulici se odda s 1. majem. Poisnala v pisarni Ljudske samopomoči. 22871-5

DVOSOBNO STANOVANJE
z vsem komfortom in liftom v II. nadstropju ob Kolodvorski ulici se odda s 1. majem. Poisnala v pisarni Ljudske samopomoči. 22871-5

DVOSOBNO STANOVANJE
z vsem komfortom in liftom v II. nadstropju ob Kolodvorski ulici se odda s 1. majem. Poisnala v pisarni Ljudske samopomoči. 22871-5

DVOSOBNO STANOVANJE
z vsem komfortom in liftom v II. nadstropju ob Kolodvorski ulici se odda s 1. majem. Poisnala v pisarni Ljudske samopomoči. 22871-5

DVOSOBNO STANOVANJE
z vsem komfortom in liftom v II. nadstropju ob Kolodvorski ulici se odda s 1. majem. Poisnala v pisarni Ljudske samopomoči. 22871-5

DVOSOBNO STANOVANJE
z vsem komfortom in liftom v II. nadstropju ob Kolodvorski ulici se odda s 1. majem. Poisnala v pisarni Ljudske samopomoči. 22871-5

DVOSOBNO STANOVANJE
z vsem komfortom in liftom v II. nadstropju ob Kolodvorski ulici se odda s 1. majem. Poisnala v pisarni Ljudske samopomoči. 22871-5

DVOSOBNO STANOVANJE
z vsem komfortom in liftom v II. nadstropju ob Kolodvorski ulici se odda s 1. majem. Poisnala v pisarni Ljudske samopomoči. 22871-5

DVOSOBNO STANOVANJE
z vsem komfortom in liftom v II. nadstropju ob Kolodvorski ulici se odda s 1. majem. Poisnala v pisarni Ljudske samopomoči. 22871-5

DVOSOBNO STANOVANJE
z vsem komfortom in liftom v II. nadstropju ob Kolodvorski ulici se odda s 1. majem. Poisnala v pisarni Ljudske samopomoči. 22871-5

PREHRANA

do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

GOSPODA
ali gospodično vzamem v oskrbo. Tržaška 59. 22799-7

SOBO ODDA
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

OPREMLJENA SOBA
s številnim se odda. Vojaška 10. 22854-8

SOBO
sončno, separirano, oddam stalnemu gospodu takoj ali pozneje. Vrtna ul. 9, pritičje desno. 22820-8

KABINET
s posebnim vhom se odda. Kolodvorska 3, pritičje desno. 22817-8

OPREMLJENA SOBA
s posebnim vhom in uporabo kuhinje. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22912-8

OPREMLJENA SOBA
z celo oskrbo se odda boljšemu gospodu ali upokojenku. Kneza Kocla ul. 19-III, lev. 22920-8

OPREMLJENO SOBO
boljši osebi s sonporabo kopalnice. Betnavska cesta 72. 22899-8

GOSPOD
se sprejme na stanovanje. — Koroška cesta 50 — Cesar. 22937-8

OPREMLJENO SOBO
ali prazno s posebnim vhom in bližini avtobusne postaje oddam takoj Metelkova ul. 19-I. 22933-8

OPREMLJENO SOBO
dvema gospodoma. Pijarska 4, vrata 1. 22936-8

Takoj oddam KRASNO SVETLO SOBO
v sredini mesta mirni starejši osebi, tudi poročenim, s posebnim vhom. Ponudbe pod »Takoj« na ogl. odd. 22952-8

Oddam prazno in meblirano SOBO.
Kneza Kocla 19-I, vrata 6. 22959-8

SOBO IŠČE
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

SLUŽBENO STE PREMESČENI!
Potom »Večernikovega« malega oglasa najdete ob pravem času primerno sobo! 9

OPREMLJENO SOBO
v bližini Splošne bolnice iščem. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »št. 22852«. 22852-9

LOKAL
do 20 besed 15 din, vsaki nadaljnja beseda 1 din

VAŠ LOKAL
je na neprometnem kraju? Za menialte ga z drugim potom naših malih oglasov! 10

Oglašujte!

Veliko izbiri čisto volnenega blaga

dobite po znano nizkih cenah

za damske in moške spomladanske plašče, obleke, kostume ter nepremočljivi hubertus loden, blago za uniforme. Vse krojaške potrebščine dobite samo v

Češkem magazinu
Maribor (pri glavni policiji)

FRIZERSKI SALON
dobro vpleten ali samo inventar prodam poceni. Aparati prvovrstni. Naslov v ogl. odd. »Večernika«.
22821-10

V najem se odda **GARAŽA** na Betnavski cesti. Primerna tudi za manjše skladišče. Naslov v oglašnem oddelku »Večernika«.
22782-10

POSEST
do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

Kupim **PARCELO** v Hočah poleg postaje, 1000 kvad. m ali več. Ponudbe z navedbo cene pod »Hoče« na oglašni oddelku »Večernika«.
22785-11

Prodajam **2 PARCELI** po 1000 m² z lepo lego v Novi vasi. Vprašati: Maribor, Valvazorjeva 56-1. levo.
22728-11

Proda se v Slov. Bistrici v centru mesta **ENONADSTROPNA HIŠA** z dvema trgovskima lokalom ter vrtom in gošpodarskim poslopijem. Naslov v ogl. odd. »Večernika«.
22837-11

POSESTVO
3 orake, prvovrstno, blizu postaje, za 90.000 din. Istotam večstanovanjska hiša z vrtom za 55.000 din se prodaja. Informacije pri Ivanu Brglezu, Sp. Poljskava 132, Pragersko.
22829-11

Prodajam **HIŠO** ob glavni cesti z mesečnimi dohodki 1000 din. Istotam prodam hišo s 1500 m² zemlje in 2 parceli s sadonosnim. Dev. Marija Brezje 69. Fras Franc.
22831-11

HIŠA z velikim vrtom in sadovnjakom, v lepem letoviščarskem kraju, 10 minut od žel. postaje, ob banovinski cesti, se odda poceni v najem. Naslov v ogl. odd. »Večernika«.
22832-11

Radi nakupa trgovske hiše prodam lepo **POSESTVO** v Linbušu z gošpodarskim poslopijem, lepa lega, užitne, travniki, gozd in nekaj vinograde. Cena primerna v današnjih časih. Naslov v ogl. odd. »Večernika«.
22833-11

Prodajam **POSESTVO** v Skorišnjaku št. 12, Leskovec v Halozah pri Ptuj, na lepem, hribovitem kraju, okoli 6 oralov, 8-10 minut oddaljeno od velike ceste, sestojee se iz vinograde, niive, travnika, pašnika, sadonosnika, gozda, dveh hiš, s kletmi in hlevom. Cena pri ogledu na licu mesta. Vse ostalo se izve pri Antonu Mercu, Lubstava št. 17, Sv. Vid-Ptuj. 22834-11

MEHANIČNA DELAVNICA s specialnim artiklom v Ljubljani ugodno naprodaj. Ponudbe pod »Delavnica« na upravo »Večernika«, Ljubljana.
22825-11

Večje **VINOGRADNO POSESTVO** z Jeruzalemu, obstoječe iz 5 oralov vinograde, sadonosnika, travnika, gozda, skupno 15 oralov, se po ugodni ceni prodaja. Vprašati: Tržaška 18, gostilna.
22811-11

PARCELO prodam blizu kolodvora Studenci. Naslov v oglašnem oddelku »Večernika«.
22808-11

Prodajam novo **STANOVANJSKO HIŠO** z malim gošpodarskim poslopijem in 1 oralom vrta pri hiši. Rače 155.
22796-11

ENOSTANOVANJSKA HIŠA s 1050 m² zemlje se prodaja. Vprašati: Sp. Dobrava, D. Hoče (nasproti hiše števil. 126).
22736-11

PARCELE
med Cankarjevo in Cvetlično ulico na Pobrežju, v bližini mesta, naprodaj. Vprašati: Aškerčeva 14-1, Pobrežje (bliž. žu šole).
22784-11

Kupim **VEČSTANOVANJSKO HIŠO** v Mariboru. Ponudbe na oglašni listi pod »Gotovina«.
22793-11

INDUSTRIJSKO PODJETJE visoko donosno, se prodaja takoj. Ponudbe na oglašni odd. »Večernika« pod »Opekarna 300.000«.
22851-11

Prodajam **5 ORALOV GOZDA** v Prlekiji. Kupim travnik ali njivo v okolici Maribora. Ponudbe pod »Gotovina« na oglašni oddelku »Večernika«.
22844-11

Prodajam **ENODRUŽINSKO HIŠO** z velikim vrtom, ima še 8 let davčne olajšave. Zg. Radvanje, Delavska 18.
22840-11

Prodajam **STAVBIŠČE** 2000 m², v bližini mesta. Vpraša se Trg svobode 6, pri hišnici.
22869-11

Iščem manjšo **MIZARSKO DELAVNICO** s 1. ali 15. aprilom ali 1. majem. Vprašati: Židovska 14-1, vrata 8.
22861-11

HIŠA Z GOSTILNO enonadstropna, 4 stanovanj, eno 3 sobno, 800 m² vrta za zelenjavo, vrt za goste, gošpodarsko poslopije, 10 minut od Glavnega trga, se prodaja. Dopisi na oglašni oddelku »Večernika« pod »Hiša 410«.
22860-11

Prodajam novozidano **HIŠO** eno- ali dvostanovanjsko, velik vrt in njiva. Naslov v gošpodarski Zupan. Dev. Marija v Brezju, Maribor.
22858-11

Prodajam **VEČ PARCEL** na Teznu. Naslov v ogl. odd. »Večernika«.
22855-11

Odda se v najem **ENOSTANOVANJSKA HIŠA** z vrtom. Studenci, Gozdna ulica 7.
22911-11

Prodajam poceni **RADIO** 4 cevni. Naslov v ogl. odd. »Večernika«.
22919-20

Iščem **GOSTILNO** v najem. Naslov v ogl. odd. »Večernika«.
22910-11

TRISTANOVANJSKA HIŠA velik sadonosnik, bližina okolice Maribora. Mesečni dohodki 520 din. Cena 75.000 din. Proda posredovalnica »Triglav«. Aleksandrova c. 12, tel. 25-34.
22913-11

NAKUPUJTE in prodajajte posetiva, hiše, komplekse itd. potom naše gornje uspešne rubrike. Zasiuram uspehi.
11

NE ZAMUDITE PRILIKE! Znano lepo, dobičkanosno, 50 oralov veliko vinogradno posestvo nadučitelja Zunkoviča. Narajlje, pošta Majšperk se prodaja najboljšemu ponudniku.
22836-11

ZAOKROŽENO POSESTVO tik Maribora, ob glavni cesti, prodajam. Ponudbe na oglašni listi pod »Dolenjska«.
22826-11

Prodajam **HIŠO** z velikim vrtom. Poizve se v pekarni Samik. Dobrava, Ptuiška cesta.
22853-11

PARCELA 500 m², se prodaja. Vprašati: Sabelnik, gostilna, Pekre 189.
22922-11

Zelo ugodno naprodaj **LEPA HIŠA** z vrtom in njivo. Razen tega še naprodaj tri posestva. Vprašati pri Črncec Ivan. D. M. Brezje 51, Maribor.
22904-11

Naprodaj dvoštanovanjska **VILA** nova, z dvema stavbiščema pri kolodvoru Tezno. Vprašati Koroška c. 43, Karažinec.
22918-11

Prodajam malo **HIŠO** parcelo in veliki vrt. Tezno, Koroševa ul. 25.
22889-11

Salda
CREME
"VIVIAN"

Polmasti krema je najhujša zaščita proti vetru in prahu.

"DARLING"
Suha krema proti sušini in mastni polti. Idealna podlaga za puder.

"DAR"
Polmasti krema in hranljiva krema za noč. Osvežuje Vaso polti, odstranjuje gubice, vse gube in daje mladostno lice.

Dobiva se v vseh strokovnih trgovinah

Prodajam **STAVBNO PARCELO** v Celju, velikost 850 kv. m. Naslov v upravi »Večernika«, Celje.
22945-

GOSTILNA, mesarija s klavnico, ledenico, trg. lokal, vse novo adaptirano s kompletnim inventarjem, ob križišču državne ceste Maribor-Celje, avtobusna postaja, 2 velika vrta, sadonosnik in njiva se takoj prodaja. Pisati Francu Planincu — Sl. Konjice—Zreče.
22947-11

MESARIJA na prometnem kraju se odda takoj v najem radi selitve pod ugodnimi pogoji. Ponudbe poslati na oglašni odd. »Večernika« pod »Prihika«.
22948-11

Enodružinska vila, enonadstropna 150.000, dobičkanosna hiša kakor gostilna 400.000. Novozgradba, lokal 6 stanovanj 250.000. »RAPID«, Gosposka 28.
22927-11

POSESTVO v okolici Maribora do deset oralov niive, sadonosnik, vinograd s tritiklinami se takoj kupi. Pismene ponudbe pod »Plačilo takoj« na oglašni listi.
22934-11

PARCELA v ugodni mestni legi naprodaj. Vprašati: Zrinjskega trg 5-II, desno.
22935-11

DENAR
do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

KJE BI SI IZPOSODIL DENAR?
Uspešen posrednik so »Večernikovi« mali oglasi v tej rubriki!
12

Iščem **5000 DIN GOTOVINE** za 6 mesecev z 8% obrestmi proti garanciji. Vpraša se v oglašnem oddelku »Večernika«.
22810-12

Potrebujem **POSODILO** 4000 din za kratek rok. Ponudbe na oglašni oddelku »Večernika« pod »Posojilo«.
22776-12

Iščem **POSODILO** 2000 din, vrnem 10% obresti in mesečno 300 din. Ponudbe na oglašni odd. »Večernika« pod »Takoje«.
22767-12

PLETENINE
Prodajam ugodno veliko zalogo zimskih in letnih pletenin. Ponudbe na oglašni listi pod »Ugodno«.
22884-13

SUHE SLIVE IN OREHE razpošiljamo. Slive kilogram po 11 din, orehe pa po 12,50 din iranko Lukavac, po povzetju. Brača Pano — Lukavac.
22956-13

STROJI
do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

DINAMO, ŠIVALNI ALI PISALNI STROJ
kupite ali prodajte poceni z oglaševanjem v gornji rubriki.
14

GENERATOR
za osebni avtomobil, nainovnejši model, prodajam. Na željo damo načrte proti majhni odškodnini. Priložite znamko za odgovor. Ponudbe pod »Generator« na upravo »Večernika«, Ljubljana. 22824-14

Stari **ŠIVALNI STROJ** »Singer«, še dober, se poceni prodaja. Koroška cesta 90, Kebrič.
22888-14

ŠIVALNI STROJ z okroglim in podolgovatim čolnikom, rabljene, kupuje po najvišjih cenah Ussar Aloiz, Maribor, Trubarjeva ul. 9-1.
22921-14

Prodajam **ELEKTROMOTOR** 1 P. S. 380 Volt Naslov v upravi lista.
22944-14

Rabljen **ŠIVALNI STROJ** poceni prodaja mehanik — DRAKSLEK, Vetrinjska 11.
22957-14

Veritas
Šivalne stroje prodaja tudi na obroke, mehanik Draksler, Vetrinjska 11.
1883

GRADIVO
do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

GRADBENA SEZONA se bliža! Opeko, gramoz in ostalo dobite potom malega oglasa.
15

Dvestotisoč ročno izdelane nove **ZIDNE OPEKE** ugodno prodajam. Vprašati pri Korošec »EFKA«, mizarstvo, Maribor, Francišanska ul. 12.
22917-15

POHIŠTVO-OPREMA
do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

SPALNICE, JEDILNICE, KUHNJE
vseh vrst v najmodernejših lastnoročnih izdelavih dobite v zalogi pohištva Aleksandrova c. 48.
4311-1

Prodajam **KOMPLETNO POSTELJO** dobro ohranjeno. Naslov v ogl. odd. »Večernika«.
22801-17

Pristen antični **FRANCOSKI SALON** visoke umetniške vrednosti, izredno dobro ohranjen, se ugodno prodaja. Naslov v ogl. odd. »Večernika«.
22783-17

Prodajam **POHIŠTVO** in žensko kolo. Trubarjeva ul. 7. Istotam se odda stanovanje: dve sobi in kuhinja.
22778-17

Radi odpotovanja poceni prodajam krasno, novo **POHIŠTVO** (orehova korenina), jedilnica, spalnica in kuhinja. — Ogled od 14.—18. ure Studenci, Pušnikova 6. 22845-17

SVOJE POHIŠTVO bi radi prodali? Z oglaševanjem v tej rubriki premete nešteto interesentov.
17

Prodajam **OMARO** mizo in umivalnik! Maistrova ul. 22-1, desno.
22870-17

Kompletne **MEHKA SPALNICA** barvana, in posamezne omare, postelje in nočne omarice, poceni naprodaj. Mizarstvo, Slovenska ul. 28.
22925-17

POHIŠTVO
O sreči v zakonu odloča moderno pohištvo, izdelano pri »Efka«, mizarstvo za stanovanjsko opremo. Zaučajte svoja naročila, Maribor, Francišanska 12.
22916-17

ŽENSKI KOTIČEK
do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

BARVANJE LAS **TRAJNI KODRI** z najnovejšim aparatom in preparatom z garancijo po znižanih cenah. Salon Marija, Maribor, Koroška c. 7.
22749-18

Prodajam nekoliko nošenih **CEVLJEV** za dijake št. 37 in moških 42. Naslov v ogl. odd. »Večernika«.
22866-18

Tirolske **HUBERTUS LODNE** 100% volnene. Jurič Ivan, Maribor, Koroška 19. 22813-18

3letnega **FANTKA** zdravega, oddam kot svojega dobri družini. Naslov v ogl. odd. »Večernika«.
22786-18

TELOVADNE COPATE v vseh velikostih pri A. Tkalec, Glavni trg 4. 22841-18

Prvovrstni **TRAJNI KODRI** večerne kakor dnevne frizure pri gledališki frizerki Mariji Požar, Vetrinjska 11. 22914-18

MOSKA OBLEKA za srednjega gospoda, zelo malo rabljena, siva, se ugodno prodaja. Marijina 10, pritičje levo.
22923-18

KAJ ZANIMA naše žene? Odgovor najdete v tej rubriki. Zasiuram uspehi oglaševanja.
18

Frizerski salon „Pavla“
Trajni kodri samo pri Pavli, specializirane brez vodne emulzije, 6 mesečna pisarna garancija. Najmodernejši salon. Najboljša potreba po nižjih cenah.
Salon „Pavla“ Koroška 9

KROJAŠKE IN VOLNE NE ODPADKE kupujem po najvišjih cenah. R. Višnjevec, Stari trg 15—Ljubljana.
22939-18

Lepa **PERZIJSKA IN STENSKA PREPROGA** kakor tudi stare vezanine in dobro ohranjena ura, se poceni prodajo. — Knjižarna Scheidbach, Gosposka 28.
22928-18

ŽENITBE-DOPISI
do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

Katera starejša **OSAMLJENKA** pospravi večkrat zvečer malo stanovanje starejšemu osamljenku. Ponudbe na oglašni odd. »Večernika« pod »Trajna sloga«.
22856-19

OSAMLJENA GOSPODIČNA želi znanja s poštenim osamljenim gospodom, starost od 38 let naprej. Ponudbe na oglašni odd. »Večernika« pod »Lepa nomlada«.
22882-19

GOSPODIČNA 20 let, iz province, rim. kat. lepa, dobra krojačica, dobi 50.000.—, bi poročila boljšega gospoda. Informacije pošljite proti nakazilu din. 10.— v znakah »FIDES« Zagreb, Vlaška 66. 22878-19

Važno opozorilo!

Cenji občinstvu si dovoljujem naznaniti, da sem otvoril lastno **VRVARSKO OBRT** v Mariboru, Koroška cesta št. 39. — Vsestransko si bom prizadeval, da bom res strokovno izvrševal vsa vrvarsko stroko spadajoča dela. Stalno na zalogi prvovrstne perilne vrvi, štrange, uzde, razne mreže itd. Proti naročilu in v najkrajšem času, težke vrvi v vsaki debelini in dolžini, vrvi za zvonove, dvigala, za splavarje itd. Izdelujem vse iz prvovrstne bačke konoplje. — Za naklonjenost občinstva se vpludno priporočam.

STRAŠEK BOGOMIR, specialna vrvarna, MARIBOR, Koroška cesta 39.

Pakistva

furnirane sobe, lastna
zajamčena izdelava
poceni. —
Oglejte si izložbo pri

Obnova

F. Novak
Jurčičeva ul. 6

SIRITE »VEČERNIK«!

STROJEVOĐJA

27 let, rim. kat., zelo soliden in prijeten, mesečna plača din 1750.—, bi poročil boljše gospodično z dežele ali mesta. Informacije pošilja proti nakazilu din 10.— v znamenjih »FIDES«, Zagreb, Vlačka 66. 22879-19

Od Morave do Save
od Donave do Drave
proti kašlju vzemi

Karamele Rave

Zavoček din 5.— v apotekah

ZANDARMERILSKI POD- NAREDNİK

32 let, rim. kat., soliden. Posleduje v nepremičninah in gotovini din 120.000. Poročil bi gospodično z dežele ali mesta. Informacije pošilja proti nakazilu din 10.— v znamenjih »FIDES«, Zagreb, Vlačka 66. 22881-19

VDOVEC

42 let star, s premoženjem 500.000 din, mesečnim dohodkom 8000 din, iščem zakonsko družico. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu din 10.—. 22877-19

UPRAVITELJ POŠTE

32 let star, mesečna plača 2400 din, iščem zakonsko družico. Prednost uradnice, šivilje in slično. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu din 10.—. 22877-19

Nogavice trajne

po »Nimela« kopeli

»NIMELA« preporučuje
»NIMELA« SAMOPRODAJA
CELJE, poštini predal 2

Dobi se v drogerijah in trgovinah

VEČJI POSESTNIK IN OBRNİK

star 29 let, čiste preteklosti, želi poročiti trgovko ali gostilničarko. Dopise pošlji poslovalnici »Večernika«, Ptuj 22883-19

PREPROST MOŽ

srednjih let, lastnik hiše, želi spoznati do 30 letno črno-laso gospodično v svrhu ženitve. Doda zaželeno. Dopise na oglasni oddelek »Večernika« pod »Srečna boš«. 22874-19

ZDRAVNIK

37 let star, židovske vere, mesečni dohodek 3000 din, iščem zakonsko družico. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu din 10.—. 22875-19

Stružnico (Präzisions - Drehbank)

200 mm stružne višine, 1000 mm stružne dolžine, z norton-prestavami in vdelanim elektromotorjem 380 Volt ter 1

Vrtalni stroji

moderni s priključevalcem (Schaltkasten) in vdelanim elektromotorjem, ki vrta 30 mm v jeklo, proda od tukajšnjega skladišča

Ludvik Heršič, Ljubljana

strojno tehnična pisarna in zastopstvo strojnih tovarn.
Cesta 29. oktobra 13 Telefon 37-54

Naznanjava, da sva prevzela splošno znano

gostilno »PRI LIPI« Zg. Radvanje,

vodila jo bova strokovnjaško in se priporočava

Telefon 23 30 Ivan in Karolina Sternad

KRANJICA

ki se dolgočasni na Stajerskem, želi spoznati radi družbo Kranjca. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Svoji k svojim«. 22863-19

VDOVA

brez otrok, 43 let stara, s ovrmljenim stanovanjem, želi bližnjega gospoda s stalnim dohodki ali upokojenca za skupno gospodinstvo. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Solidna«. 22702-19

STAREJŠEGA GOSPODA

»dovca sprejem. Samostojna vdova v skupno gospodinstvo. Vprašati v ogl. odd. »Večernika«. 22773-19

TAPETNIŠKI OBRNİK

30 leten, ločen, želi spoznati radi ženitbe gospodično ali vdovo do 50 let s premoženjem. Vera poljubna. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Večernika« pod »Obrtnik«. 22760-19

INTELIGENTEN GOSPOD

40 let star, s premoženjem, poročil starejšo gospodično ali vdovo z nekaj premoženjem, katera ima veselje do obrti. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Poroka«. 22721-19

SAMSKI TRGOVEC

zelo agilen in ugleden, 400.000 din premoženja, srednjih let, želi poročiti značajno gospodično, ne preveč mlado, ki ima veselje do napredka. Radi spoznanja se zaupno z dopisom obrniti na oglasni oddelek »Večernika« pod »Solidno življenje«. 22902-19

MLADENICI

poiščite si nevesto potom »Večernikovih« malih oglasov. Najaktualnejša rubrika. 19

KMEČKI FANT

z lepo doto, visoke postave, 24 let star, se želi poročiti na posestvo. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Polmlade«. 22938-19

LOČENA GOSPA

državna uradnica VII. skupine, inteligentnega poklica, bi poročila značajnega gospoda od 36-45 let, ki bi imel bil dober mož in moji šolobvezni hčerki ljubezniv oče — Dopise na ogl. odd. »Večernika« pod »Maribor 34«. 22932-19

GLASBILA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Težko je danes prodati

STAR GRAMOFON

Poizkusite z enkratnim ogledom in zadovoljni boste. 20

Zbirajte odpadke

Staro železo, baker, medenino, svinec, cink, star papir, cunje, krojaške odrezke, tekstilne odpadke, glaževino, ovčjo volno, govejo dlako kupite vedno po najvišjih cenah Arbelter Dravska ul. 15. Te 26-23.

Prodaj skoraj nov RADIO.

6+2cevnj. Naslov v trgovini — Koroška 63. 22941-20

KLAVIRSKA HARMONIKA

dobro ohranjena, 60 basov, ugodno napredaj. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika« pod »Harmonika«. 22906-20

RADIOAPARAT

4 cevni, skoraj nov, se prodaja. Vprašati Meljska 43, pritličje, vrata 1. 22891-20

Moderni PIANINO

zelo lep, se ugodno prodaja. F. Bodner, Tyrseva 6. 22882-20

Prodaj skoraj novo KLAVIRSKO HARMONIKO

120 basov, italij. znamke »Elektra« ali zamenjam za radio aparat novejši tipe. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22859-20

POUK

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

POBOLJŠAJTE SI POLOZAJ!

Učite se tujih jezikov. Potom »Večernikovih« malih oglasov si gotovo preskrbite cenene inštruktorja. 21

VOZILA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Moderni SPORTNI VOZIČEK

dobro ohranjen, radi selitve napredaj. Stritarjeva ul. 42-I, Maribor. 22816-22

TRANSPORTNO KOLO

črka 100 kg nosilnosti, za 2750 din proda Jurčič Ivan, Maribor, Koroška cesta 19. 22812-22

Kupim majhen

ROČNI VOZIČEK Vprašati trgovina Hribernik, Pobrežje, Dr. Verstovškova ulica. 22780-22

Prodaj dobro ohranjen OTROŠKI VOZIČEK

globok Meljska cesta 63. 22862-22

AVTO »FIAT«

4 sedežen se prodaja za 8000 din. 4 gume malo rabljene in 2 rezervni. Betnavska c. 1. 22843-22

Nakup in prodajo

STARIH MOTORJEV koles in ostalih vozil posreduje najuspešneje »Večernikov« oglas. 22

OSEBNI AVTO

štirisedežen, dobro ohranjen, z dobrimi gumami in rezervo kupi takoj: »Režijski odbor za rekonstrukcijo državne ceste št. 50«, Maribor, Srečko načelstvo. 22909-22

ROČNI VOZIČEK

na vzmeti, nosilnost 500 kg, solidno grajen, zelo dobro ohranjen, na prodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 22337-22

Prodaj dobro

MOTORNO KOLO znamke BSA, 500 kubik, za 3.700 din. Vprašati pri Kompara, Aleksandrova c. 48. 22900-22

D. K. V. DOBAVNI AVTO

v prvovrstnem stanju, prima gume, poceni napredaj. Jugo-generator, Aleksandrova c. 51. 22885-22

OTROŠKI VOZIČEK

lepo ohranjen, kupim. Ponudbe Kutin, Majstrova 19 II. 22940-22

DROBILNICA ZA KAMEN

prevozljiva, Luzzatto 400, z dizelmotorjem, z 1 parom novih in 1 parom še nerabljenih čeljusti, 8 kub. m urne kapacitete s sortirnim rešetom in vsem pripadajočim — in 2 TOVORNA AVTOMOBILA v zelo dobrem stanju, z jako dobrimi gumami in rezervnimi, 3.3-tonska, 1 Faundizel in 1 Ford napredaj. — Ponudbe pod »Lepa prilika« na ogl. odd. lista. 22958-22

PRIDELKI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

SENO

napredaj. Kamnica Štev. 3. 22857-2

Pristno

LJUTOMERSKO VINO 30 hl, se prodaja. Vprašati pri »Obnova«, Jurčičeva ulica 6. 22791-23

JABOLČNIK

kupim vsako količino. D. Pačnik, Laško. 22830-23

KMETIJE!

Gornja rubrika je najboljši posredovalec za nakup in prodajo Vaših pridelkov. 23

ŽIVALI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Prodaj 2 lepi

PLEMENSKI SVINJI stari 5 mesecev. Milič, Pobrežje, Aleksandrova c. 56. 22806-24

POSESTNIKI!

Ne nasedajte varljivim prekupčevalcem. Vaš najuspešnejši prekupčevalec je »Večernikov« oglas. 24

LEP PES

Doberman, črn, 4 mesec. star se poceni prodaja dobrih ljudem. Lešnik, Koroška c. 2-II. 22892-24

OPOZORILA

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

NAZNANILO.

Preselil sem svojo krojaško delavnico iz Aleksandrove c. v Jurčičevo ul. 4-I. Vsem drž. nameščencem 10 odst. popust. Krojaški salon Jakob Erbus. 21798-25

OBVESTILA

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

AVTOTAKSI

REČNIK JANKO Hoče, naznanja vsem svojim strankam, da telefon, ki je bil priključen na pošto Hoče, je sedaj priključen na centralo Maribor in imam št. 28-37. Se priporoča Rečnik, Hoče. 22846-26

IZGUBLJENO

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Izgubil sem

ŽEPNO URO v Studencih na periferiji. Pošten najditelj naj jo vrne proti nagradi v Kralja Matjaževi 38, Studenci. 22775-27

IZGUBLJENE DOKUMENTE

Vam pošten najditelj sigurno vrne potom oglasa v tej rubriki. 27

Čitajte »Večernik«

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

RAZNO

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

VEVERICE, DIHURJE

LISICE kune, zajce in vse ostale vrste divjačin kupujem po najvišjih dnevnih cenah. Sprejemam v strojenje in barvanje. Peter Semko, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 20774-28

BUKOVE HLODE

za takojšnjo dobavo kupuje Kmetijska družba, skladišče Maribor. 22746-28

Garnituro

PARNE KOPELI »Dawa« ali »Kreuz-Thermal« kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Dawa«. 22789-28

AGILEN ZASTOPNIK

dobro uveden v belovarskem in sosednih srezih, išče zastopstvo raznih artiklov, tudi kot zastopnik ugodno, odlično slivovko. Rudolf Ebenšpanger, Bjelovar. 22822-28

POZOR!

Vsakovrstne rabljene stroje, orodje in železne, litinske ter druge kovinske predmete, cunje, papir, gumi in steklovinu kupuje po najvišjih dnevnih cenah tvrdka

JUSTIN GUSTINČIČ

Maribor, Kneza Koclja ulica št. 14, telefon 21-30, ter po družnici vogal Ptujške in Tržaške ceste, telefon 24-94. 22955-28

Kmetovalci!

Poljedelci!

Prvovrstne mline za mletje vseh vrst žita, za izdelovanje ješprena in kaše, motorne in ročne slamoreznice, mltilnice in čistilne pluge ter okopalnike Vam nudi po najnižjih cenah tvrdka

Martin Petrič, Celje, Kralja Petra 22

Zahtevajte ponudbe!

Sprejemamo zastopnike!

Halo, bencin!

je drag in trajna skrb. Zato si dajte Vaš to-
vorni, osebni ali stabilni motor predelati na
pogon z ogljem.

„Jugo-generator“

Fodetje za plinske generatorje, MARIBOR,
Aleksandrova c. 51

POSOJILNICA NARODNI DOM

v Mariboru z. o. t. • najstarejši slovenski denarni zavod v Mariboru

REZERVE BLIZU DIN 12.000.000'—

JESENNOVE HLODE

cca. 2 m dolge, 32—50 cm premera, ravne in čiste komade, kupujem v vsaki količini za izdelovanje smučk.

Industrija športnih potrebščin:

M. DRUCKER
ZAGREB, Ilica 39.

Ponudbe poslati franko žel. postaja ali žaga.

Iščemo prvovrstnega strokovnjaka za manipuliranje s

pulardi

kakor tudi z vso ostalo perutnino. Obširne ponudbe z referencami je poslati na »Publicitas« d. d., Zagreb, Ilica 9 pod »Stalna namestitve«

Udruženje številnih družin (Pomoč)

Vsem onim, ki so na oglas v »Večerniku« poslali svoje naslove, sporočamo, da vlagamo na podlagi dobljenih podatkov te dni pravila. Tako, ko bodo pravila od oblasti potrjena, bomo sklicali občni zbor in šele nato bo društvo začelo z delom. Vsi oni, ki so priložili znamke, prejmejo prihodnje dni vprašalne pole, katere naj točno izpolnjene prinesejo s seboj na občni zbor. Toliko v vednost.

Sklicatelj

Stezičke

po meri dobite samo v prvovrstni in zato edino upravičeni specialni trgovini (delavnici)

Novi naslov:

I. Kocmut, Meljska cesta 1

Moderni šlagerji za ples in petje edino na ploščah

Zahtevajte brezplačne sezname

Zlato in srebro,

briljante, zastavljane listke išče nujno za nakup

M. Ilgeriev sin,
Maribor, Gosposka 15

Kupujem stalno vseh vrst in vsako množino

jabolka

po najvišjih cenah.

Josipina Bole

sadje, zelenjava in deželni pridelki en gros - Maribor, Koroška c. 20 na dvorišču.

Trgovci! Mesarji!

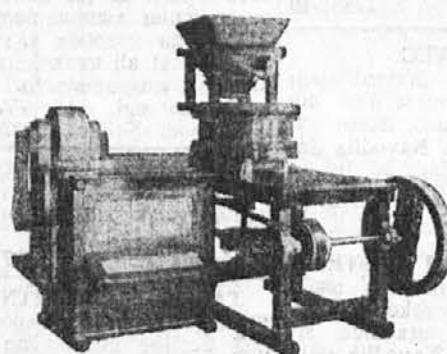
Predno se odločite za nakup avtomatske tehtnice, oglejte si na vsak način pred nakupom naše tehtnice, katere so v pogledu izdelave in trpežnosti najpopolnejše, kar jih je bilo do danes na trgu.

Na zahtevo pošljemo našega zastopnika.

TOVARNA KOVINSKIH IZDELKOV

PONTOS CENTRALA

d. z. o. z., MARIBOR, Meljska cesta 55 in 55 a.

Posestniki pozor!

Najnovejši tehnično izpopolnjeni mali kmečki **JELTOM** mlini na kamne, ki meljejo vse vrste žita v poljubno fino in navadno moko, izdelujejo zdrob, čistijo žito ter imajo vključeno napravo za izdelovanje ješprena in kaše. Kamni so vodoravni (ležeči), tako, da ne morejo zgati moke.

Lahek tek! — Prvovrstna izdelava! Cene zelo solidne.

Te vrste mlinov Vam dobavi domača tvrdka

Jelenc Adolf & Tomažin

LJUBLJANA — Celovška cesta 49. — Mlin na ogled v trgovini.

VERITAS

GENERALNO ZASTOPSTVO IN SKLADISCE

Anton Bremec Celje

Oglejte si veliko zalogo Zahtevajte cenik

Najnovejši modeli Najnižje cene Ceniki franko

otroških vozičkov, dvokoles in delov, šivalnih strojev, prevoznih tričkljev, pnevmatike pri **F. Batjel-a nasl. Stane Bergant, Maribor**
Aleksandrova cesta 26 • Telefon št. 26-14

Naznanilo!

Vljudno naznanjavo, da sva prevzela od g. Sunko, Zg. Radvanje, staro renomirano **GOSTILNO**.

Vsem, ki ste nas poznali že iz Tezna, kakor tudi novim gostom se najtopleje priporočava. Zagotavljava, da bova z vsem čim najceneje postregla. Naša skrb bo, da si najin stari dober glas v polni meri obdrživa in še izpopolniva. Točila bova le prvovrstna ljutomerska in pekrška vina.

Se priporočava za obilen obisk

MIRKO in ANA SEVER.

Zg. Radvanje 51, prej Sunko.

Vsakovrstne

odpadke

papirja in cunj kupuje in plačuje po najvišjih dnevnih cenah

B. ŽELEZNIK

trgovina vseh vrst surovin Maribor, Pobrežje, Cankarjeva 16
Nakupovalnica Kopališka ul.
Telefon 27-43

Specijalna delavnica za previjanje, popraviljanje

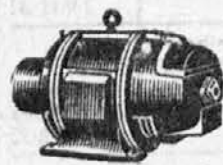

elektromotorjev in dinam. Izvršujem inštalacije na pogon in luč, na skladišču ves elektromaterijal ter motorji za pogon in dinam za luč.

Fr. Perčinč

elektronodjetje, Ljubljana, Gosposvetska cesta 16-
Telefon 23-71.

Elektromotorji in diname

vseh velikosti na zalogi — Pravtako izvršujemo vsa popravila in previtja

Elektro A. VERBAJS

LJUBLJANA, Gosposvetska cesta 10 (poleg Slamiča)

NAJPOPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA

Prodaja v Mariboru

V. Weixl

in sinova

Jurčičeva c.

Pisemski papir

v veliki izbiri in najugodnejše nudi

TISKOVNA

DRUŽBA Z O. Z.

Maribor, Cankarjeva 1, telefon 25-45.